

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
ŠOPORŇA
NÁVRH

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŠOPORŇA - NÁVRH

[upravené podľa pripomienok z prerokovania](#)

Obstarávateľ:

Obec Šoporňa

Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPD:

Ing. arch. Karol Ďurenec

č. preukazu odb. spôsobilosti 335

Zhotoviteľ:

Ekoplán, s.r.o.

www.eko-plan.sk

Hlavný riešiteľ (spracovateľ):

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Riešiteľský kolektív, odborná spolupráca:

Celková koncepcia a urbanizmus: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Demografia: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

Technická infraštruktúra: Ing. Mária Dobošová (vodné hospodárstvo), Martin Brezovský (energetika, telekomunikácie)

Doprava: Ing. Pavol Klúčik

Environmentálne aspekty: doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD., Ing. Marta Copláková

Dátum spracovania:

júl 2022

[uprav: november 2022](#)

Obsah

A. Textová časť

1. Základné údaje.....	5
1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy.....	5
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	7
1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu.....	8
2. Riešenie územného plánu – smerná časť.....	9
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis.....	9
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu.....	14
2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy	22
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	23
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.....	27
2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla	
2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia	
2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu	
2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania	
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.....	41
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.....	51
2.7.1 Návrh riešenia bývania	
2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou	
2.7.3 Návrh riešenia výroby	
2.7.4 Návrh riešenia rekreácie	
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	57
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov...	58
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	61
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	62
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.....	68
2.12.1 Verejné dopravné vybavenie	

2.12.2 Vodné hospodárstvo	
2.12.3 Energetika	
2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete	
2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany	
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	84
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	88
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu.....	89
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch.....	89
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	94
3. Riešenie územného plánu – záväzná časť	96
3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch.....	96
3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia.....	114
3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia.....	114
3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia.....	115
3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt.....	117
3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability.....	118
3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce.....	121
3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov.	121
3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny.....	124
3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb.....	125
3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.....	125
3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.....	125
4. Doplnujúce údaje	127
4.1 Zoznam východiskových podkladov.....	127
4.2 Doplnujúce definície vybraných pojmov.....	128

B. Grafická časť

- Výkres širších vzťahov – v mierke 1: 50 000 (výkres č. 1)
- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami – v mierkach 1: 10 000 (výkres č. 2), 1: 5000 (výkres č. 3)
- Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia – v mierke 1: 5000 (výkres č. 4)
- Výkres riešenia verejného technického vybavenia – v mierke 1: 5000 (výkres č. 5)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES – v mierke 1: 10 000 (výkres č. 6)
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch, v mierke 1: 5000 (výkres č. 7)

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Hlavné ciele rozvoja územia a riešené problémy

Dôvody obstarania územného plánu

Obec Šoporňa má značný rozvojový potenciál. Je jedným z najväčších sídiel okresu a má výhodnú polohu na významnej rozvojovej osi a pri rýchlostnej ceste. Dôvodom pre spracovanie nového územného plánu obce je potreba konzistentnej koncepcie vo forme právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívmi pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Je tiež nutné premietnuť rozvojové zámery z miestnej stratégie – aktuálneho programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ako aj z Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja.

Doterajší územný plán sídelného útvaru (obce) už vzhľadom na dobu svojho vzniku (1989) nespĺňa aktuálne požiadavky na územnoplánovaciu dokumentáciu. Riešenie nových nárokov na rozvoj obce preto nebolo vhodné realizovať formou zmien a doplnkov územnoplánovacej dokumentácie. Za danej situácie obec Šoporňa iniciovala obstaranie nového územného plánu obce.

Hlavné ciele riešenia

Všeobecným cieľom územného plánu obce Šoporňa je v zmysle ustanovení § 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej "stavebný zákon") komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území.

Špecifické ciele návrhu rozvoja územia obce Šoporňa v rámci územného plánu obce sú formulované nasledovne:

- posúdiť opodstatnenosť doterajšieho urbanistického rozvoja obce a prehodnotiť koncepciu, založenú doterajšou územnoplánovacou dokumentáciou, v znení jej neskorších zmien a doplnkov
- navrhnuť kvalifikovanú a komplexnú koncepciu rozvoja obce, ktorá sa bude zaoberať otázkami rozvoja všetkých urbanistických funkcií a ich vzájomným zosúladením
- navrhnuť riešenie kritických problémov – predovšetkým deficitov v oblasti dopravnej infraštruktúry a technickej infraštruktúry ako nevyhnutných predpokladov ďalšieho rozvoja obce

- definovať optimálnu územno-priestorovú organizáciu sídla, zachovávajúcu jedinečnosť a identitu sídla a vychádzajúcu z princípov udržateľného rozvoja, zohľadňujúcu požiadavky ochrany prírody a životného prostredia, ako aj ďalšie prírodné a územnotechnické limity
- stanovenie zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability

Ciele a priority rozvoja obce sú stanovené v aktuálnom programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Z vízie rozvoja pre obec Šoporňa vyplýva predstava cieľového stavu: „Obec bude výborným miestom pre život, poskytujúcim obyvateľom skvelú občiansku vybavenosť a rozvinutú technickú infraštruktúru, vďaka čomu bude zabezpečená ich bezpečnosť a vysoká kvalita života. Obec Šoporňa vytvorí dobré podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít jej obyvateľov, vďaka čomu sa stane miestom vhodným na podnikanie. Využitie budú všetky komparatívne výhody, ktoré Šoporňa má v porovnaní s inými obcami vďaka svojej výhodnej geografickej polohe a veľmi dobrej dopravnej dostupnosti. Obec Šoporňa vykoná všetky opatrenia nevyhnutné na zachovanie svojho kultúrneho dedičstva a prírodného bohatstva. Aj vďaka tomu sa stane zaujímavým miestom pre turistov a všetkých návštevníkov.“

Určenie problémov na riešenie

V riešenom území okrem potenciálov rozvoja boli identifikované aj negatívne javy, problémy a deficity, ktoré je potrebné riešiť, resp. v navrhovanom riešení zohľadniť:

- chýba ťažiskový podnik nepoľnohospodárskeho zamerania
- slabo rozvinutá hospodárska základňa obce, orientovaná na poľnohospodárstvo, nízka ponuka pracovných príležitostí v obci
- nevyhovujúci stav niektorých miestnych ciest a chodníkov
- deficity technickej infraštruktúry – splašková kanalizácia nie je dobudovaná v celej obci
- nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a verejnej zelene - nevyužitá a esteticky nedoriešené priestory v centre obce
- nevyhovujúci stav niektorých verejných budov
- relatívne slabá ponuka občianskej vybavenosti v obci v segmente obchodu a komerčných služieb
- nevyhovujúci stav objektov z pôvodnej zástavby tradičných rodinných domov
- schátrané a nedostatočne využitá areály hospodárskych dvorov
- absencia značkovaných cyklistických trás

- tranzitná doprava prechádzajúca cez obec (ako nevýhoda vyplývajúca z polohy na križovaní dôležitých cestných koridorov)
- relatívne nízka ekologická stabilita územia, najmä odlesnenej časti katastrálneho územia

1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Pre obec Šoporňa bol vypracovaný v roku 1965 smerný územný plán. Tento bol nahradený ÚPN SÚ Šoporňa, vypracovaným Stavoprojektom Trnava v roku 1989 pod zák. č. 370/197 a schváleným ONV v Galante uznesením rady ONV č. 106/R – 89 dňa 21.4.1989 pre návrhové obdobie do roku 2010. Aktualizácia územného plánu obce Šoporňa bola schválená v obecnom zastupiteľstve uznesením č. 4/OZ – 2003 zo dňa 30.6.2003. Ďalšia aktualizácia územného plánu bola v roku 2005 (Zmena 01/2004 ÚPN obce Šoporňa). Zmeny a doplnky 2/2007 Územného plánu obce Šoporňa boli schválené v obecnom zastupiteľstve uznesením č. 5/02-2007 zo dňa 17.9.2007. Zmeny a doplnky 3/2008 Územného plánu obce Šoporňa boli schválené v obecnom zastupiteľstve uznesením č. 11/2008-02 zo dňa 03.10.2008.

Dôvodom pre Aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie z roku 2003 bolo jej prispôbenie novým spoločensko-ekonomickým podmienkam a prepracovanie dokumentácie tak, aby vyhovovala aktuálne platnej legislatíve (doplnenie nových výkresov a digitalizácia grafickej časti, doplnenie nových kapitol v textovej časti). Súčasne boli niektoré rozvojové zámery prehodnotené (zrušenie neaktuálnych funkcií – rekreácie pri vodnom diele Kráľová na ploche biocentra regionálneho významu a genofondovej lokality, bývania v severozápadnej časti obce – v blízkosti rýchlostnej cesty). Doplnené boli naopak niektoré nové rozvojové zámery.

Zmena 01/2004 zahŕňala zmenu katastrálneho územia obce Šoporňa, zmenu funkcie pre rozvojový zámer 20/o a návrh využitia voľných prieluk v existujúcej zástavbe pri ceste III. triedy Šoporňa – Pata.

Zmeny a doplnky 2/2007 presunuli z etapy územnej rezervy – výhľadu rozvojový zámer 5/v (pri ceste III. triedy Šoporňa – Pata) na návrhový rozvojový zámer 5/z, pri zmene funkcie z výrobného územia na zmiešané územie, určené pre rozvoj podnikania a bývania.

V zmenách a doplnkoch 3/2008 boli doplnené nové rozvojové zámery v lokalite Štrkovec RZ 29 - 33, určené pre rekreáciu, šport, prechodné ubytovanie.

Zmeny a doplnky 4/2013 neboli právoplatne schválené.

Koncepciu rozvoja obce, navrhnutú v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii, možno považovať v zásade za aktuálnu. Koncepcia však bola nevhodne narušená lokalizáciou

väčšich rozvojových plôch v lokalitách Horné diely a Štrkovec, ktoré boli riešené v zmenách a doplnkoch č. 3 a 4. Nedostatočne je v doterajšej územnoplánovacej dokumentácii riešená aj regulácia funkčného využívania a priestorového usporiadania územia. Je preto nutná komplexná revízia územnoplánovacej dokumentácie, s dôsledným preriešením regulácie a prehodnotením niektorých rozvojových zámerov.

1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu

Zadanie na územný plán obce Šoporňa bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 stavebného zákona v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Trnava a bolo schválené uznesením obecného zastupiteľstva v Šoporni č. 50/2020 zo dňa 27. 5. 2020. Riešenie územného plánu obce Šoporňa je v plnej miere v súlade so zadaním. Súčasne sleduje naplnenie cieľov a požiadaviek na riešenie, uložených v zadaní.

Na základe vyhodnotenia pripomienok z prerokovania konceptu, vrátane správy o hodnotení strategického dokumentu, bolo vypracované súborné stanovisko. V súlade s ním bol vypracovaný návrh územného plánu, pričom boli zapracované pripomienky z prerokovania konceptu a požiadavky vyplývajúce zo záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov. V koncepte územného plánu obce boli riešené varianty A a B, pričom výsledný návrh riešenia predstavuje kombináciu oboch variantov. Návrh riešenia nezahŕňa rozvojové plochy č. 11, 12 a 23, ktoré boli obsiahnuté len vo variante B a rozvojová plocha č. 14, pôvodne zahrnutá výlučne vo variante B, je v návrhu riešenia obsiahnutá len v redukovanom rozsahu. [Na základe výsledkov prerokovania návrhu územného plánu obce bola vypustená aj rozvojová plocha č. 18.](#)

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – SMERNÁ ČASŤ

2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Hranice riešeného územia

Obec Šoporňa (okres Galanta, Trnavský kraj) leží na Podunajskej nížine, na ľavom brehu Váhu. Juhozápadná časť katastra je na nive Váhu, severovýchodná na vyšších terasách okraja Nitrianskej pahorkatiny. Územie je prevažne odlesnené s černozemnými a lužnými pôdami s vysokou úrodnosťou, intenzívne poľnohospodársky obhospodarovanými. Zvyšky pôvodných lužných lesov sa zachovali len pozdĺž mŕtvych ramien Váhu po vodnú nádrž.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. katastrálnym územím Šoporňa. Má výmeru 3139 ha. Hustota osídlenia dosahuje 132 obyvateľov na km², čo je na úrovni celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

- na severe s k.ú. Dolná Streda, k.ú. Šintava, k.ú. Pata
- na východe s k.ú. Hájske, k.ú. Horná Kráľová
- na juhu s k.ú. Močenok, k.ú. Dlhá nad Váhom, k.ú. Kráľová nad Váhom
- na západe s k.ú. Kajal, k.ú. Váhovce

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša poľnohospodárskou pôdou bez nápadných ohraničujúcich prvkov. Západná hranica prechádza prúdniciou vodnej nádrže Kráľová. Južná a východná hranica katastrálneho územia je súčasne hranicou s okresom Šaľa a Nitrianskym krajom. Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami a hospodársky dvor. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Tvorí ho jeden kompaktný celok. Osada Štrkovec nemá vymedzené zastavané územie.

Geografický opis územia

Reliéf

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a do dvoch rôznych celkov - Podunajská rovina a Podunajská pahorkatina. V rámci východnej časti katastrálneho územia je vyčlenená časť Novozámocké pláňavy.

Reliéf je prevažne rovinný, na severovýchodnom okraji má charakter zvlnenej roviny. Relatívne kolísanie nadmorskej výšky je od 120 do 133 m n.m., so spádom v smere toku Váhu. Nadmorská výška v strede obce je 125 m n.m.

Horninové prostredie

Horninové prostredie predstavujú kvartérne sedimenty fluvialneho a eolického pôvodu, na nive tokov prevládajú nívne kaly, nívne hliny, piesky, štrkopiesky a miestami sprašové hliny holocénneho veku. Podloží kvartéru sú pestrofarebné neogénne íly s vložkami pieskov, organického materiálu a štrkopieskov. Kvartérne sedimenty patria medzi priepustné až vysokopriepustné. Na zvlhnených rovinách sú uložené spraše hlinité a piesčité.

Údaje o pôdnych typoch sú v kap. 2.16.

Hydrologické pomery

Z hydrologického hľadiska spadá riešené územie do povodia rieky Váh. Tečie celým katastrálnym územím obce zo severu na juh po západnom okraji obce. Pri obci je Váh upravený do vodného diela Kráľová. Účelom vodnej nádrže je okrem rekreačnej funkcie, pre ktorú zatiaľ nie sú vytvorené vhodné podmienky, zásobovanie vody pre poľnohospodárske závlahy a predovšetkým pre budúce plavebné účely. Plocha vodnej nádrže je cca 150 ha, stredný ročný prietok 152 m³/s a storočný prietok 2 100 m³/s. Max. prevádzková hladina je na kóte 124,00 m.n.m. a minimálna hladina na kóte 122 m.n.m.. Potok Jarčie preteká východným okrajom katastrálneho územia zo severu na juh a vlieva sa do rieky Váh. Má prietok $Q_{365}=40$ l/s. Riešeným územím ďalej pretekajú kanály Zájarčie, jeho lavostranný prítok Hornokráľovský kan., ako aj Hájsky kan., Šoporniansky kan. a ďalšie bezmenné kanály.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie územia Slovenska (Šuba 1988) spadá riešené územie do doch hydrogeologických rajónov:

- Q 048 Kvartér Váhu v Podunajskej nížine sever od čiar Šaľa – Galanta (prevažná časť riešeného územia)
- NQ 071 Neogén Nitrianskej pahorkatiny

V rajóne Q 048 sú podzemné vody akumulované prevažne v psamiticko-psefitických súvrstviach dáku a kvartéru. Tieto súvrstvia tvoria súvislý kolektor vody s prevažne voľnou hladinou. Zásoby podzemných vôd sa v širšom území dopĺňajú prevažne infiltráciou z Váhu. Zvodnené piesky a štrky nívnych území majú prevažne dobrú až veľmi dobrú medzizrnovú priepustnosť, ktorá sa vyznačuje veľkou variabilitou v horizontálnom i vo vertikálnom smere. Koeficient filtrácie dosahuje hodnoty $5 \cdot 10^{-4}$ až $2 \cdot 10^{-2}$ m/s. Hodnota koeficientu filtrácie neogénnych štrkov má rádovo nižšie hodnoty. Hladina podzemnej vody sa vyskytuje v hĺbkach 2 až 3 m pod úrovňou terénu. Všeobecný smer prúdenia podzemnej vody je v smere toku Váhu. Prírodný režim podzemných vôd je ovplyvňovaný reguláciou povrchových tokov, systémom vodohospodárskych diel na Váhu (vzdutím vôd vo vodnej nádrži Kráľová) a sústavou odvodňovacích kanálov.

V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. Určujúcou štruktúrou geotermálnej energie je centrálna depresia podunajskej panvy.

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí riešené územie do teplej oblasti, okrsku T2 teplého, suchého, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T2 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C.

Oblasť sa vyznačuje veľmi dlhým, teplým suchým letom a krátkym teplým prechodným obdobím. Ročné sumy teplôt sú 9,9 °C, priemerné januárové teploty dosahujú –2,1 °C, priemerné júlové teploty dosahujú 20,5 °C.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 550 mm, s maximom v mesiacoch jún, júl. Ide prevažne o zrážky z búrkovej činnosti a sú len menej vhodné pre zaistenie zásoby vody v pôde. Hodnota potenciálneho výparu je vysoká, s maximom v mesiacoch máj - júl. Klimatický ukazovateľ zavlaženia je záporný, oblasť je vlhovo deficitná. Zrážky vo forme snehu sa vyskytujú od konca novembra do marca.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v °C – stanica Galanta

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,9	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6

Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v mm – stanica Galanta

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
550	33	35	35	29	57	65	67	55	30	50	51	43

Zdroj: SHMÚ

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú predovšetkým orografické pomery. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Prevládajúce vzdušné prúdenie v riešenom území je zo severozápadu. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní pripadá na zimné a jarné obdobie. V chladnom polroku (od októbra do marca) je priemerná rýchlosť vetra 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s.

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia (Atlas krajiny 2002) riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (*Eupannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy – U - *Ulmenion Oberd.*). Zahŕňajú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. Viazu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradáčne valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.) v teplejších oblastiach kotlín a pahorkatín, kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia subsp. danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokrývnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý.
- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – zaraďujú sa sem svahy pahorkatiny a tabule v severnej časti katastrálneho územia. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka pokrýva vrcholové časti pahorkatiny. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy boli z väčšej časti nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Len pozdĺž Váhu sa zachovali zvyšky lesných porastov. Sú klasifikované hlavne ako hospodárske lesy (67,4%), zvyšok ako ochranné lesy (22,4%) a lesy osobitného určenia (10,2%). Ochranné lesy sa nachádzajú medzi hrádzami vodného diela pri ramenách Váhu. Lesy osobitného určenia sú na plochách chránených území a v medzihrádzovom priestore pri vodných plochách (štrkoviskách).

Lesné porasty v nižších polohách sú vrbovo-topoľové lužné lesy, na relatívne suchších miestach vznikli dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy. Lesné porasty sú mnohé premenené na topoľové monokultúry. Z hľadiska drevinovej skladby má najväčšie zastúpenie topoľ šľachtený (36,5%), agát (22,4%), topoľ (15,2%) a jaseň (11,1%). Lesné pozemky majú výmeru 243,1 ha, t.j. 7,7% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Nelesná drevinová vegetácia je rozptýlená pozdĺž medzí a poľných ciest a v danom území aj v podobe sprievodných porastov vodných tokov. Na poľnohospodárskej pôde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Druhovú zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Líniový doprovod vodných tokov dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *Alnus incana*), vŕby (rôzne druhy rodu *Salix*), jasene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *Acer platanoides*), čremcha (*Padus avium*), topole (*Populus sp.*). Stromoradia pozdĺž ciest tvoria agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šípová (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná, svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*). Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci ornej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Orná pôda má rozhodujúci podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy, ako aj na celkovej výmere katastra. Agroecozystémy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 1890,1 ha, t.j. 60,2 % z celkovej výmery riešeného územia.

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujú v pásach medzi ornou pôdou a ostrovčekovite v lesných porastoch hlavne v medzihrádzovom priestore. Trvalé trávne porasty podľa druhu pozemku v KN majú zanedbateľnú výmeru 16,1 ha.

V riešenom území sa nachádzajú plochy ovocných sádov na výmere 22,3 ha a viníc na výmere 22,5 ha.

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 71,2 ha, čo predstavuje 2,3% z celkovej výmery katastrálneho územia. Na verejných priestranstvách sa drevinová vegetácia nachádza hlavne pri kultúrnom dome a kaplnke sv. Anny, okolo kostola, na detskom ihrisku na severnom okraji obce. Jej drevinové zloženie tvoria smrek, borovica, jedľa, tuja, breza, javor a i. V centre obce sú tiež rozsiahle plochy trávnikov bez parkovej úpravy a vzrastlých drevín. Za verejnú zeleň je možné považovať aj parkovú úpravu s detským ihriskom pri ramene Váhu a líniovú zeleň pozdĺž Šopornianskeho kanála. Plochy vyhradenej parkovej zelene sa nachádzajú v areáloch domova sociálnych služieb a hotela.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² (ÚHDP) za katastrálne územie Šoporňa

Druh pozemku	výmera v m²
orná pôda	18907830
chmeľnice	0
vinice	225102
záhrady	712043
ovocné sady	223354
trvalé trávne porasty	161311
lesné pozemky	2430886
vodné plochy	5488412
zastavané plochy a nádvoría	2083968
ostatné plochy	1161027
spolu – k.ú.	31393933

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2019)

2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja bol schválený uznesením Zastupiteľstva Trnavského samosprávneho kraja dňa 17.12.2014 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č. 33/2014. Záväzná časť Územného plánu regiónu Trnavského kraja je záväzným podkladom pre riešenie Územného plánu obce Šoporňa.

V záväznej časti ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie:

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.2. v oblasti regionálnych vzťahov

- 1.2.1. Rešpektovať a rozvíjať polohový potenciál Trnavského kraja predstavujúci rozmanité sídelné štruktúry a etnografické, ekonomické a kultúrno-historické špecifiká jednotlivých častí kraja.
- 1.2.2. Podporovať v sídelnom rozvoji Trnavského kraja vytváranie polycentrického konceptu územného rozvoja vo väzbe na centrá a osídlenie susediacich krajov,
- 1.2.6. Podporovať na území regiónu rozvoj sídelných rozvojových osí prvého stupňa podľa KURS:

- 1.2.6.2. Nitriansko-pohronskú rozvojovú os: Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom – Zvolen
- 1.2.10. Podporovať rozvoj regionálnych sídelných rozvojových piateho stupňa podľa ÚPN-R TTSK:
 - 1.2.10.11. Dvorníky – Pusté Sady – Pata – Šoporňa – Váhovce – Sereď

1.3. v oblasti štruktúry osídlenia

- 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu a podzemné zásoby pitných vôd vysokej kvality ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia:
 - 1.3.2.2. územnoplánovacími nástrojmi podporovať ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou.
- 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

1.4. v oblasti navrhovaných regionálnych centier osídlenia

- 1.4.10. Rešpektovať a podporovať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do siedmej skupiny, ktoré pri vyváženom polycentrickom rozvoji Trnavského kraja plnia špecifické mikroregionálne funkcie a ku ktorým patria: ... Šoporňa
- 1.4.11. Rešpektovať základné funkcie centier osídlenia TTSK siedmej skupiny a podporovať ich rozvoj ako:
 - 1.4.11.1. urbanizované centrá štruktúry osídlenia určené najmä pre bývanie vo vidieckom prostredí.
 - 1.4.11.2. urbanizované centrá osídlenia určené najmä pre umiestnenie funkcií mikroregionálneho a lokálneho významu.
 - 1.4.11.3. centrá pre základnú občiansku vybavenosť a sociálnu starostlivosť.
 - 1.4.11.4. lokálne centrá hospodárskych a technických aktivít.
 - 1.4.11.5. dopravné uzly regionálneho a mikroregionálneho významu pre prepravu tovarov a osôb.
 - 1.4.11.6. prestupné body pre verejnú hromadnú dopravu.
 - 1.4.11.7. centrá pre prioritnú alokáciu rekreačných, turistických, agroturistických a oddychových aktivít spolu so samostatne vymedzenými rekreačnými obcami.
 - 1.4.11.8. centrá osídlenia rozvíjané na základe lokálnych a mikroregionálnych špecifik so zreteľom na strategické smerovanie rozvoja regiónu podľa schválených rozvojových dokumentov regionálnej a mikroregionálnej úrovne.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1 v oblasti hospodárstva

- 2.1.3. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.

2.2. v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov.
- 2.2.4. Rešpektovať v územnom rozvoji pôdu, ako rozhodujúci potenciál pre rozvoj primárneho sektora hospodárstva, ktorý valorizuje ekonomickú aktivitu kraja a zvyšuje potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť na národnej úrovni.
- 2.2.6. Podporovať zvyšovanie výmer krajinnej zelene, najmä nelesnej drevinovej vegetácie, na neproduktívnych, resp. málo produktívnych poľnohospodárskych pozemkoch.

2.3. v oblasti ťažby

- 2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva a jeho racionálneho využitia rešpektovaním výhradných ložísk, ložísk nevyhradených nerastov, chránených ložiskových území, chránených území pre osobitné zásahy do zemskej kôry, ako aj dobývacích a prieskumných území.
- 2.3.4. Zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody.

2.4. v oblasti sekundárneho sektoru – priemysel a stavebníctvo

- 2.4.1. Prehodnotiť pri obstarávaní ÚPN, vrátane zmien a doplnkov, opodstatnenosť plôch navrhovaného funkčného využitia výroby, priemyselnej produkcie, stavebníctva, skladového hospodárstva a logistiky v súvislosti s limitmi využitia územia, predovšetkým ochrany pôd a podzemných vôd.
- 2.4.3. Uprednostňovať intenzifikáciu existujúcich hospodárskych areálov, vrátane priemyselných parkov.
- 2.4.5. Opätovne umiestňovať aktivity priemyselnej výroby, skladov, logistiky a stavebníctva a ostatných sektorov do už existujúcich ale nevyužívaných areálov.

2.5. v oblasti terciárneho sektoru

- 2.5.3. Usmerňovať lokalizáciu aktivít terciárneho sektora do zastavaných území miest a obcí.

4.1. v oblasti rozvoja cestovného ruchu /turizmu

- 4.1.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie a podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany.
- 4.1.2. Vytvárať územné predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu /turizmu ako jedného z najväčších generátorov zamestnanosti.

- 4.1.3. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím špecifickej prihraničnej polohy v podunajskom a záhorskom sídelnom páse stredoeurópskeho významu a na výhodné dopravné napojenia medzinárodného významu
- 4.1.5. Vytvárať územné podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu pre rozmanité príjmové skupiny a vekové kategórie obyvateľstva.
- 4.1.6. Podporovať jednoduché formy ubytovania v cestovnom ruchu šetrné k životnému prostrediu, podporovať rozvoj kempingov a táborísk.
- 4.1.8. Podporovať rozvoj rekreačnej vybavenosti v rekreačných územných celkoch, v zastavaných územiach obcí a v ich v kontaktočných pásmach
- 4.1.9. Využívať prednostne zastavané územia existujúcej rekreačnej vybavenosti a infraštruktúry, najmä v chránených územiach prírody a krajiny; využívať a podľa potreby intenzifikovať existujúce lokality cestovného ruchu /turizmu.

4.2. v oblasti jednotlivých druhov a foriem cestovného ruchu / turizmu

- 4.2.1. Podporovať rozvoj vidieckej turistiky, agroturistiky ako foriem cestovného ruchu šetrných k životnému prostrediu.
- 4.2.3. Podporovať budovanie a rozvoj agroturistických zariadení a areálov s významom rekreačnooddychovým a poznávacím, poľnohospodársko-produkčným, ekologickým a krajínovotvorným.
- 4.2.4. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít prostredníctvom rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych dvorov.
- 4.2.11. Podporovať územný a kvalitatívny rozvoj siete náučných chodníkov, a tak sprístupňovať významné kultúrno-historické lokality, objekty, prírodné lokality a objekty verejnosti.
- 4.2.22 Nerozširovať súčasné chatové a záhradkárske osady do okolitého prírodného prostredia.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

5.2. v oblasti vody a vodných zdrojov a vodnej a veternej erózie

- 5.2.1. Chrániť a udržiavať sústavu vodných tokov a vodných plôch:
 - 5.2.1.1. podporovať proces revitalizácie – obnovy prírodného stavu ekosystému vodných tokov, vodných plôch a ich okolí, podporovať proces obnovy ramien významných vodných tokov ako vodných alebo mokraďových ekosystémov.
- 5.2.2. Rešpektovať a chrániť oblasti prirodzenej akumulácie vôd – zdroje podzemných pitných vôd, minerálnych a geotermálnych vôd.
- 5.2.4. Zohľadňovať v územnom rozvoji princíp zadržiavania vôd v území – rešpektovať a zachovať sieť vodných tokov, suchých korýt, úžľabín vodných tokov, vodných plôch zabezpečujúcich retenciu vôd v krajine.

- 5.2.7. Upravovať odtokové pomery a vodný systém vo voľnej krajine i v zastavaných územiach.
- 5.2.8. Podporovať zadržanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch krajinnej zelene.
- 5.2.9. Pre ochranu pôdy proti účinkom veternej erózie podporovať zvyšovanie podielu vegetačného krytu v krajine – zachovať existujúce, navrhovať nové líniové alebo plošné prvky zelene ako vegetačný ochranný kryt, najmä v odkrytej poľnohospodárskej krajine.

5.3. v oblasti ochrany pôd

- 5.3.1. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie a aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

5.5. v oblasti radónového rizika a prírodnej rádioaktivity

- 5.5.1. Uprednostňovať pri výstavbe nových objektov tie oblasti na rozvoj urbanizácie, kde nie sú potrebné protiradónové opatrenia.

5.6. v oblasti odpadového hospodárstva

- 5.6.4. Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny a v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

6.2. v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 6.2.1 Rešpektovať a zohľadňovať všetky na území Trnavského kraja vymedzené prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu (tok rieky Dunaj, Malý Dunaj a okolie, Váh, niva rieky Moravy, svahy Malých Karpát, Bielych Karpát a Považského Inovca, mokraďové spoločenstvá).
- 6.2.2. Udržiavať zachované rozsiahlejšie plochy krajinnej zelene, rešpektovať terestrické aj hydrické biokoridory a biocentrá v územiach navrhovanej novej zástavby; nadviazať na systém zelene vo voľnej krajine a na systém sídelnej zelene.
- 6.2.3. Podporovať zvyšovanie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie v krajine.
- 6.2.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest, pozdĺž hraníc výrobných areálov.
- 6.2.5 Rešpektovať pri výstavbe v obciach na území Trnavského kraja inundačné územia vodných tokov, ktoré sú ohrozené povodňami a vymedziť ich ako nepripustné z hľadiska umiestňovania novej zástavby.

- 6.2.8. Dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov.
- 6.2.12. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov spôsob prirodzenej obnovy, uplatňovať prirodzené druhové zloženie drevín.
- 6.2.13. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívanej krajine, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok.
- 6.2.14. Zabezpečiť bezbariérovosť migračného pohybu zveri a spojitosť prírodných prvkov cez dopravné koridory vo vhodne vymedzených lokalitách.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

- 7.1.4. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.
- 7.1.5. Usmerňovať a regulovať využitie pozemkov v súkromnom vlastníctve v cenných /chránených územiach prírody tak, aby sa našiel racionálny súlad s právami vlastníka, verejným záujmom a krajinou.
- 7.1.6. Pri územnom rozvoji rešpektovať a chrániť primárnu krajinu a jej geomorfologické a hydrogeologické charakteristiky vo všetkých jej typoch.
- 7.1.7. Formovať sekundárnu krajinnú štruktúru v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- 7.1.10. Podporovať budovanie krajinej zelene ako základného ekostabilizačného systému v krajine s významným krajnotvorným efektom.
- 7.1.11. Podporovať revitalizáciu vodných tokov a revitalizáciu skanalizovaných tokov a priľahlých pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajnotvorných a estetických funkcií.
- 7.1.19. Podporovať rozvoj plôch krajinej zelene viazanej na iné funkčné plochy (napr. plochy poľnohospodárskych kultúr, plochy prímestskej rekreácie, rekreačných a hospodárskych areálov).

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania z hľadiska zachovania kultúrno-historického dedičstva

- 8.1.1 Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, vyhlásené kultúrne pamiatky vrátane ich prostredia, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny) a ich ochranné pásma vrátane ich krajinného kontextu (siluety, panorámy), ako aj objekty vedené v evidenciách

pamätihodností miest a obcí. Rešpektovať a zohľadňovať zásady ochrany pamiatkových území.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska nadradeného verejného dopravného vybavenia

9.3. cestná doprava

- 9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ – ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v zastavanom území kraja.
- 9.3.4. Zmeniť trasovanie ciest prostredníctvom ich nového zatriedenia:
 - 9.3.4.4. cesta II/573 v úseku Sládkovičovo – Sereď – Šintava – Šoporňa križovatka s rýchlostnou cestou R1 (v trase pôvodnej cesty I/62), s pokračovaním v pôvodnej trase cesty II/573.

9.6. vodná doprava

- 9.6.1. Rešpektovať trasovanie existujúcich i plánovaných vodných ciest a prístavov v Trnavskom samosprávnom kraji, ohraničenú jej ochrannými pásmami:
 - 9.6.1.2. podľa dohody AGN E-80, E-81, Vážska vodná cesta a prístavy.
- 9.6.2. Chrániť územný koridor a realizovať výstavbu Vážskej vodnej cesty, vrátane plôch, technických a servisných zariadení v úseku Vodného diela Sereď – Hlohovec.

9.9. cyklistická doprava

- 9.9.2. Rezervovať územný koridor pre výstavbu cyklomagistrál medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.
- 9.9.3. Podporovať územno-technickými opatreniami cyklistickú dopravu ako alternatívny dopravný prostriedok v obslužnej doprave a v rekreačnej doprave.

10. Zásady a regulatívy nadradeného technického vybavenia

10.2. v oblasti zásobovania vodou

- 10.2.1. Akceptovať pásma ochrany potrubí existujúceho verejného vodovodu a kanalizácie, ako aj manipulačný pás pri diaľkových vodovodoch a kanalizačných zberačoch.

10.3. v oblasti odkanalizovania územia

- 10.3.1. Dobudovať čistiarne odpadových vôd (ČOV) a kanalizačných sietí v oblastiach s chýbajúcou kanalizáciou a zvyšovať celkový počet domov pripojených na kanalizačnú sieť.

- 10.3.2. Prednostne budovať kanalizáciu a ČOV v obciach okresov Dunajská Streda a Galanta ako prevenciu znečisťovania zásob vysokokvalitných podzemných zdrojov pitných vôd.

10.5. v oblasti zásobovania elektrickou energiou

- 10.5.2. Rešpektovať vodné elektrárne Gabčíkovo, Madunice a Kráľová s osobitným zreteľom na protipovodňovú ochranu.
- 10.5.3. Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, uzlové oblasti, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje – elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.).

10.6. v oblasti zásobovania plynom

- 10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej a navrhovanej plynovodnej siete a s tým súvisiace areály a zariadenia.
- 10.6.2. Rešpektovať všetky stanovené ochranné a bezpečnostné pásma nachádzajúce sa alebo priestorovo zasahujúce do riešeného územia.

10.9. v oblasti telekomunikácií

- 10.9.1. Rešpektovať existujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

Verejnoprospešné stavby

11. Návrh na vymedzenie významných rozvojových priestorov, území špeciálnych záujmov regionálneho významu

- 11.1.8. Realizácia vodnej cesty Váh E 81 podľa dohody AGN vnútrozemskou vodnou cestou s pripojením na magistrálnu vodnú cestu Dunaj E 80.

13.6. Infraštruktúra cyklistickej dopravy

- 13.6.1. Stavby cyklomagistrál medzinárodného až regionálneho významu na segregovanom telese pozemných komunikácií, vyhradených pre cyklistickú dopravu.

14.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 14.3.1. Nové stavby pre odvedenie a čistenie odpadových vôd.

2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

Obec Šoporňa patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Galanta a Trnavského kraja. Okres Galanta, po odčlenení novokonštituovaného okresu Šaľa v roku 1996, má rozlohu 641 km² a 95 124 obyvateľov (podľa SODB 2021). V rámci SR patrí medzi stredne veľké okresy. Sídelnú štruktúru okresu charakterizujú stredne veľké a väčšie obce, ktoré vytvárajú pomerne rovnomernú sieť sídiel. Tvorí ju 35 obcí, z toho 3 majú štatút mesta: Galanta, Sereď a Sládkovičovo.

Obec Šoporňa leží priamo pri rýchlostnej ceste R1 spájajúcej najvýznamnejšie centrá západného Slovenska – mestá Trnava, Nitra, Bratislava. Má výhodnú polohu voči ekonomickým centram, v rámci trojuholníka tvoreného mestami strednej veľkostnej kategórie Sereď, Šaľa a Galanta.

Koncentrácia sídiel mestského typu viaže rôzne druhy ekonomických aktivít. Najbližším mestom je Sereď (8 km), blízko sú aj mestá okresného významu – Galanta (16 km) a Šaľa (14 km). Okresné mesto je teda až tretím najbližším mestom a tomu zodpovedá intenzita socio-ekonomických väzieb, ktorá je pomerne nízka, navyše nie je podmienená historickými väzbami. Výhodná je aj poloha voči krajským mestám Trnava (25 km) a Nitra (28 km).

V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS) leží obec Šoporňa na nitriansko-pohronskej rozvojovej osi prvého stupňa (Trnava – Nitra – Žiar nad Hronom – Zvolen) a súčasne v území ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu s rozvinutými aglomeračnými väzbami. Z uvedených polohových potenciálov vyplývajú pre obec značné rozvojové možnosti.

Z hľadiska lokálneho kontextu sú dôležité vzťahy so susednými obcami. Z nich sú najintenzívnejšie väzby na obec Pata (3016 obyv.), a to najmä vďaka existencii priameho cestného spojenia, priestorovej blízkosti a porovnateľnej veľkosti.

V riešení širších vzťahov, resp. záujmového územia je relevantná najmä koordinácia väzieb z hľadiska verejného dopravného a technického vybavenia územia najmä smerom na obec Pata. Naznačené je pokračovanie navrhovaných cyklistických trás po hrádzi vodného diela smerom do k.ú. Váhovce, k.ú. Dlhá nad Váhom, ako aj cyklotrasy pri ceste III/1313 smerom do obce Pata.

2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Vývoj počtu obyvateľov, prirodzený a mechanický pohyb

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

Obec i v minulosti patrila medzi veľké obce, pričom počtom obyvateľov presahovala význam dnešného okresného mesta a bola na úrovni mesta Šaľa (v roku 1869 mala Galanta 1828 obyv., Šaľa 2839 obyv. a Šoporňa až 2528 obyv.). Podľa historických údajov za posledných 150 rokov počet obyvateľov obce bez prestávky kontinuálne stúpala až do roku 1970. V tomto vývoji možno identifikovať dve obdobia najdynamickejšieho rastu počtu obyvateľov. Prvé nastáva na prelome 19. a 20. storočia až do I. svetovej vojny, druhým obdobím prudkého rastu sú 50-te roky 20. storočia. Historicky najvyšší počet obyvateľov (4517) obec dosiahla v roku 1970. V nasledujúcich dvoch desaťročiach dochádza k prudkému poklesu počtu obyvateľov – v dekáde 1970-1980 sa počet obyvateľov znížil až o 6,5% a do roku 1991 poklesol až pod hranicu 4000 obyvateľov. Príčinou tohto vývoja bol silnejúci odlev obyvateľov do intenzívne sa rozvíjajúcich centier priemyslu podporovaných systémom centrálného plánovania a rozmiestňovania investícií. Obyvatelia z vidieka sa sťahovali najmä do miest Sereď a Šaľa, ktoré v tomto období naopak zaznamenávajú značný rast počtu obyvateľov vďaka masívnej bytovej výstavbe.

Pokles počtu obyvateľov pri miernejšom tempe pokračoval aj v poslednej dekáde 20. storočia s náznakmi stabilizácie. Koncom 90. rokov sa situácia mení a počet obyvateľov začína narastať. Rast však nie je kontinuálny, ale medziročne sa striedajú fázy rastu a poklesu. Tieto výkyvy vyvoláva nerovnomerná intenzita migračných pohybov v jednotlivých rokoch, predovšetkým počtu prihlásených na trvalý pobyt. V poslednej dekáde sa počet obyvateľov stabilizoval na úrovni okolo 4200 obyvateľov. Podľa SODB 2021 mala obec 4081 obyvateľov.

Možno konštatovať, že stabilný počet obyvateľov za posledných 10 rokov sa udržiava výlučne vďaka silným migračným prírastkom, ktoré úplne kompenzujú prirodzený úbytok. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2011 – 2020 sa do obce prisťahovalo 777 obyvateľov, odsťahovalo sa 619 obyvateľov. V rovnakom období sa narodilo 349 obyvateľov a zomrelo až 466 obyvateľov. Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	2528
1880	2700
1890	2989
1900	3286
1910	3631
1921	3775
1930	3958
1940	4061
1948	3945
1961	4513
1970	4517
1980	4240
1991	3991
2001	4122
2011	4135
2021	4081

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ podľa údajov z roku 2011 dosahuje za celú obec hodnotu 104. Oproti údajom z roku 2001 sa výrazne zvýšil z úrovne 87,5. V roku 2021 sa však znovu znížil na hodnotu 75,9. Podľa všeobecnej interpretácie, až hodnoty výraznejšie nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. V roku 2011 predstavoval jeho podiel až 73,3%, do roku 2021 poklesol na 68,2%. Znamená to, že humánny potenciál ekonomického rozvoja v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

Tab. Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	SODB 2011	SODB 2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	4135	4081
z toho muži	2073	2093
z toho ženy	2062	1988
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	563	561
Počet obyvateľov v produktívnom veku	3032	2781
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	540	739

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Tab. Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomrelých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2011	43	44	98	60	4139
2012	30	60	101	60	4150
2013	30	37	71	45	4169
2014	40	43	87	82	4171
2015	28	58	103	49	4195
2016	38	39	77	52	4219
2017	40	44	68	55	4228
2018	35	49	43	64	4193
2019	28	47	65	85	4154
2020	37	45	64	67	4143
Spolu	349	466	777	619	

Zdroj: ŠÚSR

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Šoporňa spĺňa. Preto do roku 2035 prognózujeme mierny rast počtu obyvateľov k úrovni 4 230 – 5 130 obyvateľov (v závislosti od obložnosti a miery využitia neobývaných bytov). Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia.

Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne. K slovenskej národnosti sa podľa SODB 2021 hlási 93,3 % obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou). Podľa Atlasu rómskych komunít 2013 tvoria etnickí Rómovia 7,2% z celkového počtu obyvateľov obce. V aktualizácii atlasu z roku 2019 sa obec Šoporňa neuvádza.

Z hľadiska náboženského vyznania prevažujú obyvatelia hlásiaci sa k rímskokatolíckej cirkvi, ktorí podľa SODB 2021 tvoria až 64,5% populácie, ostatné cirkvi majú zanedbateľný podiel. Významný je však aj počet obyvateľov, ktorí sa neprihlásili k žiadnemu vierovyznaniu a za posledných 10 rokov ich podiel ešte výrazne vzrástol.

Tab. Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	iná	nezistená
2011	3941	54	54	86
2021	3807	21	36	217

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Tab. Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
2011	3273	24	58	518	262
2021	2634	20	97	1097	233

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Navrhovaný rozvoj obce nebude mať vplyv na národnostné a náboženské zloženie obyvateľstva.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný až nadpriemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 51,1%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. Po roku 1990 sa výrazne zmenila štruktúra ekonomickej aktivity obyvateľov. Pomerne vysoký počet pracovných miest poskytovali poľnohospodárske podniky, ktoré výrazne zredukovali svoje výrobné kapacity a najmä nároky na pracovnú silu. Sféra drobného podnikania a služieb tento výpadok doposiaľ v plnej miere nevykompenzovala. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov zo SODB 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 1 054 obyvateľov, v sekundárnom sektore (priemysel) pracovalo 788 obyvateľov a 136 v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, ťažba surovín).

V obci nie sú väčší zamestnávateľia. Najväčšími zamestnávateľmi v obci sú nekomerčné zariadenia – Domov sociálnych služieb, obec a jej vzdelávacie zariadenia, až potom nasledujú výrobné podnikateľské subjekty.

Za ekonomickými aktivitami mimo obec odchádzalo 1683 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo 79,7%. Cieľovými miestami odchádzky za prácou sú najmä Sereď, Galanta, Šaľa, Nitra, Trnava. Časť obyvateľov, vzhľadom k dobrej dopravnej dostupnosti, pracuje v Bratislave. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou. Podiel odchádzajúcich za prácou vzrástol najmä

od konca 90. rokov, pričom aj pred rokom 1989 bol tento podiel vysoký a smeroval predovšetkým do podnikov ťažkého priemyslu v Seredi a Šali.

Tab. Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	2111
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	51,1
pracujúci (okrem dôchodcov)	1682
pracujúci dôchodcovia	50
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	120
nezamestnaní	355
študenti	242
osoby v domácnosti	28
dôchodcovia	898
príjemcovia kapitál. príjmov	0
iná a nezistená	155
deti do 16 rokov	605

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Navrhované riešenie počíta s rozšírením výrobného územia, čo bude mať pozitívny dopad na zamestnanosť. Len v nepoľnohospodárskej výrobe a logistike sa počíta s vytvorením 350 nových pracovných miest. Ďalšie pracovné miesta vzniknú v sektore služieb pre obyvateľstvo a služieb v cestovnom ruchu. Zvýšením počtu pracovných príležitostí v obci by sa tiež znížila odchádzka za prácou, ktorá je v súčasnosti mimoriadne vysoká.

2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

2.5.1 Koncepcia kompozičného formovania sídla

Hlavná kompozičná os sídla je predurčená tokom Váhu. V samotnej urbanistickej štruktúre je zreteľná v podobe cesty II. triedy. Podmienila aj konfiguráciu zastavaného územia. Tvar zastavaného územia je kompaktný, ucelený, pretiahnutý v smere severozápad - juhovýchod. Navrhované riešenie ďalej kompaktnosť pôdorysu podporuje - vyplnením priestorových rezerv v zastavanom území obce, ako aj na severnom a južnom okraji obce.

Priestorová štruktúra zástavby vytvorila hromadnú cestnú dedinu. Na staršiu časť zástavby s nepravidelnou urbanistickou štruktúrou v centre obce nadväzujú novšie časti zástavby, tvorené pravouhlou uličnou sieťou. Sekundárne kompozičné osi sú len slabo vyvinuté. Možno za ne považovať spojnice s obcami Pata a Hájske. Uvedené kompozičné osi navrhované riešenie rešpektuje a ďalej ich akcentuje lokalizáciou novej zástavby.

Pôsobenie kompozičných osí a ich pokračovanie v krajine by mohlo byť podporené aj výsadbou vysokej líniovej zelene.

Samostatnú enklávu zastavaného územia predstavuje majer Štrkovec v južnej časti katastrálneho územia. Nachádza sa tu niekoľko rodinných domov, domov sociálnych služieb a poľnohospodárske stavby, v súčasnosti zväčša bez využitia. Majer vznikol v 2. polovici 19. storočia ako veľkostatok a má značné urbanistické a kultúrohistorické hodnoty.

Priestorovým obmedzením potenciálneho rozvoja obce (najmä obytnej zástavby) je zo západnej strany tok Váhu, resp. povodňová hrádza a zvyšky lužného lesa s mŕtvymi ramenami v medzihrádzovom priestore. Zo severu je limitujúcim prvkom trasa rýchlostnej cesty. Do istej miery je rozvoj obce obmedzený južným smerom – z dôvodu lokalizácie výrobných areálov, ako aj východným smerom, kde prebiehajú koridory vysokotlakového plynovodu a vysokonapäťových elektrických vedení.

Centrálnu zónu obce vymedzujeme ako hlavný ťažiskový priestor obce, predurčený polohou uzlových priestorov so zariadeniami občianskej vybavenosti, ako aj kompozičnými osami a ich krížením. V zmysle týchto kritérií je centrálna zóna obce definovaná aj v grafickej časti. Navrhujeme uskutočniť jej komplexnú revitalizáciu, s úpravami a dotvorením verejných priestranstiev. Zámerom je vytvoriť tu plnohodnotné centrum, ktoré by sa svojimi estetickými hodnotami mohlo stať nositeľom identity obce. Ako nezastavateľné plochy je potrebné rešpektovať existujúce vyznačené plochy verejnej zelene. Odporúčame uskutočniť tu revitalizáciu zelene a doplnenie prvkov urbanistického mobiliáru, prípadne aj detských atrakcií.

Dominanty sa sústreďujú v centrálnej časti obce. Sú nimi historické stavby kostola, bývalej školy a novodobé stavby dvoj- až štvorpodlažných bytových domov a budov občianskej vybavenosti (škola, obecný úrad). Rušivé účinky má lokalizácia výškových technických stavieb telekomunikačných vysielačov v centre a jeho blízkosti.

V urbanisticko-architektonickej štruktúre obce sa zachovali objekty tradičnej ľudovej architektúry z pôvodnej hromadnej cestnej zástavby. V 2. polovici 20. storočia sa začali do sídelnej štruktúry obce začleňovať domy na štvorcovom pôdoryse s rôznymi typmi striech (sedlovými, stanovými i plochými strechami). V zástavbe sa nachádza niekoľko voľných prieluk. Zostávajúce voľné prieluky v uličnej fronte navrhujeme zastavať s cieľom vytvorenia kontinuálneho uličného priestoru. Pri zástavbe prieluk by sa mala dodržať založená uličná a stavebnú čiaru, zladiť architektonické riešenie stavieb (tvar striech, podlažnosť a pod.) s okolitými stavbami. Navrhovaná uličná sieť prirodzene nadväzuje na existujúce ulice a podľa daných možností je riešená v zokruhovanej podobe.

Za účelom zachovania vidieckeho charakteru zástavby a jej konzistentnosti je regulovaná výšková hladina zástavby. Regulácia sa vzťahuje na existujúcu i navrhovanú zástavbu, maximálna výšková hladina je stanovená špecificky pre každú funkčnú územnú zónu. Na väčšine územia obce sa uvažuje s dvomi nadzemnými podlažiami. Štyri nadzemné podlažia sú povolené len v centrálnej zóne obce.

Na prekrytie domov sa odporúčajú najmä sedlové strechy, rovnobežné s dlhšou stranou stavby, so sklonom od 35° do 50°. Použité by mali byť tradičné materiály striech. Taktiež by sa v obytnej zástavbe z uličnej strany malo vylúčiť budovanie súvislých nepriehľadných oplotení vyšších ako 2 m. Z ostatných strán sa odporúča, aby nepriehľadná časť oplotenia nepresiahla výšku 2 m. V prípade rodinných domov by súvislá zastavaná plocha jedného objektu nemala prekročiť 300 m². Rodinné domy v navrhovaných rozvojových plochách by sa mali budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 500 m², v existujúcej zástavbe sú prípustné aj pozemky s minimálnou veľkosťou 400 m². Vhodnosť prípadnej radovej zástavby musí byť preverená urbanistickou štúdiou.

Pri návrhu nových plôch na zástavbu boli rešpektované limity prírodného charakteru (vodné toky, najmä však chránené územia) a antropogénneho charakteru (dopravné koridory, inžinierske siete nadlokálneho významu).

2.5.2 Koncepcia kompozičného formovania krajinného prostredia

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Z historického hľadiska sa riešené územie nachádza v oblasti s dlhodobou roľníckou tradíciou. Pôvodná štruktúra polí a drevinovej vegetácie so sieťou poľných ciest však bola v nedávnej minulosti porušená kolektivizáciou a sceľovaním pozemkov do veľkoplošných oráčín. Krajina je zväčša zbavená pôvodného vegetačného krytu a človekom je dlhodobo obhospodarovaná a pretváraná, čím stratila svoju prirodzenú mozaikovitosť.

Prírode blízke krajinné štruktúry sa zachovali len v medzihrádzovom priestore. Lužné lesy s mŕtvymi ramenami a jazierkami predstavujú pozitívne prvky scenérie krajiny. K takýmto prvkom možno zaradiť aj lesné remízky na poľnohospodárskej pôde a líniovú zeleň stromoradií a alejí.

Prevládajúcim krajinným prvkom v okolí obce je poľnohospodárska pôda v podobe veľkablokových honov – lánov. Ide o monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Do tejto skupiny zaraďujeme aj plochu vodnej nádrže - ako umelý prvok, ktorý nahradil pôvodný meandrujúci tok Váhu s mokraďami a lužnými lesmi. Rušivo pôsobiace prvky reprezentujú

rozsiahle areály hospodárskych dvorov, viaceré schátrané alebo len extenzívne využívané, ďalej rýchlostná cesta a elektrické vedenia VVN a ZVN. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú dominantné prvky siluety okolitých sídiel.

V odlesnenej krajine je potrebné posilniť a revitalizovať existujúcu líniovú zeleň. Navrhujeme rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou líniovej zelene – stromoradií a alejí. Líniovú zeleň navrhujeme nielen na zabezpečenie pôdoochranných a hygienických funkcií (ochrana pred negatívnymi vplyvmi dopravy a výroby), ale aj ako kompozičný prvok, na ohraničenie pôdnych celkov a ich rozdelenie do menších plôch, lepšie vystihujúcich tradičné krajinné štruktúry. Líniová zeleň by mala byť dostatočne štruktúrálna členitá a druhovo bohatá.

Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom oddelenia výrobných funkcií a obytnej funkcie. Táto zeleň bude mať primárne hygienické funkcie. Kompozičné i hygienické dôvody má návrh výsadby líniovej zelene na rozhraní zástavby a ornej pôdy.

V navrhovanom riešení sa pozornosť venuje aj sídelnej zeleni. Odporúča sa revitalizácia verejnej zelene. V navrhovaných obytných uliciach vyššieho významu sa počíta s výsadbou líniovej (alejovej) zelene.

2.5.3 Ochrana pamiatkového fondu

Kultúrno-historické hodnoty sú odrazom historického vývoja obce. Obec vznikla na mieste starého slovanského, germánskeho a rímskeho osídlenia, čo dokladajú miestne archeologické nálezy. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1251 pod názvom Supurni. Bola súčasťou šintavského panstva, kde bol pohraničný hrad pri Váhu. Obec bola v tom čase napojená na významnú diaľkovú obchodnú cestu – tzv. česko-uhorskú cestu.

V ďalších rokoch 17. storočia sa šintavské panstvo stalo majetkom rodiny Esterházióvcov. Za tureckých nájazdov obec spustla, v roku 1848 ju vypálilo cisárske vojsko. Začiatkom 18. storočia obec postihli epidémie a nemala ani 40 usadlostí, potom sa však začala dynamicky rozvíjať. V roku 1715 mala 4 mlyny a 45 domácností a v roku 1787 sa už spomína ako mestečko s 295 domami a 1994 obyvateľmi. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. V roku 1871 bolo v Šoporni 45 mlynov s 80 pracovníkmi, 8 tkáčov a 7 krajčírov. Roku 1898 tu založili úverové družstvo. Obec často postihovali povodne na Váhu (1683, 1813, 1925, 1958), preto sa v 19. storočí pristúpilo k regulácii rieky a výstavbe hrádzí. Koncom 19. storočia mali v hornej časti chotára majetky šľachtici de Henin, neskôr Ohrenstein, majer Štrkovec vlastnil veľkostatkár Schey.

Aj po 2. svetovej vojne si obec udržala poľnohospodársky charakter. JRD bolo založené v roku 1949. V obci bola tehelňa, ktorá zastavila výrobu v roku 1963. V 50. rokoch 20. storočia sa začínajú budovať občianske stavby – v roku 1951 hasičská zbrojnica, obchodný

dom Jednota (1957), kino (1952) a výstavba pokračuje aj v ďalších desaťročiach stavbou kultúrneho domu (1971), domu smútku (1975), základnej školy (1969-73) a nakoniec zdravotného strediska (1990).

Na území obce Šoporňa sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Potrebné je zachovať a chrániť hmotné nehnuteľné pamätihodnosti vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením Obce Šoporňa č. 2/2006 o pamätihodnostiach obce Šoporňa s účinnosťou od 24.09.2006. V jadrovej časti obce ide o nasledovné pamiatky:

- **rímskokatolícky Kostol Panny Márie Snežnej** – v centre obce; klasicistický objekt postavený pravdepodobne v r. 1770 na mieste staršieho kostola spomínaného r. 1559 a 1660, okolo ktorého sa nachádzal cintorín. Jednolodový priestor s polygonálnou svätyňou, zaklenutý pruskými klenbami s medzipásmi. Za štítom hlavného priečelia je vstavaná veža s ihlanovou strechou. Fasády kostola sú členené lizénovými rámami, profilovanou korunnou rímsou, vstupnými otvormi s kamennými portálmi a plasticky orámovanými obdĺžnikovými oknami. Kostol bol v priebehu 20. storočia viackrát obnovovaný (r. 1936: oprava veže, r. 1941: výmalba interiéru, začiatkom 40. rokov 20. storočia: terénne úpravy okolia kostola a oplotenie, r. 1956: generálna oprava kostola). Posledná obnova kostola bola vykonaná v r. 2014, v r. 2016 boli obnovené oltáre, kazateľnica, krstiteľnica. Na priečelí kostola je umiestnený jednoduchý drevený misijný kríž z r. 2016.
- **kaplnka sv. Anny** - na námestí. Baroková kaplnka postavená v r. 1750; obnovená v r. 1993. Murovaná stavba s polygonálnym uzáverom, priečelie má štít ukončený malou vežičkou vo vrchole s kovovým krížom. Priečelie po bokoch lemujú nárožné štvorhranné vežičky, bočné fasády sú členené polkruhovo zakončenými oknami. Vstupné dvere na priečelí sú plné, drevené, dvojkrídlové, segmentovo ukončené. V zaklenutom vnútornom priestore je umiestnený malý drevený oltár s obrazom sv. Anny vyučujúcej Pannu Máriu. Vpravo vedľa kaplnky je zachovaný fragment kamenného podstavca.
- **socha sv. Vendelína** - pri ceste II/573 neďaleko odbočky na Karháč, v jednoduchej kovovej ohrádke s pletivovou výplňou. Polychrómovaná socha svätca s atribútmi je osadená na vysokom štvorbokom pilieri, na čelnej strane s datovaním – 1892. Socha je chránená novodobou stanovou strieškou s kovovou konštrukciou. Prícestná socha a jej okolie boli obnovené v r. 2014.
- **socha sv. Jána Nepomuckého** - pri ceste II/573; prícestná polychrómovaná kamenná socha svätca s atribútmi, osadená na štvorbokom pilieri s profilovanou rímsou a pätkou; na čelnej strane s kanelovaním je osadená kamenná nápisová tabuľa s vrytým textom s datovaním – 1831.
- **kamenný kríž** - pri kostole, pravdepodobne z 2. polovice 18. storočia z čias výstavby kostola. Kamenný kríž s korpusom Ukrižovaného Krista na vysokom

štvorbokom pilieri s profilovanou rímsou a pätkou, osadenom na štvorbokom volútovom podstavci. V spodnej časti piliera reliéf Bolestnej Panny Márie.

- **socha Božského Srdca Ježišovho** - na rázcestí v blízkosti hasičskej zbrojnice. Socha vysvätená v r. 1922 bola pôvodne umiestnená v kostole, neskôr ju premiestnili na terajšie miesto. Polychrómovaná socha Ježiša s rozovretým náručím a srdcom je umiestnená na vysokom stupňovitom hranolovom podstavci, k vrchnej časti ktorého je pripevnená kovová konštrukcia nesúca novodobú sedlovú striešku, chrániacu sochu.
- **socha sv. Floriána** - na dolnom konci obce pri ceste II/573, v ozdobnej štvorcovej kovovej ohrade. Prícestná polychrómovaná socha svätca s atribútmi osadená na štvorbokom pilieri s profilovanou rímsou a pätkou, umiestnenom na mohutnom betónovom podstavci v tvare kvádra. Na čelnej strane kamenného podstavca zdobenej kanelovaním je osadená kamenná nápisová tabuľa s vrytým textom s datovaním – 1831.
- **Božia muka** - na hornom konci obce pri ceste II/573, v blízkosti autobusovej zastávky. Malá murovaná sakrálna architektúra ukončená stanovou strieškou s keramikou krytinou, vo vrchole s kovovým dvojramenným krížom. V hornej časti objektu vo výklenku s presklenými dvierkami doplnenými ozdobnou kovovou mrežou je umiestnené malé polychrómované súsošie Piety.
- **židovský cintorín** - medzi domami súp. č. 992 a 993. Areál cintorína je ohradený tehlovým ohradným múrom, nahrubo omietnutým iba z uličnej strany, vstupná brána je dvojkrídlová, kovová, v strede priehľadnej časti krídiel brány z kovových prúťových prvkov sa nachádza štylizovaná Dávidova hviezda. Hroby s dobovými kamennými náhrobníkmi sú umiestnené v radoch v severovýchodnej časti areálu.
- **hlavný kríž cintorína** – zasvätený všetkým zosnulým. Kamenný kríž s korpusom Ukrižovaného Krista
- **Šimonov kríž** – za obcou po ľavej strane cesty do Šale, za Novým jarkom. Prícestný kríž dali postaviť manželka Plešovi v r. 1889. Kamenný kríž s kovovým korpusom Ukrižovaného Krista je osadený na štvorbokom pilieri s profilovanou hlavicou, umiestnenom na stupňovitom štvorbokom podstavci. V plytkom výklenku v spodnej časti piliera je umiestnený kovový reliéf Bolestnej Panny Márie. Na čelnej strane podstavca sa nachádza nápisová tabuľa s datovaním.
- **pamätná tabuľa SNP a pamätná tabuľa k 25. výročiu oslobodenia obce** – pred kultúrnym domom. Dve kamenné tabule v tvare ležateho obdĺžnika s vrytým textom, osadené v šikmej polohe na mohutnom kamennom balvane.
- **pamätná izba** – v budove kultúrneho domu súp. č. 1179

V miestnej časti Štrkovec ide o nasledovné pamiatky:

- **kaštieľ** – pôvodne neoklasicistický kaštieľ postavený barónskou rodinou Scheyovcov medzi rokmi 1863 – 1893 (podľa iných údajov v r. 1860-1870). V

súčasnosti trojkřídlová budova s netypickým pôdorysom v tvare písmena Z. Pôvodné severozápadné křídlo objektu je dvojpodlažné, zastrešené valbovou strechou s keramikou krytinou, fasády sú zdobené profilovanou kordónovou, podokennou a korunnou rímsou a lizénami na severozápadnej a juhozápadnej fasáde. K juhozápadnej fasáde, zakončenej rovnou atikou, je pristavaná jednopodlažná prístavba prekrytá otvoreným prístreškom. Stredné křídlo je jednopodlažné, s 2 rizalitmi na dvorovej severovýchodnej fasáde a tromi rizalitmi na juhozápadnej fasáde. K pôvodnej objektovej skladbe kaštieľa bolo pristavané novšie JV jednopodlažné křídlo, pravdepodobne medzi rokmi 1904 – 1940. Dispozične ide prevažne o pozdĺžny dvojtrakt s chodbou v jednom trakte, z ktorej je prístupný rad miestností. Objekt prešiel niekoľkými zásadnými rekonštrukciami, nakoľko slúži dlhodobo ako Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých. Rekonštrukcie sa prejavili predovšetkým na fasádach a na detailoch (fasády sú bez tvaroslovia len s rímsami, okenné výplne sú nové plastové, rovnako nové sú podlahy, dvere a pod.). Parková úprava západne od kaštieľa zobrazená na mape z roku 1893 sa nezachovala.

- **Kaplnka Panny Márie** – na malom námestí v blízkosti kaštieľa. Malá murovaná neogotická kaplnka z konca 19. storočia - zač. 20. storočia slúžila pre náboženský život obyvateľov hospodárskeho dvora. Kaplnka s polygonálnym uzáverom je presvetlená dvoma bočnými lomenými oknami s profilovanými šambránami a kruhovým oknom v zadnej časti fasády. Priečelie je zvýraznené dvoma postrannými vysokými piliermi, ukončenými ihlanovou strechou, imitujúcimi veže, ktoré majú nárožia zvýraznené pilastrami a na ploche kruhové štukové ovály. Do vstupného otvoru s lomeným ukončením sú osadené plné dvojkřídlové dvere s predsadenou dekoratívnou kovovou mrežou. Fasády sú hladké, s 3 opornými piliermi v zadnej časti objektu. Štít čelnej fasády predstupuje pred strechu, ktorá je sedlová s valbou, s tvrdou krytinou. Interiér je riešený s použitím gotického tvaroslovia, klenba svätyne je členená rebrami.
- **drevená zvonica** – na malom námestí v blízkosti kaplnky. Objekt bol postavený tesárskou technikou po roku 1904. Solitérna zvonica otvorenej drevenej konštrukcie, nosnú časť ktorej tvoria 4 piliere dole spevnené šikmými vzperami, je zastrešená stanovou striedkou s námetkami. Zvonička je postavená na nový betónový základ, jej konštrukcia je spevnená kovovými tiahkami, strecha má novú keramikú krytinu a vo vrchole nový kříž. Zvonica svojím jednoduchým konštrukčným riešením čerpá z prostredia ľudového staviteľstva, zároveň však predstavuje originálne dielo, v ktorom sa strohým spôsobom uplatňuje vplyv secesie.

Ďalej je nutné zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ani v zozname pamätihodností obce, ale majú historické a kultúrne hodnoty. V jadrovej časti obce ide o nasledovné pamiatky:

- **dobové náhrobníky v areáli cintorína a vstupná brána cintorína** - ojedinele zachované dekoratívne kovové kríže a dobové náhrobné kamene, niektoré so sochárskou výzdobou, resp. v dekoratívnej kovovej ohrádke; z 19. a začiatku 20. storočia; napr.: kamenný náhrobník z r. 1837 za hlavným krížom (narušený). Oplotenie cintorína bolo vybudované koncom 20. a začiatkom 30. rokov 20. storočia, sochy anjelov boli na hlavnú bránu cintorína s nápisom „Do vzkriesenia“ umiestnené v r. 1933.
- **budova fary** - vedľa kostola, pochádzajúca pravdepodobne z konca 18. storočia. V súčasnosti jednopodlažný objekt s pôdorysom v tvare „L“, s novodobou prístavbou v pokračovaní dvorového krídla. 4-osové uličné krídlo je zastrešené valbovou strechou s plechovou krytinou. Údajne v jednej zo stien fary je ako pamiatka z bojov v r. 1848 zabudovaná delová guľa.
- **nárožný objekt**, parc. č. 17/2, oproti kostolu, pri križovatke. Jednopodlažný objekt s obdĺžnikovým pôdorysom, zastrešený sedlovou strechou ukončenou valbou na juhozápade a murovaným štítom na severovýchodnej strane, pozdĺžna uličná fasáda 6-osová.
- **objekt so súp. č. 1552** (dnes klub dôchodcov) - neoklasicistická budova pochádzajúca pravdepodobne z 19. storočia, prestavaná začiatkom 20. storočia. Jednopodlažná bloková stavba s rizalitmi, zastrešená šikmými strechami s keramikovou krytinou. Hlavná uličná fasáda je 11-osová so zachovanými drevenými 4-krídlovými, 6-tabuľkovými oknami (okrem novodobých výplní v 9. a 10. osi od severozápadu). Severovýchodná pozdĺžna fasáda je členená 2 bočnými a stredným rizalitom, zakončeným tympanónom, ktorý dosadá na 6 dórske stĺpy, z ktorých krajné sú združené. Mierne vystupujúci stredný rizalit s profilovanou korunnou rímou je 3-osový so stredným vstupným otvorom a 2 bočnými francúzskymi oknami s polkruhovým ukončením, s viactabuľkovými drevenými výplňami.
- **objekt súp. č. 1198, parc. č. 138/2** (budova materskej školy) – v centre obce, postavený pravdepodobne v 1. tretine 20. storočia. Prízemný objekt s bočnými rizalitmi, s pôdorysom tvaru „U“, zastrešený valbovými strechami s keramikovou krytinou. Fasády sú členené plochami s bosážou a štukovou výzdobou.
- **objekt súp. č. 1198, parc. č. 138/3-5** (budova bývalej materskej školy) – v centre obce, postavený pravdepodobne v 1. polovici 20. storočia. Dvojpodlažná bloková stavba s obdĺžnikovým pôdorysom, zastrešená sedlovou strechou s keramikovou krytinou.
- **objekt na parc. č. 863/12** – v blízkosti sochy sv. Floriána; postavený pravdepodobne v 1. polovici 20. storočia. Malá prízemná bloková stavba so štvorcovým pôdorysom, zastrešená sedlovou strechou s plechovou krytinou. Dvojosové priečelie so vstupným a okenným otvorom je ukončené murovaným trojuholníkovým štítom s 2 výzorníkmi v strede plochy, zdobeným krátkymi hranolovými pilierikmi po bokoch a vo vrchole štítu.

- **pamätník padlým v 1. svetovej vojne** – v blízkosti obecného úradu, novodobý z r. 2014. Pamätná tabuľa je nepravidelného tvaru s vrytým textom a rastlinným motívom osadená vo vertikálnej polohe na mohutnom kamennom balvane.

V miestnej časti Štrkovec ide o zachované objekty v areáli bývalého veľkostatku v Štrkovci, vzniknutého v polovici 19. storočia:

- **vodojem** - postavený začiatkom 20. storočia (po roku 1904), situovaný juhozápadne od kaplnky. Ide o drevenú stavbu na polygonálnom pôdoryse postavenú na pevnom murovanom podklade, vo vnútri ktorej sa nachádza vysoká železná nádrž na vodu. Základ drevenej konštrukcie obvodového plášťa tvoria zvislé dosky, pred ktoré je predsadené ozdobné hrázdenie. Strechu má stanovú s námetkami s pálenou krytinou, vo vrchole s ozdobným kovovým čučkom.
- **vážnica** - postavená medzi rokmi 1904 – 1940, situovaná južne od prístupovej cesty. Prízemný objekt štvorcového pôdorysu s valbovou strechou krytou keramikou krytinou má vstup zo západu. Fasády z neomietnutého muriva sú členené slepou arkádou v tvare segmentového oblúka, v strede ktorých sú umiestnené otvory.
- **kolárska dielňa**, parc. č. 11399/17 - postavená medzi rokmi 1904 – 1940, situovaná pri vstupe do areálu na severnej strane od prístupovej cesty. Je to prízemný objekt obdĺžnikového pôdorysu s valbovou strechou, v súčasnosti krytou plechovou strešnou krytinou. Fasády z režného muriva sú členené slepými arkádami v tvare segmentového oblúka. Vstup do objektu je z južnej i západnej strany, okenné otvory sú dnes zamurované. Fasády ukončuje profilovaná korunná rímsa.
- **dom deputátnikov spojený so sýpkou**, parc. č. 11399/18 - postavený do roku 1893, objekt leží v strede areálu, svojou hmotu tvorí výraznú architektonickú súčasť námestíčka. Objekt je obdĺžnikového pôdorysu, podpivničený, so zvýšeným prízemím. Suterén je trojtraktový, v strede s chodbou, priestory sú zaklenuté plytkými valenými klenbami, je prístupný z východnej strany. Prízemie tvoria byty, ktorých priestory sú zaklenuté pruskými klenbami. Byty majú samostatné vstupy cez vyrovnávajúce schodisko. V strede objektu na južnej strane je vstup na 2. nadzemné podlažie, ktoré ústi na drevené schodisko vedúce na poschodie, ktoré je riešené ako halový skladovací priestor s dvoma postrannými stojatými stolicami, presvetlený nízkymi oknami, s exteriérovými kovovými okenicami. Podlaha podlažia je drevená. Podkrovie je prístupné jednoduchými drevenými schodiskami. Konštrukciu krovu tvorí ležatá stolica, väznicová, bez vrcholovej väznice. Fasády objektu sú z priznaného režného tehlového muriva horizontálne členené kordónovou a korunnou rímsou. Otvory majú tehlové segmentové záklenky. Strecha je sedlová, v štítoch sú okenné otvory. Strešná krytina je keramiká.
- **ľadovňa s mliečnicou** - kruhová stavba s kónickou, v strede otvorenou strechou, v severnej časti areálu, postavená medzi rokmi 1904 – 1940. Konštrukcia podlahy a strechy je z betónu. Z južnej strany sa k nej napája objekt mliečnice. Je to malá

prízemná stavba s pultovou strechou. Bola pravdepodobne postavená spolu s maštálou do roku 1893.

- **maštal**, parc. č. 11399/20 - v západnej časti areálu, postavená do roku 1893. Pôvodne mala tvar písmena „L“ a bola dvojkrídlová, dnes je severozápadné krídlo asanované. Objekt je halového typu, obdĺžnikového pôdorysu so sedlovou strechou. Má traverzové stropy nesené dvoma radmi kovových stĺpov, ktoré tak delia hmotu na stredovú cestičku po stranách ktorej sú boxy pre zvieratá. Priestory sú presvetlené radom malých okienok v hornej časti. Objekt má niekoľko nových vstupov.
- **objekt na úschovu kočov**, parc. č. 11399/19, postavený medzi rokmi 1904 – 1940. Je to prízemný objekt obdĺžnikového pôdorysu s pultovou strechou a novými stropmi. Fasády sú riešené ako neomietané murivo členené slepými arkádami, na juhozápadnej fasáde široké segmentové záklenky – dverné otvory.
- **objekt pre drobnochov** – južne od prístupovej cesty, za vážnicou. Nízky prízemný objekt obdĺžnikového pôdorysu je zastrešený sedlovou strechou s eternitovou krytinou. Na juhozápadnej fasáde je riešený vstupný otvor a 6 menších otvorov.
- **dom deputátnikov** (obytný objekt), parc. č. 11399/23, severne od bývalého domu kováča. Prízemný objekt postavený medzi rokmi 1904 – 1940 má obdĺžnikový pôdorys s novšími prístavbami. Pôvodne bol riešený v režnom murive, dnes má sčasti nové omietky. Strechu má sedlovú s predsunutými štípmi, krytina je eternitová.
- **dom deputátnikov** (dnes obytný objekt a sídlo firmy), parc. č. 11399/28 – situovaný v najsevernejšej časti areálu. Bol postavený medzi rokmi 1904 – 1940. Je to vysoká dvojpodlažná stavba s obdĺžnikovým pôdorysom, ktorej horná časť slúžila ako sýpka. Dnes je časť fasád omietnutá, pôvodne bola pravdepodobne celá úprava z režného muriva.
- **liehovar**, parc. č. 11399/6 - postavený medzi rokmi 1904 – 1940. Dvojpodlažný objekt obdĺžnikového pôdorysu je zastrešený sedlovou strechou so štvrtvalbou, v strede s prevýšeným traktom s valbovou strechou a s vysokým komínom pri juhovýchodnom nároží. Objekt je riešený z priznaného režného muriva s architektonizovaným usporiadaním fasád, s priebežnou kordónovou a korunnou rímsou, zvislými lizénami a segmentovo ukončenými otvormi. Stropy sú traverzové. Severovýchodná časť objektu je v súčasnosti v narušenom stave.
- **baliareň tabaku**, parc. č. 11489/2, postavená v južnej časti areálu medzi rokmi 1904 – 1940. Dvojpodlažný objekt obdĺžnikového pôdorysu je zastrešený sedlovou strechou so štvrtvalbou, s eternitovou strešnou krytinou. Náročia sú zvýraznené bosážou, okenné otvory v tvare stojateho obdĺžnika majú šambrány. Západne od objektu sa nachádza hospodárska budova (pravdepodobne bývalá sušiareň kukurice), ktorá má obdĺžnikový pôdorys, drevený debnený plášť a sedlovú strechu, ktorej presah podopiera otvorená konštrukcia z tyčových prvkov.

- **budova bývalej školy**, parc. č. 11399/5, postavená medzi rokmi 1898 – 1904. Prízemný objekt obdĺžnikového pôdorysu so slohovo riešenou fasádou v podobe pásovej rustiky a korunnej rímsy má vstup na juhovýchodnej strane. Časť okenných a dverných výplní je novodobá. Objekt je pravdepodobne podpivničený, má valbovú strechu s keramickou krytinou, presvetlenú vikiermi s pultovou strechou.
- **dom deputátnikov**, parc. č. 11399/12, 42, 43; postavený do roku 1893. Prízemný objekt obdĺžnikového pôdorysu so sedlovou strechou je po rekonštrukcii s novými dvernými a okennými otvormi a novým náterom fasády, sčasti zateplený, čím sa zmenilo jeho pôvodné architektonické riešenie.
- **obytný dom**, parc. č. 11399/9, postavený v roku 1898. Prízemný objekt s obdĺžnikovým pôdorysom, so strednou zvýšenou časťou, so sedlovými strechami a datovaním na štíte.
- **dve chlebové pece** - jedna v priestore medzi ľadovňou a domom deputátnikov spojeného so sýpkou a druhá pri dome kováča. Ide o drobné tehlové stavby so sedlovou strieškou, vo vnútri s murovanou klenbičkou a vlastným komínom.
- **dom kováča spojený s obytným domom**, parc. č. 11399/21 - situovaný severne od kolárskej dielne, vo východnej časti areálu. Bol postavený do roku 1893, o čom svedčí jeho datovanie na južnom štíte. Prízemná obdĺžniková stavba so sedlovou strechou a so štítom je v havarijnom stave.
- **maštal**, parc. č. 11399/13, v tesnej blízkosti kaštieľa; postavená do roku 1893. Prízemná stavba obdĺžnikového pôdorysu so sedlovou strechou, pozdĺžne fasády sú členené radom dvojíc malých okienok, ktoré majú omietkové šambrány v strede s klenákom. Jej interiér bol tvorený dvoma radmi kovových stĺpov s ozdobnými hlavicami, ktoré niesli traverzový strop a v dolnej časti vályvy a vytvárali tak stredovú chodbu, po stranách ktorej boli stania pre zvieratá. Dnes je v ruinálnom stave.

V zastavanom území obce Šoporňa by sa mal zachovať vidiecky (historický) charakter zástavby a charakter historického pôdorysu v najstarších častiach zastavaného územia obce, kde na základe dostupných historických máp (1. vojenské mapovanie z r. 1782-1785; 2. vojenské mapovanie z r. 1819-1858) bola situovaná pôvodná staršia – historická zástavba, konkrétne: pozdĺž cesty II/573 - v úseku od kostola po autobusovú zastávku (označenú ako rešt. Corgoň), pozdĺž cesty II/573 - v úseku od kostola po križovatku s ulicou, na rohu ktorej je kaviareň (s názvom Šopka), pozdĺž cesty III/1313 a pozdĺž ulice prepájajúcej cesty II/573 a III/1313. Pri obnove, prestavbe alebo výmene stavebného fondu v týchto častiach obce sa odporúča z hľadiska zachovania historického urbanizmu zachovať základné historické urbanistické parametre (pôvodnú uličnú čiaru, výšku zástavby, spôsob zástavby v uličnej časti parcely, spôsob zastrešenia). V ďalších častiach zastavaného územia obce sa odporúča zachovať mierku pôvodnej zástavby a typickú siluetu zástavby. Na území obce by sa mali zachovať diaľkové pohľady na výškovú dominantu obce – rímskokatolícky kostol.

V zastavanom území obce Šoporňa sa ojedinele nachádzajú objekty zo zachovanej pôvodnej zástavby obce so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom, napríklad dom č. 945¹, č. 890², č. 1376-1377³, č. 9 a ďalšie⁴. V prípade vyššie uvedených objektov ako aj ďalších objektov z pôvodnej staršej (historickej) zástavby obce vo vyhovujúcom technickom stave odporúčame ich zachovanie, prípadne rekonštrukciu so zachovaním pôvodného výrazu častí, vnímateľných z verejného priestoru a k odstráneniu objektov pristúpiť len v prípade závažného statického narušenia konštrukcie.

Areál bývalého veľkostatku v miestnej časti Štrkovec (pôvodne Kövecsespuszta), ktorý vznikol okolo roku 1858, kedy boli barónskou rodinou Scheyovcov postavené prvé obytné a hospodárske budovy, sa vyznačuje vysokou urbanistickou hodnotou. Zachované sú pôvodné komunikačné ťahy a zástavba v pôvodnej situácii, ktorá sa vyvíjala od 2. polovice 19. storočia do polovice 20. storočia. Je tvorená solitérnymi objektmi s dostatočným množstvom zelene. Plocha areálu nebola až na drobné prístavby znehodnotená novodobými typovými stavbami. Jednotlivé objekty reprezentujú rôznu mieru zachovania architektonických hodnôt v závislosti od miery ich modernizácie či rekonštrukčných

- 1 dom č. 945 na ulici vo východnej časti obce - jednopodlažný obytný dom s pôdorysom v tvare „L“, zastrešený sedlovou strechou so štvrtvalbou na uličnej strane, krytou keramickou krytinou. Na západnej strešnej rovine 2 vysoké murované omietnuté komíny – jeden s hlavicou ukončenou plastickou rímsou, druhý s tehlovým krytom v tvare polvalca. Hlavná uličná fasáda 2-osová so zachovanými vyrezávanými drevenými 4-kridlovými, 6-tabuľkovými oknami v tvare stojateho obdĺžnika. Čelná fasáda je ukončená murovaným štítom s 2 malými výzorníkmi - vetracími otvormi s plastickým omietkovým rámovaním. Uličná fasáda je členená mierne vystupujúcim soklom, plastickou korunnou rímsou a podlomenicou v päte plasticky zdobeného štítu. Na priečelí sa nachádza vročenie – 1933.
- 2 dom č. 890 na ceste II/573 - jednopodlažný, hĺbkovo orientovaný dom s obdĺžnikovým pôdorysom, so sedlovou strechou so štvrtvalbou na uličnej strane, s keramickou krytinou. Uličná fasáda je ukončená murovaným štítom; nad profilovanou korunnou rímsou, v päte štítu sa nachádza podlomenica krytá keramickou krytinou. V ploche plasticky zdobeného murovaného štítu, medzi 2 výzorníkmi obdĺžnikového tvaru sa nachádza vročenie – 1942. Hlavná fasáda s plastickou štukovou výzdobou je 3-osová, s 2 zachovanými drevenými 4-kridlovými, 6-tabuľkovými oknami s vnútornou kovovou mrežou a s drevenými kazetovými dverami s nadsvetlíkom, ktoré sprístupňujú otvorenú stĺpovú chodbu pozdĺž dvorovej fasády domu so stĺpmi s kruhovým prierezom. Pôvodné drevené výplne otvorov sú zachované aj na pozdĺžnej dvorovej fasáde.
- 3 dom č. 1376-1377 - jednopodlažný, hĺbkovo orientovaný dom s obdĺžnikovým pôdorysom, s valbovou strechou krytou keramickou krytinou. V šírke hlavnej fasády je riešená korunná rímsa s vlysom, ktorá prechádza do strešnej roviny a po bokoch je ukončená malými sedlovými strieškami. V ploche vlysu plasticky zdobenej korunnej rímsy sa nachádzajú 2 vetracie mriežky vytvorené z tehál. Uličná fasáda s plastickou štukovou výzdobou a s vročením (1942) je 2-osová so zachovanými drevenými oknami členenými v tvare „T“, ktoré majú plasticky zdobenú šambránu a profilovanú podokennú rímsu.
- 4 dom č. 9 - murovaný štít s 2 výzorníkmi a malým výklenkom, domy č. 13, 24, 73, 83, 85-86, 87, č. 100 (so zachovanými drevenými výplňami otvorov), č. 106, 138, 170, 197, 143, 146, 147-149-151, 170, č. 205-206-207 (murovaný štít s 2 výzorníkmi a malým výklenkom), č. 399-400-401 (stĺpová chodba pozdĺž dvorovej fasády), č. 439 (s dreveným doskovým štítom), č. 451, č. 470-472-474 (na štíte vročenie: 1910, stĺpová chodba pozdĺž dvorovej fasády), č. 477-481, č. 496 (s dreveným doskovým štítom), č. 505 (murovaný štít s 2 výzorníkmi a malým výklenkom), č. 613, č. 616-617 (s dreveným doskovým štítom), č. 618-619 (s dreveným doskovým štítom), č. 620 (na štíte vročenie: 1925), č. 626, č. 891 (na štíte vročenie: 1936), č. 1180, č. 1206, č. 1314 (priečelie s plastickou výzdobou, stĺpová chodba pozdĺž dvorovej fasády), č. 1334 (plasticky zdobená fasáda, vročenie: 1927), č. 1343 (s dreveným doskovým štítom), č. 1353 (s plastickou výzdobou fasády), č. 1356 (s plastickou výzdobou fasády a murovaným oplatením s kovovou bránou medzi murovanými piliermi), č. 1358, č. 1360 (murovaný štít s výklenkom a 2 výzorníkmi v tvare štvorlístka), č. 1364, 1365, 1372, 1374, 1389, č. 1397 (murovaný štít s 2 výzorníkmi a s vročením: 1946, na priečelí 2 dobové drevené okná členené v tvare kríža), č. 1396, a ďalšie, niektoré s novodobou úpravou.

zásahov. Väčšina objektov si zachovala svoje hmotové, pôdorysné i dispozičné kvality z čias ich postavenia. Z dôvodu jedinečných kultúrnohistorických hodnôt areálu bývalého veľkostatku by sa tu mala uprednostniť rekonštrukcia a adaptácia pôvodných objektov s urbanistickými a architektonickými hodnotami pred ich asanáciou. Stavebne a architektonicky hodnotné objekty pôvodnej zástavby je nutné zachovať v ich pôvodnom výraze. Okrem zachovania urbanistických a kultúrnohistorických hodnôt areálu je žiaduce umožniť aj jeho vhodnú prezentáciu verejnosti a spoločenské uplatnenie. Prípadnú novú výstavbu v tomto území je potrebné podriadiť a výškovo aj hmotovo prispôbiť existujúcej zástavbe.

V riešenom území sú evidované významné archeologické lokality z obdobia praveku, stredoveku a novoveku (napr. žiarové pohrebisko z doby rímskej, viacero sídlisk z doby rímskej; výrazná je tu aj koncentrácia osídlenia zo stredoveku). Na území miestnej časti Štrkovec je evidované sídlisko z rímskej doby, sídlisko z 15.-16. storočia, z polohy „Búrov vršok“ pohrebisko z doby rímskej a pohrebisko z 10.-11. storočia, z polohy „Hony“ sídlisko z doby rímskej. Z dôvodu možnej existencie ďalších archeologických nálezov na celom riešenom území musí byť v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnená nasledovná podmienka v zmysle stavebného zákona a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej „pamiatkový zákon“):

- investor, resp. stavebník každej stavby, vyžadujúcej si zemné práce, si od Krajského pamiatkového úradu Trnava v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk, ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných archeologických nálezov a nálezísk
- o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Trnava v súlade s pamiatkovým zákonom

2.5.4 Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

- Maximálna výška zástavby
- Maximálny podiel zastavaných plôch

- Minimálny podiel zelene
- Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Regulatív maximálnej výšky zástavby je vyjadrený maximálnym počtom nadzemných podlaží (NP), resp. v metroch tam, kde sa nedá určiť podlažiami (v prípade výrobných, priemyselných, skladových budov). Do počtu nadzemných podlaží sa započítava obytné podkrovie a ustupujúce podlažie. Objekty, ktoré v čase schválenia tohto územného plánu a jeho regulatívov, vykazujú vyššiu podlažnosť ako je určené pre príslušný priestorový celok, si túto podlažnosť môžu zachovať aj pri prestavbe a rekonštrukcii, avšak nemôžu túto podlažnosť zvyšovať. Regulatív maximálnej výšky zástavby sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené plochy. Závazný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Podrobné definície vybraných uvádzaných pojmov sú v kap. 4.2.

Minimálny podiel zelene je určený ako minimálne percento zelene (pomer započítateľných plôch zelene k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Za započítateľné plochy sa považuje zeleň na rastlom teréne, nad podzemnými konštrukciami. Do plôch zelene sa nezapočítavajú zelené strechy a terasy objektov so zeleňou.

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Tab. Prehľad regulatívov priestorového usporiadania

Označenie prevládajúceho funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálny podiel zastavaných plôch	Minimálny podiel zelene
Obytné územie B1	2 NP	35 %	30 %
Obytné územie B2	1 NP	25 %	35 %
Zmiešané územie Z1	3 NP	40 %	30 %
Územie občianskej vybavenosti O1	2 NP	20 %	35 %
Výrobné územie V1	1 NP / 10 m	30 %	30 %
Výrobné územie V2	21 m	60 %	20 %
Výrobné územie V3	2 NP / 10 m	30 %	20 %
Výrobné územie V4	nestanovené	nestanovené	nestanovené
Rekreačné územie R1	1 NP	15 %	60 %
Rekreačné územie R2	2 NP	30%	35 %

Označenie prevládajúceho funkčného územia	Maximálna výška zástavby	Maximálny podiel zastavaných plôch	Minimálny podiel zelene
Rekreačné územie R3	2 NP	10,00 %	60 %
Rekreačné územie R4	1 NP	15 %	60 %

2.6 Návrh funkčného využitia územia obce

Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území

Obec Šoporňa plní primárne obytnú funkciu a obytné územie má dominantný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. Značný potenciál majú aj výrobné a rekreačné funkcie. Súčasné funkčné zónovanie obce v plnej miere rešpektujeme a ďalej rozvíjame.

Navrhované riešenie uvažuje s rozvojom obytnej funkcie. Vzhľadom k výhodnej polohe, sa obec Šoporňa môže stať cieľovým miestom pre prisťahovanie obyvateľov. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu vytvárame podmienky pre naplnenie tohto potenciálu. Ide o využitie priestorových rezerv v súčasných hraniciach zastavaného územia formou intenzifikácie využitia záhrad, doplnenia zástavby jednostranne obostavaných ciest. V rámci zastavaného územia je prípustná intenzifikácia využitia v rámci vymedzených častí záhrad rodinných domov, dostavbami a nadstavbami existujúcich objektov. Navrhujú sa aj nové rozvojové plochy v nadväznosti na existujúcu zástavbu. Nová výstavba v rámci rozvojových plôch by sa mala povoľovať v nadväznosti existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby.

Predpokladá sa tiež postupná reštrukturalizácia zástavby v centrálnej zóne obce doplnením nových zariadení občianskej vybavenosti, vrátane komerčných prevádzok obchodu a služieb.

Výrobné územie obce pozostáva z viacerých výrobných areálov. Rozšíri sa o rozsiahlejšie plochy na severnom okraji obce v dopravne dobre dostupných polohách, v súlade s návrhmi doterajšieho územného plánu obce a jeho zmien a doplnkov.

Rekreačné územie predstavujú viaceré priestorové celky pre rôzne druhy rekreačných aktivít. Ide o miestny športový areál s futbalovým ihriskom, existujúce rekreačné zariadenie v lokalite Majšín, navrhované územia extenzívnej rekreácie v krajine viazané na vodné plochy, ako aj existujúca chatová a záhradkárska osada v lokalite Malá Sihot'. Počíta sa s nástupným priestorom pre rekreačné aktivity pri vodnej nádrži, ako aj s vytvorením podmienok pre cykloturistiku.

Nové rozvojové plochy nadväzujú na existujúci dopravný systém. Navrhovaná uličná sieť sa prepojí s existujúcou uličnou sieťou.

Určenie prevládajúcich funkčných území

Územný plán stanovuje súbor regulatívov funkčného využívania územia. V rámci definovaného prípustného funkčného využívania je určené prevládajúce funkčné využívanie, ktoré je rozhodujúce pre zaradenie územia do nasledujúcich prevládajúcich funkčných území:

- obytné územie
- výrobné územie
- rekreačné územie
- zmiešané územie

Obytné územie sú plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Obytné územie obsahuje aj plochy na občianske vybavenie.

Výrobné územie sú:

- plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach,
- plochy pre priemyselnú výrobu
- plochy pre poľnohospodársku výrobu; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

Rekreačné územie obsahuje časti územia obce, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúcего obyvateľstva a turistov. Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy sú plochy umožňujúce umiestňovanie stavieb a zariadení patriacich k vybaveniu obytných budov a iné stavby, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne potreby obyvateľstva a nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, ani výrazne nerušia svoje okolie.

Uvedené definície prevládajúcich funkčných území vychádzajú z ustanovení § 12, ods. 10 – 14 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Tab. Prehľad navrhovaných rozvojových plôch a ich funkčné využitie

číslo rozvoj. plochy	výmera v ha	prevládajúce funkčné územie (funkcia)
1	4,7250	obytné územie
2	0,4645	obytné územie
3	0,8681	obytné územie
4	2,4470	obytné územie
5	4,6340	obytné územie
6	3,5050	obytné územie
7	1,2860	obytné územie
8	10,5500	obytné územie
9	1,3440	obytné územie
10	0,7990	sídelná zeleň
13	1,2080	obytné územie
14	1,4870	obytné územie
15	15,7550	výrobné územie
16	61,0210	výrobné územie
17	0,4877	sídelná zeleň
19	4,8430	rekreačné územie
20	3,8490	rekreačné územie
21	11,9020	rekreačné územie
22	13,1610	obytné územie
24	1,6580	výrobné územie

Prevažná časť zastavaného územia, ako aj väčšina rozvojových plôch pre jeho rozšírenie, sa zaraďuje do obytného územia. Navrhované sú aj plochy pre výrobnú funkciu a rekreačnú funkciu.

Územný plán obce Šoporňa vymedzuje pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny rozvojovú plochu č. 22. Pre rozvojové plochy č. 1, 5, 6, 7, 8, 9, 15, 16 je pred povoľovaním výstavby potrebné vypracovanie podrobných urbanistických štúdií, za účelom dosiahnutia jednotnej koncepcie riešenia.

Regulatívy funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať väčšinu funkčných plôch príslušného priestorového celku.

- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Názvy javov korešpondujú s názvami príslušných priestorových celkov. Niektoré javy definujú dva príbuzné priestorové celky, pričom v grafickej časti sú rozlíšené kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využitia (občianske vybavenie), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. Centrálna zóna obce je vymedzená hranicou, ktorá definuje samostatný priestorový celok. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“, pričom mu prislúchajú viaceré grafické značky. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky:

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie (B1, B2)

V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu maximálnej zastavanej plochy. V záhradách existujúcich plôch bývania (t.j. mimo navrhovaných rozvojových plôch a prieluk) za existujúcimi rodinnými domami je prípustná výstavba najviac jedného ďalšieho rodinného domu; výstavba viacerých rodinných domov je podmienená spracovaním urbanistickej štúdie. Priestorový celok B1 tvoria plochy bývania v rodinných domoch v súvisle urbanizovanom území obce a navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 22.

V priestorovom celku B2 sa počíta so zachovaním štruktúry majera s obytnými stavbami vidieckeho charakteru, vidieckych hospodárskych usadlostí s poľnohospodárskou malovýrobou a drobnochovom ako aj drobných podnikateľských remeselných prevádzok. Priestorový celok B2 tvoria plochy bývania v hospodárskych usadlostiach v časti Štrkovec.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
B1	bývanie v rodinných domoch	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku základné občianske vybavenie typu	bývanie v bytových domoch (okrem rozvojovej plochy č. 22) živočišna výroba (okrem drobnochovu) občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
		<p>maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu a so zastavanou plochou do 200 m²</p> <p>výrobné služby a podnikateľské aktivity bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky so zastavanou plochou do 200 m² (resp. bez zvyšovania zastavanej plochy pre existujúce stavby, ktoré presahujú uvedený limit pre zastavanú plochu)</p> <p>ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia</p> <p>bývanie v bytových domoch – len v rozvojovej ploche č. 22 a len v rozsahu max. 20% výmery rozvojovej plochy</p>	<p>vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu</p> <p>priemyselná výroba, skladovanie a logistika</p> <p>technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)</p> <p>všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov</p>
B2	bývanie v rodinných domoch	<p>príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavňích a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku</p> <p>výrobné služby a podnikateľské aktivity bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky so zastavanou plochou do 500 m²</p> <p>poľnohospodárska malovýroba, vrátane drobného chovu</p> <p>ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia</p>	<p>poľnohospodárska veľkovýroba, vrátane veľkochovu</p> <p>priemyselná výroba, skladovanie a logistika</p> <p>technické a dopravné vybavenie vyššieho významu</p> <p>všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov</p>

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie (Z1) a územie občianskeho vybavenia (O1)

Jadrovú časť sídla tvorí centrálna zóna obce, ktorá má charakter polyfunkčného (zmiešaného) územia občianskeho vybavenia a bývania v bytových domoch a rodinných domoch (Z1). Centrálna zóna obce je vymedzená v grafickej časti.

Areál domova sociálnych služieb predstavuje špecifické zariadenie sociálnej infraštruktúry (O1).

Tab. Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
Z1	bývanie v bytových domoch bývanie v rodinných domoch základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu verejná zeleň	živočišna výroba (okrem drobného chovu) priemyselná výroba, skladovanie a logistika občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
O1	občianske vybavenie typu sociálne služby	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku ubytovanie zamestnancov	všetky ostatné druhy funkčného využitia

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie (R1, R2, R3, R4)

Existujúci športový areál s futbalovým ihriskom (priestorový celok R1) sa zachová, dobuduje a doplní sa jeho vybavenie.

Existujúce rekreačné zariadenie s areálom Hotel Relax Inn v lokalite Majšín (priestorový celok R2) sa zachová, bez predpokladu jeho rozširovania o nové plochy. V bezprostrednom okolí sa v rámci priestorového celku K1 predpokladajú rozptýlené rekreačné aktivity v krajine.

Priestorový celok R3 budú tvoriť (na rozdiel od priestorového celku R2) len extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov pre rekreáciu alebo iné funkčné využívanie. Sú určené predovšetkým na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu. Počíta sa s využitím plôch pri štrkoviskách v lokalite Štrkovec pre rekreačné aktivity (napr. športový rybolov a chov rýb).

Existujúca chatová a záhradkárska osada (priestorový celok R4) sa zachová v súčasnom rozsahu, bez predpokladu ďalšieho rozširovania.

Tab. Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
R1	šport a rekreácia – športové ihriská a zariadenia pre rekreáciu a šport	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	bývanie výroba akéhokoľvek druhu, skladovanie a logistika občianske vybavenie nesúvisiace s prípustným funkčným využívaním technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
R2	rekreácia – prechodné ubytovanie	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku športové ihriská a zariadenia športu občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií	trvalé bývanie (okrem ubytovania zamestnancov a správcov) výroba akéhokoľvek druhu, skladovanie a logistika občianske vybavenie nesúvisiace s prípustným funkčným využívaním technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu
R3	rekreácia a šport v krajine trvalé trávne porasty, lesné porasty, nelesná vegetácia doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhladne atď.	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku individuálna chatová rekreácia prírodné ihriská do výmery 500 m ² prechodné ubytovanie - s kapacitou do 20 lôžok vodné plochy pre hospodárske účely a pre účely športového rybolovu ťažba nerastných surovín (štrkopieskov) - len na základe platných povolení	výstavba nových trvalých stavieb pre bývanie, výrobu, sklady, občiansku vybavenosť
R4	individuálna chatová rekreácia	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku ihriská a oddychové plochy verejná, poloverejná a súkromná zeleň	bývanie výroba akéhokoľvek druhu, skladovanie a logistika občianske vybavenie iné formy rekreácie, vrátane prechodného ubytovania nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie (V1, V2, V3)

Výrobné územie V1 tvoria existujúce areály a navrhované plochy výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít, ktoré vzhľadom k bezprostrednému kontaktu s

obytným územím nesmú zahŕňať prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie. Rozšíri o navrhované rozvojové plochy č. 15 a 24.

Výrobné územie V2 je určené pre výstavbu parku priemyselnej výroby a logistiky, vzhľadom k výhodnej polohe pri rýchlostnej ceste R1. Predstavuje ho navrhovaná rozvojová plocha č. 16.

Farma, reprezentujúca výrobné územie V3, sa bude naďalej využívať primárne na poľnohospodársku výrobu.

Priestorový celok V4 zahŕňa rôznorodé plochy technického vybavenia vytvárajúce rozsiahlejšie samostatné areály (ČOV, zberný dvor s kompostoviskom, plochy stavieb vodného diela Kráľová a plochy zariadenia ťažby štrkopieskov pri vodnom diele).

Tab. Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné)
V1	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku, vrátane parkovísk a garáží sklady (logistika) lokálneho významu administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň) občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie prechodné ubytovanie – len pre zamestnancov	bývanie živočíšna výroba odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, zdravie a kvalitu života obyvateľov sklady (logistika) regionálneho významu šport a rekreácia všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov
V2	priemyselná výroba sklady (logistika) regionálneho významu	príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku, vrátane parkovísk administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň) čerpacia stanica pohonných hmôt	bývanie prechodné ubytovanie živočíšna výroba občianske vybavenie celoobecného a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb šport a rekreácia odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín
V3	poľnohospodárska výroba (vrátane	remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, vrátane	bývanie

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
	živočišnej výroby)	stavebníctva príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku, vrátane parkovísk a garáží administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi sklady (logistika) miestneho významu	občianske vybavenie priemyselná výroba šport a rekreácia (okrem agroturistiky) sklady (logistika) regionálneho významu
V4	technické vybavenie miestneho a regionálneho významu ťažba nerastných surovín na základe platných povolení	príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku	všetky ostatné druhy využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby (K0, K1, K2, K3)

Priestorový celok K0 - vodná nádrž Kráľová je bez stanovenia regulácie.

Územie voľnej krajiny lesnej K1 tvoria lužné lesy a vlhké lúky, ktoré sú pilierom ekologickej stability pre široké okolie. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Územie voľnej krajiny oráčinovej K2 je intenzívne poľnohospodársky využívané ako orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Sídlna zeleň, ktorá predstavuje priestorový celok K3, nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a špeciálna zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území obce a v lokalite Štrkovec. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Tab.: Regulácia funkčného využitia pre voľnú krajinu

Ozn.	Prípustné funkčné využívanie	Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením)	Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné)
K1	lesné porasty	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie zariadenia a stavby pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod. individuálna chatová rekreácia – len v časti vymedzenej pre rozptýlenú rekreáciu v krajine	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín

		doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď. trvalé trávne porasty, vodné plochy	
K2	poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé kultúry, trvalé trávne porasty) nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy	príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu – poľné hnojiská, kompostoviská, skleníky, prístrešky a pod. doplňkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.	výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb ťažba nerastných surovín
K3	záhrady, vrátane hospodárskych objektov v nevyhnutnom rozsahu verejná zeleň špeciálna zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb – len existujúci areál cintorína	ihriská a oddychové plochy – len v rámci plôch verejnej zelene príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku	všetky ostatné druhy využívania

2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

2.7.1 Návrh riešenia bývania

Značnú časť stavebného fondu v obci Šoporňa tvoria obytné budovy. Ide o prevažne tradičné rodinné domy, zastúpené sú aj bytové domy, v ktorých je spolu 12,6 % bytov. Sú sústredené v centre obce. Podľa čiastkových výsledkov SODB 2021 sa počet domov v obci zvýšil na 1462, z toho rodinných domov je 1403.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu až 3,14, čo je mierne nad priemerom SR aj okresu Galanta (3,01). Vybavenosť a plošný štandard bytov korešponduje s priemernými hodnotami za okres Galanta.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 11,6% z celkového počtu bytov. Oproti údajom z roku 2001 ide o značný pokles z úrovne 18,3%. To je znakom rastúceho záujmu o bývanie v obci. Hlavným dôvodom neobývanosti bytov je v súčasnosti vyšší podiel starších objektov, ktoré sú zlom stavebno-technickom stave a nie sú prispôsobené moderným štandardom bývania. V porovnaní s inými obcami je tu pomerne vysoký podiel domov postavených do roku 1920. Vzhľadom k obmedzenej investičnej vitalite domácností sa nerealizovala rozsiahlejšia výstavba a v rokoch 2001 – 2011 bolo v obci postavených len 51 domov a v predchádzajúcej dekáde len 47 domov, po roku 2011 71 domov. Dopyt po bývaní v obci sa realizoval intenzifikáciou využitia existujúceho bytového fondu (rekonštrukciou objektov) a zvýšením podielu spoločne bývajúcich domácností. Starší bytový fond je vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie.

Tab. Počet domov a bytov

domy spolu	1385
trvale obývané domy	1214
z toho rodinné domy	1168
z toho bytové domy	12
z toho iné	4
neobývané domy	171
byty spolu	1490
trvale obývané byty spolu	1317
z toho v rodinných domoch	1006
z toho v bytových domoch	166
z toho iné	36
neobývané byty spolu	173

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1980	1981 – 2000	2001 - (a nezistené)
323	804	201	134

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z uvedenej analýzy vyplýva, že možnosti ďalšej intenzifikácie využitia existujúceho bytového fondu sú vzhľadom na jeho vyššiu obložnosť obmedzené a ďalší nárast počtu obyvateľov obce je podmienený výstavbou nových bytov. Zvyšujúci sa záujem o bývanie vo vidieckych sídlach nachádzajúcich sa v blízkosti miest je odrazom aktuálnych suburbanizačných tendencií.

Pre výstavbu obytných stavieb navrhujeme využiť priestorové rezervy v zastavanom území, rozsiahlejšie záhrady, voľné prieluky. Okrem toho bolo potrebné vyčleniť aj ďalšie plochy bezprostredne nadväzujúce na zastavané územie obce.

V záhradách v zastavanom území obce sú navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8. Tieto plochy boli zahrnuté už v doterajšom územnom pláne obce. Z doterajšieho územného plánu obce boli prevzaté aj návrhy rozvojovej plochy č. 1 a č. 14 (pôvodne pre zmiešané využitie), ako aj plocha za obecným úradom a zdravotným strediskom, ktorá je už z väčšej časti zastavaná a zostalo tu len niekoľko voľných prieluk.

Navrhované rozvojové plochy sú určené pre výstavbu rodinných domov, len v rozvojovej ploche č. 22 regulatívy povoľujú aj výstavbu bytových domov. Výstavba bytových domov je podľa regulačných podmienok prípustná v centrálnej zóne obce, v nadväznosti na existujúcu zástavbu bytových domov. Počíta sa s využitím voľnej plochy pri školskom areáli pre výstavbu bytových domov, prípadne polyfunkčných stavieb so zastúpením občianskeho vybavenia v parteri.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli indikatívne (nezávazne) rozdelené do dvoch etáp výstavby, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej a technickej prípravy. V I. etape (orientačne do r. 2030) sa predpokladá výstavba v prielukách a na rozvojových plochách č. 1, 2, 3, 7, 9. Rozvojové plochy č. 13, 14 a prieluky využívajú už vybudovanú infraštruktúru ciest a inžinierskych sietí, výstavba tu preto nevyžaduje väčšie podmieňujúce investície (podobne ako v prípade vypustených návrhov rozvojových plôch pozdĺž hrádze a Šopornianskeho kanála). Rozvojové plochy č. 4, 5, 6, 9, 22 sú indikatívne alokované pre II. etapu výstavby (do r. 2035). Rozsiahlejšia rozvojová plocha č. 8 by sa mohla realizovať postupne počas celého návrhového obdobia (t.j. v oboch etapách). Len výhľadovo sa predpokladá využitie voľných plôch medzi zastavaným územím a rozvojovou plochou č. 22. Možnosti využitia tejto zvyškovej plochy sú limitované trasovaním vysokotlakového plynovodu (z ktorého je vysadená regulačná stanica), ako aj biokoridoru. Výstavba je tu možná len v prípade obstarania a schválenia zmien a doplnkov územného plánu obce.

Navrhované rozvojové plochy pre obytnú funkciu majú celkovú maximálnu kapacitu 377 bytových jednotiek. Predpokladá sa tiež, že dôjde k zníženiu obložnosti bytového fondu, a to aj existujúceho. Do roku 2035 je reálne uvažovať so znížením obložnosti až na 2,75. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet súčasného počtu trvale obývaných bytov a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(1317 + 377) \times 2,75 = 4658$.

V prípade, ak by boli plne využité aj neobývané byty, počet obyvateľov by pri daných parametroch výpočtu bol sa ešte zvýšil o 476 obyvateľov. V prípade zníženia obložnosti na 2,5 by naopak aj pri plne využitom bytovom fonde (vrátane v súčasnosti neobývaných bytov) bol počet obyvateľov 4667.

Prírastok bytového fondu na základe rozvojových zámerov a predpokladanej intenzifikácie zástavby v rámci zastavaného územia obce je sumarizovaný v nasledujúcej tabuľke:

Tab. Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	30	I.
2	5	I.
3	5	I.
4	16	II.
5	26	II.
6	24	II.
7	10	I.
8	80	I.+II.
9	8	II.
13	6	I.
14	8	I.
22	82	II.
prieluky	36	I.
intenzifikácia ZÚO	41	
Spolu	377	

2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

V obci sú zastúpené všetky základné zariadenia sociálnej vybavenosti v oblasti školstva, zdravotníctva a verejnej správy, ako aj komerčnej vybavenosti – služieb a obchodu. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú sústredené prevažne v ťažiskovej polohe – v centrálnej časti obce. Drobné prevádzky živnostníkov, najmä remeselných služieb však vznikli aj v okrajových častiach, časť z nich je situovaná v rámci rodinných domov.

V obci je základná škola a materská škola, ktoré tvoria jeden právny subjekt. Základná škola je plnoorganizovaná (1-9. roč.), s dostatočnou kapacitou pre 340 žiakov. Do areálu školy patrí telocvičňa, jedáleň a športové ihriská (futbalové, hádzanárske a basketbalové). Materská škola má v súčasnosti päť tried pre 103 detí a je umiestnená v budove integrovaného školského areálu.

V obci je kultúrny dom, umiestnený v spoločnom objekte s obecným úradom. Objekt má hlavnú sálu s kapacitou 330 miest, pôvodne projektovanú ako kino. Je tu tiež knižnica. Na voľnej ploche pri kultúrnom dome je pódium pre verejné vystúpenia. Pre kultúrne podujatia sa využíva aj historická budova bývalej školy. V samostatnej budove je klub dôchodcov. Zdravotnú starostlivosť aj pre obyvateľov spádového územia poskytuje zdravotné stredisko s ambulanciami stomatóloga, pediatra, praktického lekára pre dospelých, reumatológa); v budove zdravotného strediska je lekáreň.

V obci je Obvodné oddelenie Policajného zboru s pôsobnosťou aj pre ďalšie obce obvodu – Pata, Pusté Sady, Zemianske Sady, Šalgočka. Obec je sídlom obecného, matričného a stavebného úradu, poštového úradu, farského úradu. Z ostatných zariadení nekomerčnej vybavenosti je tu požiarna zbrojnica, kostol, cintorín s domom smútku, židovský cintorín. V majeri Štrkovec je v budove kaštieľa zriadený Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, zabezpečujúci sociálnu starostlivosť o telesne a mentálne postihnutých. Zariadenie má kapacitu 55 lôžok.

Väčšina podnikateľských subjektov, ktoré majú sídlo alebo prevádzku v obci, sa zaoberá obchodnou činnosťou v oblasti maloobchodu a poskytovaním komerčných služieb. Okrem dvoch väčších predajní potravín COOP Jednota typu supermarket sú v obci ďalšie predajne potravín a zmiešaného tovaru. V obci sú tri reštaurácie - reštaurácia Pohoda, reštaurácia Corgoň, motorest Poľovník (mimo prevádzky) a viaceré pohostinské prevádzky bez stravovania. Pomerne obmedzené je spektrum špecializovaných obchodných prevádzok a služieb pre obyvateľstvo. Prevádzky výrobných služieb reprezentuje kovošrot, železiarstvo, viaceré predajne stavebných materiálov.

Predpokladáme, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu a rozširovať trhový priestor pre vznik ďalších prevádzok. Nové zariadenia občianskej vybavenosti celoobecného významu je vhodné lokalizovať predovšetkým do centrálnej zóny obce (vyznačenej v grafickej časti). Toto

územie má najväčší potenciál absorbovať komerčné prevádzky a súčasne je dobre dostupné pre všetkých obyvateľov obce. Vo vymedzenej centrálnej zóne obce môžu byť funkcie bývania a služieb integrované v rámci polyfunkčných budov (t.j. jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných domov). V najrozsiahlejšej rozvojovej ploche č. 22 je nevyhnutné vybudovať občiansku vybavenosť, pre ktorú je potrebné rezervovať min. 10% funkčných plôch. Investor tejto rozvojovej plochy musí zabezpečiť primerané kapacity predškolského vzdelávania (rozšírením existujúcej MŠ alebo zriadením novej MŠ v rozvojovej ploche č. 22).

Presnú polohu prípadných nových zariadení občianskeho vybavenia nie je účelné záväzne stanoviť. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia pri rešpektovaní stanoveného limitu zastavanej plochy v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia. Potrebné je usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia.

2.7.3 Návrh riešenia výroby

Obec Šoporňa patrí medzi tradičné poľnohospodárske obce a poľnohospodárska výroba je aj v súčasnosti hlavnou ekonomickou aktivitou v území. Poľnohospodárske družstvo bolo založené v roku 1949, až do roku 1959 však na území obce bolo až 110 súkromných roľníkov. V roku 1973 bol vytvorený väčší hospodársky celok zlúčením JRD v obciach Šoporňa, Šintava a Vinohrady n/V., ktorý sa v roku 1993 opäť rozdelil. Družstvo sa neskôr transformovalo na obchodnú spoločnosť – Agricola, s.r.o. Spoločnosť je stabilným hospodárskym subjektom a zaraďuje sa v rámci okresu k popredným poľnohospodárskym podnikom. V rastlinnej výrobe sa okrem obilnín v poslednom období zameriava na pestovanie cibule na väčších výmerách, obnovilo sa aj pestovanie cukrovej repy.

Živočíšna výroba je situovaná v dvoch hospodárskych dvoroch v lokalite Kapustnice v kontakte s južnou časťou zastavaného územia obce, po oboch stranách cesty v smere do Šale. Súčasťou hospodárskych dvorov je administratíva, sklady na obilie a umelé hnojivá, haly a garáže na uskladňovanie poľnohospodárskej strojovej techniky, skleníky. V samostatnom hospodárskom dvore je chov kurčiat (HYZA, a.s.).

Okrem podniku Agricola, s.r.o., menšiu časť poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území obce obhospodarujú súkromne hospodáriaci roľníci. V majeri Štrkovec je prevádzka spoločnosti SEEDSTAR AGRO, spol. s r.o., zameraná na pestovanie zeleniny. V obci je tiež škôlka okrasných drevín.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú menšie prevádzky remeselno-výrobného charakteru, zväčša realizované drobnými živnostníkmi. Najväčším priemyselným

podnikom je prevádzka spoločnosti DIPEX, spol. s r.o. Areál spoločnosti sa nachádza v severnej časti obce pri ceste II/573, včlenený v obytnom území.

Navrhované riešenie preberá podstatné časti návrhu plôch pre výrobu a sklady z doterajšieho územného plánu obce. Pre výrobné územie ľahkej výroby a podnikateľských aktivít je vyčlenená rozvojová plocha č. 15 (na severnom okraji obce) a rozvojová plocha č. 24 (na južnom okraji obce). Pre výrobné územie priemyselnej výroby a skladov je rezervovaná rozvojová plocha č. 16, v priamej nadväznosti na rýchlostnú cestu R1, resp. pri križovatke rýchlostnej cesty a cesty I. triedy č. I/62. V minulosti sa tu pripravoval zámer výstavby logistického centra spol. Aldi-Hofer, ktorý nebol realizovaný.

V kontaktnom pásme výrobného územia a obytného územia je potrebná výsadba pásov izolačnej zelene, prípadne realizácia ďalších opatrení na elimináciu negatívnych vplyvov výroby na obytné územie. Uvedené platí pre existujúce aj navrhované plochy. V prípade rozvojovej plochy č. 15 je potrebné realizovať posúdenie jednotlivých umiestňovaných podnikateľských aktivít z hľadiska ochrany príslušného obytného územia pred hlukom podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselno-výrobných prevádzok bez rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia. Mali by byť umiestňované mimo centrálnej zóny obce a nemali by presiahnuť limit 200 m² zastavanej plochy. Existujúce prevádzky v obytnom území, ktoré presahujú tento limit, nie je možné ďalej rozširovať.

2.7.4 Návrh riešenia rekreácie

Po vybudovaní a sprevádzkovaní vodného diela Kráľová na prelome 80. a 90. rokov sa otvára rekreačný potenciál územia, hlavne pre vodné športy a pririečnu turistiku. Tento potenciál dosiaľ je len čiastočne využitý. Hlavnou rekreačnou aktivitou, viazanou na vodnú plochu, je športové rybárstvo. Jediným významnejším centrom vodných športov je stredisko Kaskády na pravom brehu vodného diela.

V južnej časti katastrálneho územia pri vodnej nádrži je Hotel Relax Inn, ktorý vznikol transformáciou rekondičného sanatória podniku Duslo Šaľa. Turistická a robotnícka ubytovňa Santé je na južnom okraji obce. Pre individuálnu rekreáciu sa využíva menšia chatová osada v lokalite Malá Sihof.

Pre športové aktivity obyvateľov sa využíva miestny športový areál s hlavným futbalovým ihriskom, tréningovým ihriskom a prevádzkovou budovou. Situovaný je na západnom okraji obce, v medzihrádzovom priestore. Odporúča sa jeho dobudovanie a rozšírenie možností pre ďalšie športy.

Vybudovanie vodného diela vytvorilo predpoklady aj pre rozvoj cyklistickej dopravy po hrádzach vodného diela. Vyznačená je cyklotrasa len po pravom brehu vodnej nádrže, t.j. mimo riešeného územia. Rozvoj cykloturistiky i cestovného ruchu v obci Šoporňa by podporilo vybudovanie cyklotrasy na ľavom brehu vodnej nádrže. Pripojenie samotnej obce Šoporňa i ďalších okolitých obcí by umožnilo vybudovanie cyklistickej trasy v smere do obce Pata. Výhľadovo je vhodné propagovať vidiecky cestovný ruch a podporovať najmä jej špecifickú formu - agroturistiku, vo väzbe na poľnohospodárske tradície. Vhodné podmienky pre tieto aktivity sú najmä v miestnej časti Štrkovec, s možnosťou využitia zachovaného stavebného fondu bývalého veľkostatku. Agroturistika v extenzívnej forme (bez budovania trvalých stavieb) sa rozvíja aj v lokalite na Búrovom vršku.

Na brehu vodnej nádrže je situovaný prístav rekreačných plavidiel. V kontaktnom území vodnej nádrže sa odporúča lokalizovať rekreačné aktivity v krajine, (napr. lodenicu, športové ihriská, ubytovanie, prípadne táborisko). Rozvojové plochy č. 19, 20, 21 pre rekreačné aktivity pri vodných plochách sa navrhujú v lokalite Štrkovec. V súčasnosti tu už v prípade rozvojových plôch č. 19 - 21 prebieha ťažba štrkopieskov a po jej ukončení sa počíta s rekreačným využitím pre športový rybolov a pod. Všetky uvedené návrhy boli prevzaté z doterajšieho územného plánu obce.

Rozvojové plochy č. 10 a 17 sú navrhované pre verejnú zeleň, určenú na oddychovo-rekreačné aktivity obyvateľov. Odporúča sa tiež revitalizácia existujúcich plôch verejnej zelene v centrálnej zóne obce, okolo bytových domov a ďalších častiach obytného územia. Vhodné je dobudovať tu detské ihriská, doplniť mobiliár pre oddychové aktivity. Pre verejnú zeleň a detské ihriská by mali byť rezervované plochy aj v rámci rozsiahlejších rozvojových plôch č. 1, 8, 22.

2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia obce stanovenou k 1. 1. 1990.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Šoporňa zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, vrátane nových rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10

- nové rozvojové plochy č. 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 24

Nové rozvojové plochy č. 19, 20, 21, určené pre rekreačné využitie priamo nenadväzujú na zastavané územie, preto sa nenavrhujú začleniť do zastavaného územia obce.

Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Šoporňa.

2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia
 - ochranné pásmo cesty I. triedy – 50 m od osi vozovky
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – 25 m od osi vozovky
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 400 kV – 25 m
 - 220 kV – 20 m
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)

- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásmo elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásmo plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly) – 8 m
 - pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm – 4 m
 - pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa – 1 m
- bezpečnostné pásmo plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - pri regulačných stanicach, filtračných stanicach, armatúrnych uzloch – 50 m
 - pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm – 20 m
 - pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území – 10 m
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov)

vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie o ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

- pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,8 m
- nad priemerom potrubia 500 mm – 3,0 m
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd od stredu čistiarne odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby (v zmysle STN 756401)

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, cintorína, lesa, hygienické)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásmo vodohospodársky významných vodných tokov (Váh, Jarčie, Zájarčie) 6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a pri drobných vodných tokoch 4 m od brehovej čiary obojstranne, v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Potrebné je zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom pri vodohospodársky významných vodných tokoch 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary.
- ochranné pásmo cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou – určuje sa podľa počtu a druhu hospodárskych zvierat v súlade s dokumentom "Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR, MP SR 1992"

Chránené územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia (uvedené v kap. 2.11):

- chránené vtáčie územie SKCHVU010 Kráľová
- prírodná pamiatka (PP) Štrkové presypy

2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

Návrh riešenia záujmov obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

V obci Šoporňa sa nachádza požiarne zbrojnica s primeraným vybavením. Je tu organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. Ulice v zastavanom území sú pokryté verejným vodovodom. Ako náhradný zdroj vody je možné využívať vodnú nádrž Kráľová a odvodňovacie kanály. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka Hasičskej stanice v Seredi.

Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované cesty v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné.

Riešenie záujmov požiarnej ochrany musí byť v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb [ako aj so zákonom č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov](#).

Návrh riešenia záujmov ochrany pred povodňami

Ochrana zastavaného územia obce Šoporňa pred povodňami na toku Váh je zabezpečovaná vodným dielom Kráľová. Riešené územie sa nachádza v oblasti, ktorá je v prípade rozrušenia vodných diel Liptovská Mara alebo Oravská priehrada potenciálne ohrozená záplavovou vlnou cca 2,0 m.

Zastavané územie obce sa nachádza na rovinatej nive a nie je preto ohrozované svahovými vodami z príľahlej pahorkatiny. Priamo zastavaným územím obce tečie len Šoporňanský kanál, ktorý má koryto dimenzované na bezpečné prevedenie prietoku Q100. V dostatočnej vzdialenosti od zastavaného územia pretekajú kanály Jarčie, Zájarčie, jeho ľavostranný prítok Hornokráľovský kan., ako aj Hájsky kan. a ďalšie bezmenné kanály.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 174/2017 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov zaradené toky Váh, Jarčie, Zájarčie.

Prípadnú výstavbu v blízkosti vodných tokov je nevyhnuté situovať nad hladinu storočnej vody (Q100). Stavby na území so zvýšenou hladinou podzemných vôd uvažovať bez budovania pivničných priestorov, s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom.

Mimo zastavaného územia obce je potrebné realizovať opatrenia na spomalenie odvedenia povrchových vôd, vylúčiť významné zásahy do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich a realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku, bez zvýšenia odtoku a zhoršenia kvality vody v recipiente (podrobnejšie v kapitolách 2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie a 2.12.2 Vodné hospodárstvo – odvádzanie dažďových vôd). Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov tokov.

Všetky križovania miestnych ciest a inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a odsúhlasené správcom vodných tokov. Nové miestne cesty, križujúce vodné toky, nenavrhujeme. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je nevyhnutné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Chránené územia

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

V katastrálnom území obce Šoporňa je vyhlásené maloplošné chránené územie - prírodná pamiatka (PP) Štrkové presypy o celkovej výmere 1,7755 ha. Bolo vyhlásené Nariadením ONV v Galante č. 11 - V./1983. Predmetom ochrany sú tri pieskové presypy, spevnené vo svojej vrcholovej časti agátovým porastom. Dôvodom ochrany je zachovanie hĺbkovej a plošnej neporušenosti presypov s rastlinným krytom pre vedecké a náučné ciele.

Na západnom okraji osady Štrkovec je chránený strom S 162 „Dub letný v Štrkovci“, s výškou 26 m, obvodom kmeňa 550 cm a odhadovaným vekom 150 rokov.

Plocha vodnej nádrže predstavuje chránené vtáčie územie SKCHVU010 Kráľová. Bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 21/2008 Z.z. zo dňa 7.1.2008 a s účinnosťou od 1.2.2008. Celková rozloha CHVÚ Kráľová je 1216 ha.

V chránenom vtáčom území sú podľa vyhlášky definované zakázané činnosti, činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia:

- výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. apríla do 30. septembra okrem odstraňovania následkov havárií alebo porúch na elektrickom vedení,
- vstupovanie na ostrovy od 1. apríla do 15. augusta,
- chytanie, usmrcovanie a lovenie zveri a lovenie rýb na ostrovoch od 1. apríla do 15. augusta, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.

Pre časti chráneného vtáčieho územia sú ďalej uvedené špecifické zakázané činnosti podľa príloh vyhlášky č. 2 a 3.

Na území chráneného vtáčieho územia sa za účelom zabezpečenia ochrany odporúčajú nasledovné manažmentové opatrenia:

- zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty
- odstraňovanie inváznych druhov rastlín
- zvyšovanie rubnej doby
- umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod.
- revitalizácia starých záťaží (napríklad opustené ťažbové priestory, odkaliská, haldy, výsypky, odvaly, skládky)
- ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnisk pre obojživelníky
- eliminácia vplyvu nepôvodných druhov na pôvodnú faunu
- opatrenia na zlepšenie kvality vôd
- simulácia inundačných procesov
- obnova zdroja potravy (zarybňovanie)
- protierózne, vodohospodárske, protilavínové, brehoochranné a protideflačné opatrenia
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov

Územný systém ekologickej stability

Katastrálne územie obce Šoporňa sa v rámci okresu Galanta vyznačuje nadpriemernou ekologickou stabilitou, ktorá je však aj tak nedostatočná vo východnej odlesnenej časti katastrálneho územia. Väčšinu riešeného územia tvorí priestor ekologicky nestabilný (66,9%), 7,9% pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný a 25,2% na priestor ekologicky stabilný - podľa www.beiss.sk.

V rámci krajinnoekologického plánu obce bol spracovaný návrh prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení (ÚSES), z ktorého boli prevzaté nižšie uvedené údaje a návrhy.

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu.

Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. Záväzným podkladom pre návrh prvkov ÚSES bol Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja. Podkladom pre návrh prvkov ÚSES bol tiež Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Galanta z roku 1994 a nový RÚSES z roku 2019.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja do riešeného územia zasahujú viaceré biocentrá regionálneho významu:

- **RBc31 Šopornianske mŕtve ramená a Majšín** – biocentrum sa skladá z troch mŕtvych ramien Váhu, z ktorých najhodnotnejšia je lokalita Pasiенок. Súčasť biocentra je aj lužný les Majšín. Pasiенок – mŕtve rameno je zvyškom bývalého toku Váhu a je tvorený zachovalým, ktorý z troch strán uzatvára plochy lužného lesa s niekoľkými menšími lúčnymi porastami. Lesné porasty tvoria v nížinných polohách vrbovo–topoľové lužné lesy. Na relatívne suchších miestach vznikli dubovo–brestovo–jaseňové lužné lesy. Na vodné a zamokrené plochy sú naviazané rastlinné spoločenstvá tvorené leknícou žltou (*Nuphar lutea*), žaburinkami (*Lemna sp.*), ježohlavom vzpriameným (*Sparganium erectum*), okrasou okolíkatou (*Butomus umbellatus*) a ďalšími. Majšín predstavuje zvyšok lesných spoločenstiev Galantskej Sihote. Porasty tvoria dubovo–brestovo–jaseňové lužné lesy. Najhodnotnejšie časti biocentra predstavujú genofondové lokality flóry.
- **RBc33 Štrkovec** – biocentrum predstavuje najmä lesné spoločenstvá mimo inundácie Váhu. Lesné porasty sú v značnej rozlohe premenené na topoľové monokultúry, ale so zvyškami mäkkého a tvrdého luhu. Biodiverzitu lokality

obohacuje zvyšok mŕtveho ramena Váhu, ktoré je vo vysokom štádiu zazemnenia, so zvyškami pôvodných brehových porastov a sezónne sa vyskytujúcou vodnou hladinou.

- **RBc34 Štrkovecké presypy** – biocentrum tvoria tri enklávy po oboch stranách cesty Šoporňa – Dlhá nad Váhom, v okolí majera Štrkovec. Ide o mohutné pieskové presypy, zalesnené iba v temných partiách a so svahmi využívanými na poľnohospodárske účely. Reliéf je typom reliéfu zvlneňých rovín nízkych riečnych terás s pokrovom sprašových hĺn a viatych pieskov. Územie je tvorené tromi pieskovými presypmi so stromovým porastom na ich vrchole. Stromová vrstva pozostáva z agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*) s bohato vyvinutým krovinným podrastom, ktorý tvorí baza čierna (*Sambucus nigra*) s primiešaným chmeľom obyčajným (*Humulus lupulus*). V bylinnom poschodí sa striedavo vyskytuje áron škvŕnitý, lipkavec obyčajný, lastovičník väčší, stoklas jalový a stoklas strechový.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- **MBc Vtáci ostrov** – biocentrum miestneho významu je súčasťou vodnej nádrže Kráľová, nachádza sa tu lesný porast (vrba, topoľ), vzniknutý z náletov a zahustený krovinným podrastom. Je významnou ornitologickou lokalitou. Stresovým faktorom je blízkosť ťažobného priestoru.
- **MBc Prosniská** – biocentrum miestneho významu sa navrhuje na mieste bývalého majera v juhovýchodnej časti katastrálneho územia, na trávnych neúžitkoch. Biocentrum je potrebné založiť výsadbou lesného porastu v inak úplne odlesnenej krajine. Na kostru územného systému ekologickej stability bude napojené biokoridorom RBk13 Jarčie.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja do riešeného územia zasahujú viaceré biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu:

- **NBk01 Váh** – riešenom území je tento biokoridor presmerovaný na plochy mŕtvych ramien Váhu s pôvodnou brehovou vegetáciou. Váh je v riešenom území premenený na vodnú nádrž Kráľová. Stresové faktory vyplývajú z antropogénnych činností – existencia vodnej nádrže, odlesnenie, monokultúry topoľa, znečistený vodný tok, intenzívne poľnohospodárstvo.

- **RBk13 Jarčie** – biokoridor predstavuje regulované vodné toky Jarčie a Zájarčie bez výraznej brehovej vegetácie, prechádzajúci intenzívne poľnohospodársky využívanou krajinou. Navrhuje sa vybudovať brehovú zeleň, posilniť funkčnosť biokoridoru vytvorením plošných interakčných prvkov (plochami nelesnej drevinovej vegetácie).

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje doplnenie siete biokoridorov o nasledujúce biokoridory miestneho významu:

- **MBk Jarčie - preložka** – biokoridor odbočuje od RBk13 po preložke toku Jarčie, pričom vyúsťuje do hierarchicky významnejšieho biokoridoru NBk01 a biocentra RBc31. Potrebné je posilniť sprievodnú zeleň toku.
- **MBk Malý jarok** – biokoridor sa nachádza v severovýchodnej pahorkatinnej časti katastra a ďalej sa spája s regionálnym biokoridorom RBk13. Nevyhnutná je výsadba sprievodnej zelene s nárazníkovými pásmi trvalých trávnych porastov.
- **MBk Štrkovec - Prosniská** – výlučne terestrický biokoridor sa navrhuje na spojnici biocentier regionálneho významu RBc33 Štrkovec a RBc34 Štrkovecké presypy, s pokračovaním až po biokoridor RBk13. Biokoridor je potrebné založiť na ornej pôde výsadbou stromoradia s krovinným podrastom s dostatočnou šírkou.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.)
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentra
- vodné toky (kanály) so sprievodnou vegetáciou (ktoré nie sú definované ako biokoridory – napr. Šoporniansky kan.)
- plochy zelene v zastavanom území – v rozsiahlejších záhradách na západnom okraji obce (v kontakte s RBc31)
- trvalé trávne porasty (zväčša podmáčané porasty)
- extenzívne ovocné sady, vinice v kontakte s biokoridormi

Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo „výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES“.

Ekostabilizačné opatrenia

Ekologickú stabilitu v poľnohospodárskej krajine možno podporiť predovšetkým systémom opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity. Hlavne na poľnohospodárskej pôde zabezpečujú celoplošné pôsobenie ÚSES. Ak by neboli implementované, môže dôjsť k ohrozeniu prírodných zdrojov a následne až k situácii, že navrhované prvky kostry ÚSES (biocentrá, biokoridory, interakčné prvky) nebudú v dostatočnej miere plniť im prisudzované ekologické funkcie.

Opatrenia s daným účelom sú uvedené v návrhu jednotlivých prvkov MÚSES. Na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov je potrebné:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov a sprievodnej zelene pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade so zákonom č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacou legislatívou
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov

Na zabezpečenie ekologickej stability je potrebné:

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- vysadiť nové lesné plochy, resp. plochy nelesnej drevinovej vegetácie v súlade s návrhmi MÚSES
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich zmene na ornú pôdu

- obmedziť používanie chemických prostriedkov používaných v rastlinnej výrobe v blízkosti obydľí i prvkov ÚSES

2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

2.12.1 Verejné dopravné vybavenie

Širšie dopravné vzťahy a nadradená dopravná infraštruktúra

Obec Šoporňa má veľmi výhodnú polohu voči dôležitým dopravným koridorom. Leží priamo pri rýchlostnej ceste R1 (Trnava - Nitra, s pokračovaním do Zvolena a Banskej Bystrice). Rýchlostná cesta spája obec s najvýznamnejšími centrami západného Slovenska – mestami Trnava, Nitra, Bratislava.

V obci sa na rýchlostnú cestu prostredníctvom mimoúrovňovej križovatky napája významná regionálna trasa – cesta II. triedy II/573 Sereď – Šaľa. Význam tejto cesty značne vzrástol po dobudovaní rýchlostnej cesty, pričom sa využíva ako najvýhodnejšia dopravná spojnica Bratislavy s juhozápadným Slovenskom – najmä mestami Šaľa, Nové Zámky a regiónom Dolného Pohronia. Rast intenzity dopravy dokumentuje porovnanie výsledkov Sčítania dopravy z roku 2000 - 2086 voz./deň s údajmi z roku 2015 – až 4394 voz./deň. Z toho značný podiel tvorí ťažká kamiónová doprava. Vzhľadom k skutočnosti, že cesta je vedená celým zastavaným územím obce Šoporňa v dĺžke asi 3,5 km, spôsobuje nadmerné zaťaženie obytného územia hlukom, prachom a škodlivými splodinami, navyše predstavuje zvýšené riziko dopravných kolízií, najmä s inými druhmi dopravy (chodci, cyklisti).

Charakter miestnej spojnice má cesta III. triedy III/1313, ktorá sa v strede obce napája na cestu II/573. Cesta spája obec Šoporňa s ďalšími obcami údolia - Pata, Pusté Sady, Zemianske Sady, Šalgočka a Dvorníky, kde sa napája na cestu II/507 do Hlohovca. So susediacimi obcami Hájske, Horná Kráľová, Močenok je spojenie zabezpečené cestou III. triedy z obce Pata.

Tab.: Priemerné denné intenzity dopravy v roku 2015 (sk.voz./24 h)

Cesta: úsek	T= nákladné automobily a prívesy	O= osobné a dodávkové automobily	M= motocykle	S = spolu
R1: 80817 Šoporňa - Pata	5043	21298	36	26377
R1: 80816 Dolná Streda – Šoporňa	5886	24750	57	30393
II/573: 83030 Šoporňa - Šaľa	809	3567	18	4394
III/1313: 85590 Šoporňa - Pata	265	1098	3	1366

Zdroj: Sčítanie dopravy, SSC 2015

Na základe TP070 pre prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Trnavskom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce (t.j. do roku 2035) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 podľa nasledovných koeficientov:

- na rýchlostnej ceste R1 pre ľahké vozidlá: koeficient 1,79
- na rýchlostnej ceste R2 pre ťažké vozidlá: koeficient 2,04
- na cestách I. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,68
- na cestách I. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,56
- na cestách II. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,45
- na cestách II. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,36
- na cestách III. triedy pre ľahké vozidlá: koeficient 1,39
- na cestách III. triedy pre ťažké vozidlá: koeficient 1,19

Potrebné je rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest I., II. a III. triedy:

- cesty I. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 14(13,5)/60 a vo funkčnej triede B1 a v kategórii C 11,5/80 mimo zastavaného územia
- cesty II. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 12(11,5)/50 a vo funkčnej triede B2 a v kategórii C 9,5/80 mimo zastavaného územia
- ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia

Železnica územím neprechádza, najbližšia železničná stanica je v Sereď (11 km) na tratiach č. 128 Galanta – Sereď – Leopoldov a Sereď – Trnava. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave. V území má potenciál rozvoja vodná doprava. Po dobudovaní vodného diela Kráľová je tok Váhu splavný až po Sereď, no pre plavbu sa nevyužíva. Využíva sa len pre rekreačnú plavbu malých plavidiel. Južne od obce sa nachádza prístav rekreačných plavidiel.

Navrhované riešenie je v súlade s nasledujúcimi koncepčnými dokumentmi a stratégiami celoštátneho významu v oblasti dopravy, ktoré je potrebné rešpektovať aj v následnej fáze projektovej prípravy a výstavby:

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 223/2013)
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR (2016 - 2020) za oblasť dopravy
- Rozvojový program priorít verejných prác
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010)

- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030

Miestne cesty

Prietahy ciest II. a III. triedy zastavaným územím obce determinujú základnú dopravnú kostru sídla ako zberné cesty funkčných tried B2 a B3. Na túto dopravnú kostru sa napájajú miestne cesty. Sieť miestnych ciest je dostatočne rozvinutá a vytvára vzájomne prepojenú sieť ulíc, sprístupňujúcu všetky časti zástavby. Miestne cesty sa zaraďujú do funkčných tried C1, C2, C3 v súlade s STN 73 6110. Niektoré kratšie vedľajšie úseky majú charakter upokojených ciest funkčnej triedy D1. Vytvárajú zokruhovanú uličnú sieť, len niektoré úseky sú riešené ako slepé cesty. Cesty v zastavanom území sú spevnené, niektoré však majú nevyhovujúcu kvalitu povrchu alebo nedostatočné šírkové parametre (líniové dopravné závady).

Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré miestne cesty však majú nevyhovujúce technické parametre – narušený povrchový kryt alebo nevhodné šírkové usporiadanie.

Existujúce miestne cesty funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upraví v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych ciest. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Pre dopravnú obsluhu nových rozvojových plôch, resp. plôch pre stavebné využitie je potrebné vybudovať nové miestne a upokojené cesty. Tieto cesty je potrebné zachovať ako verejne prístupné. Navrhujeme vybudovanie siete miestnych ciest funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30 a upokojených ciest funkčnej triedy D1. Rozvojové plochy č. 3, 13, 14, 24 a prieluky budú obsluhované z existujúcich miestnych ciest, resp. z cesty III. triedy. Rozvojová plocha č. 15 bude dopravne prístupná cez existujúci podjazd pod rýchlostnou cestou R1 a ďalej cez rozvojovú plochu č. 16, pričom sa napojí priamo na cestu I/62 mimo zastavaného územia obce. K rozvojovým plochám č. 15 a 16 pre navrhované výrobné územie je žiaduce vypracovať dopravno-kapacitné posúdenie dotknutých križovatiek vrátane križovatiek na R1 a navrhovaných vjazdov dopravného napojenia.

Dopravné riešenie pripojení (tvary novonavrhovaných križovatiek, úpravy existujúcich križovatiek, pripojenia, vjazdy) nových rozvojových plôch má byť až po dopravno-inžinierskom posúdení, na základe výsledkov dopravného prieskumu. Pri návrhu nových križovatiek je potrebné dodržať príslušné STN a TP (napríklad vzdialenosti križovatiek a pod.).

Navrhované miestne cesty sú riešené ako obojsmerné a ako dopravné okruhy, s preferenciou prieběžných ciest. Ako slepé ulice sú riešené len upokojené cesty v záhradách, ktoré nie je možné napojiť na okružný systém. Jednosmerné a slepé cesty majú opodstatnenie len v lokalitách, ktoré majú stiesnené podmienky spôsobené už jestvujúcimi

stavbami. Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, je potrebné vybudovať obratiská. Koridory pre cesty a verejné priestory musia spĺňať priestorové podmienky pre prípadné budúce uloženie technickej infraštruktúry v zelenom páse; pod vozovkou je možné umiestnenie iba v stiesnených pomeroch v prípade už jestvujúcej zástavby.

Prehľad navrhovaných ciest je v nasledujúcej tabuľke.

Tab. Celkový prehľad navrhovaných ciest podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka cesty v m
1	D1 – MOU	158
	D1 – MOU	271
2	D1 – MOU	131
4	D1 – MOU	261
5	D1 – MOU	403
6	D1 – MOU	340
8	C3 – MO 6,5/30	458
	D1 – MOU	611
9	D1 – MOU	453
15	C3 – MO 6,5/30	1577
20, 21	P6/30	738
22	C3 – MOK 6,5/30	785
	C3 – MOK 6,5/30	657
prepoj. pri ihirsku	D1 – MOU	81

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty navrhujeme rekonštruovať v parametroch P6/30 (podľa ON 736118) s výhybnami, ostatné v parametroch P4,5/30, resp. P3,0(3,5)/30.

Statická doprava

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v centre obce pri zariadeniach občianskej vybavenosti, ako aj pri bytových domoch. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavovania minimálne troch osobných vozidiel (vrátane garáží) v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a nových bytových domov. Ich lokalizácia sa predpokladá v centrálnej zóne obce. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110/Z2 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5.

Nemotorová doprava

Chodníky pre chodcov sú vybudované pozdĺž prietahov ciest II. a III. triedy zastavaným územím obce, ako aj v centre obce, pozdĺž miestnej cesty funkčnej triedy C1, a v niektorých obytných uliciach. Väčšinou sú vyhovujúce, niektoré chodníky sú v nedostatočnej šírke alebo nedostatočne udržiavané. Navrhujeme ich rekonštrukciu, rozšírenie a dobudovanie obojstranných chodníkov na celom prietahu ciest II/573 a III/1313 zastavaným územím obce.

V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných miestnych ciest funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými cestami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Cyklotrasy v riešenom území nie sú vybudované ani vyznačené, napriek tomu, že bicykel je využívaným dopravným prostriedkom a v okolí sú tiež vhodné podmienky pre rozvoj cykloturistiky. Vybudovanie cyklotrasy na ľavom brehu vodnej nádrže by otvorilo nielen možnosti pre cykloturistiku, ale aj možnosť alternatívnej dopravy za prácou (najmä do Sereď, vzhľadom k prijateľnej vzdialenosti). Ďalej odporúčame vyznačiť cyklotrasu po ceste do Paty. Výhľadovo je vhodné túto cyklotrasu tiež vybudovať ako samostatný cyklistický chodník, segregovaný od automobilovej dopravy.

Osobná hromadná doprava

Verejnú dopravu zabezpečujú viaceré autobusové linky. Pre obyvateľov obce sú významným druhom dopravy, keďže pripájajú diaľkovými linkami obec na mestá krajského významu (Nitra a Trnava) a regionálnymi linkami na významné regionálne centrá (Sereď, Šaľa, Galanta). Väčšina spojov premáva na linkách Nitra – Sereď – Trnava a Sereď – Pusté Sady – Hlohovec. Najvyťaženejšie spojenie s mestom Sereď zabezpečuje 51 párov spojov v pracovných dňoch.

V samotnej obci sa nachádzajú 4 páry zastávok (z toho tri na ceste II. triedy, jedna na ceste III. triedy), ďalšia zastávka je v lokalite Štrkovec. Vzhľadom na navrhované rozšírenie zástavby bolo potrebné navrhnúť aj dve nové zastávky hromadnej dopravy. Jedna nová zastávka sa navrhuje na ceste III/1313, pri rozvojových plochách č. 13 a 14. Nová zastávka na ceste I/62 pri rozvojovej ploche č. 16 umožní využitie autobusovej dopravy pre zamestnancov budúceho priemyselného parku.

Dopady dopravy a ich eliminácia

Interakcia dopravy so zastavaným územím sa hodnotí kritériami kvality vzájomných ovplyvňovaní, ktoré predstavujú najmä hygienické dopady (hluk, imisie), bezpečnosť verejného dopravného priestoru a jeho estetický obraz.

Zastavaným územím obce Šoporňa prechádzajú cesta II. a III. triedy. Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov definuje

ochranné pásmo cesty v šírke 25 m, resp. 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce. V cestnom ochrannom pásme platia zákazy alebo obmedzenia činnosti; výnimky môže povoliť príslušný cestný správny orgán. Nové rozvojové plochy pre bývanie sú navrhované mimo ochranných pásiem uvedených ciest i mimo ochranného pásma rýchlostnej cesty.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti cesty je pred začatím výstavby potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej zelene pozdĺž ciest II. a III. triedy. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž cesty II. triedy odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Navrhovaná miestna cesta pre dopravnú obsluhu výrobného územia rozvojovej plochy č. 15 je z dôvodu minimalizácie negatívnych vplyvov na obytné územie navrhovaná mimo obytného územia, priamo z cesty III/1313.

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Stav zásobovania pitnou vodou

Obec Šoporňa má vybudovaný verejný vodovod pitnej vody s odberom zo skupinového vodovodu Jelka - Sereď - Galanta z rúr DN 300 mm. Do spotrebiska vedie prípojka z rúr DN 200 mm. Rozvodné potrubie v obci je z rúr PVC DN 100 mm a je v jednom tlakovom pásme. Odber pitnej vody je zabezpečený pre obyvateľov, aj jednotlivé objekty občianskej a technickej vybavenosti. Vodovodná sieť bola vybudovaná v roku 1985. V súčasnosti je na verejný vodovod napojených takmer 100% domácností a rekreačné zariadenie hotela. Vodovodná sieť v obci je vetvená do uličnej siete so zokruhovaním niektorých úsekov. Rozvodné potrubie v obci je vedené zväčša v krajniciach a zelených pásoch. Na vodovodnú sieť sa napájajú vodovodné prípojky pre jednotlivé objekty. Vlastný vodný zdroj a vodovodnú sieť má vybudovanú aj osada Štrkovec.

Výpočet potreby vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond a občiansku vybavenosť. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Súčasný počet obyvateľov: 4154

Výpočet priemernej dennej potreby vody Q_p

- Bývanie: $4154 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 560\,790 \text{ l/deň} = 6,491 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $4154 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 103\,850 \text{ l/deň} = 1,202 \text{ l/s}$
- Výroba: $50 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 7500 \text{ l/deň} = 0,087 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $672\,140 \text{ l/deň} = 7,779 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej dennej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_p \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_m = 672\,140 \times 1,6 = 1\,075\,424 \text{ l/deň} = 12,447 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej hodinovej potreby vody Q_h

- $Q_h = Q_m \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_h = 1\,075\,424 \times 1,8 = 1\,935\,763 \text{ l/deň} = 22,405 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej potreby vody Q_r

- $Q_r = Q_p \times 365$
- $Q_r = 672\,140 \times 365 = 245\,331\,100 \text{ l} = 245\,331 \text{ m}^3$

Predpokladaný počet obyvateľov na konci návrhového obdobia: 4658

Výpočet priemernej návrhovej dennej potreby vody Q_{pn}

- Bývanie: $4658 \times 135 \text{ l/osoba/deň} = 628\,830 \text{ l/deň} = 7,278 \text{ l/s}$
- Základná občianska vybavenosť: $4658 \times 25 \text{ l/osoba/deň} = 116\,450 \text{ l/deň} = 1,348 \text{ l/s}$
- Výroba: $350 \times (5+25+120) \text{ l/zam./deň} = 52\,500 \text{ l/deň} = 0,608 \text{ l/s}$
- Priemerná potreba vody spolu: $797\,780 \text{ l/deň} = 9,234 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej dennej potreby vody Q_{mn}

- $Q_{mn} = Q_{pn} \times k_d$ ($k_d = 1,6$ - súčiniteľ dennej nerovnomernosti)
- $Q_{mn} = 797\,780 \times 1,6 = 1\,276\,448 \text{ l/deň} = 14,774 \text{ l/s}$

Výpočet maximálnej návrhovej hodinovej potreby vody Q_{hn}

- $Q_{hn} = Q_{mn} \times k_d$ ($k_d = 1,8$ - súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti)
- $Q_{hn} = 1\,276\,448 \times 1,8 = 2\,297\,606 \text{ l/deň} = 25,593 \text{ l/s}$

Výpočet ročnej návrhovej potreby vody Q_m

- $Q_m = Q_{pn} \times 365$
- $Q_m = 797\,780 \times 365 = 291\,189\,700 \text{ l} = 291\,190 \text{ m}^3$

Tab.: Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/r)	245 331	291 190
Priemerná potreba vody Q_p (l/s)	7,779	9,234
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	12,447	14,774
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	22,405	25,593

Návrh zásobovania pitnou vodou

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, resp. v osade, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Uloží sa v nespevnených zelených plochách pozdĺž cesty alebo v krajnici cesty. Približné trasovanie rozvodov vody je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“. Súčasne odporúčame rekonštrukciu existujúcich rozvodov vody.

Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch osadených na verejne prístupnom priestranstve.

Podrobné riešenie zásobovania pitnou vodou bude predmetom samostatnej projektovej dokumentácie. Vodovod sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Pri pripojení navrhovaných rozvojových plôch musí vodovodná sieť tlakovo a kapacitne vyhovovať, čo bude preukazované hydrotechnickými výpočtami v etape projektovej prípravy rozšírenia vodovodu. V prípade potreby budú riešené podmieňujúce investície.

Hydromeliorácie

V k.ú. Šoporňa sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- „ZH Šoporňa“ (evid.č. 5203 106) - stavba závlahy bola daná do užívania vr. 1975 s celkovou výmerou 1 704 ha a závlahová čerpacia stanica - ČS stavebná časť - Šoporňa (evid.č. 5203 106 001) a príjazdová cesta (evid.č. 5203 106 008) a rúrová sieť a prívodný závlahový kanál (evid.č. 5203 106 006), ktorý bol vybudovaný v roku 1974 o celkovej dĺžke 1,430 km v rámci uvedenej vodnej stavby
- „ZP Šintava - Pata“ (evid.č. 5203 155) - stavba závlahy bola daná do užívania v r. 1990 s celkovou výmerou 1 603 ha a rúrová sieť

- „ZP Hájske - Sládečkovce III.“ (evid.č. 5206 187) - stavba závlahy bola daná do užívania vr. 1991 s celkovou výmerou 1 187 ha a rúrová sieť
- závlahový kanál v km 0,000 - 2,760 (evid.č. 5206 168 002), ktorý bol vybudovaný v r. 1988 o celkovej dĺžke 2,760 km v rámci stavby „ZP Privádzač z VD Kráľová I.“
- privádzač km 2,760 - 5,730 (evid.č. 5206 177 001), ktorý bol vybudovaný vr. 1988 o celkovej dĺžke 2,970 km v rámci stavby „ZP Privádzač z VD Kráľová II.“
- odvodňovací kanál Horné Diely (evid.č. 5203 080 001) o celkovej dĺžke 5,980 km,
- odvodňovací kanál 1 (evid.č. 5203 080 002) o celkovej dĺžke 1,400 km,
- odvodňovací kanál krytý 1 (evid.č. 5203 080 003) o celkovej dĺžke 0,680 km,
- odvodňovací kanál krytý 2 (evid.č. 5203 080 004) o celkovej dĺžke 0,120 km, ktoré boli vybudované v roku 1970 v rámci stavby „OP Horné Diely - Šoporňa“
- odvodňovací kanál Šoporňanský (evid.č. 5203 082 001), ktorý bol vybudovaný vr. 1971 o celkovej dĺžke 2,300 km v rámci stavby „OP Šoporňanský - Šoporňa“
- odvodňovací kanál krytý K-2 (evid.č. 5206 129 001) o celkovej dĺžke 0,550 km, odvodňovací kanál K-5 (evid.č. 5206 129 002) o celkovej dĺžke 1,157 km, odvodňovací kanál K-5 (evid.č. 5206 129 003) o celkovej dĺžke 1,640 km, odvodňovací kanál K-9 (evid.č. 5206 129 008) o celkovej dĺžke 0,900 km,
- odvodňovací kanál krytý K-9/1 (evid.č. 5206 129 009) o celkovej dĺžke 0,320 km, ktoré boli vybudované v roku 1975 v rámci stavby „OP Sládečkovce - Dlhá“
- odvodňovací kanál krytý K 22 (evid.č. 5203 131 001), ktorý bol vybudovaný v r. 1978 o celkovej dĺžke 0,550 km v rámci stavby „OP JRD Šoporňa“
- odvodňovací kanál od Hornej Kráľovej (evid.č. 5206 001 005), ktorý bol vybudovaný v r. 1976 o celkovej dĺžke 5,250 km v rámci stavby „OP Siky - Sládečkovce“

Uvedené hydromelioračné zariadenia navrhované riešenie rešpektuje a žiadnym spôsobom neobmedzuje ich funkčnosť.

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Stav odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd

Obec Šoporňa má v súčasnosti úplne vybudovanú splaškovú kanalizáciu DN 300. Kanalizácia bola úplne dobudovaná v novembri 2021 (skolaudovaná v januári 2022). Kanalizačná sieť s pôvodnou dĺžkou 10,67 km sa tým rozšírila o ďalších 17 078,91 m (z rúr PVC-U DN300), čím sa zabezpečilo pripojenie minimálne 4100 EO na ČOV. V rámci uvedeného projektu bola vybudovaná aj nová čistiareň odpadových vôd. Nachádza sa na západnom okraji obce, južne od futbalového ihriska. Vyčistená odpadová voda je vypúšťaná výtlačkom do ramena Váhu.

Výpočet množstva splaškových odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je odvodené z výpočtu potreby pitnej vody a je rekapitulované v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m^3/r)	291 190
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	9,234
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	14,774
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	25,593

Návrh odvádzania a likvidácie splaškových vôd

Kanalizačný systém je riešený ako gravitačná kanalizácia, doplnená úsekmi výtlačných potrubí (z rúr HDPE DN50) s čerpacími stanicami. V súvislosti s návrhom nových plôch pre zástavbu sa predpokladá aj ďalšie rozširovanie siete splaškovej kanalizácie. Týka sa to navrhovaných obytných ulíc v rozvojových plochách č. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 22, 24. S odkanalizovaním sa počíta aj v prípade rozširovaného výrobného územia. Kanalizačný systém a čistenie odpadových vôd pre výrobné územie musí predstavovať samostatný celok. Kanalizáciu s vlastnou malou čistiarňou odpadových vôd je výhľadovo potrebné vybudovať aj v osade Štrkovec, vrátane rozvojových plôch určených pre rekreačné využitie.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu. Pripojenie nehnuteľností bude prostredníctvom kanalizačných prípojok cez revíziu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve. Gravitačná kanalizácia bude navrhnutá na minimálne a maximálne prietoky splaškových odpadových vôd z pripojených nehnuteľností.

Riešenie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových plôch musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Vypúšťané vody musia byť zabezpečené voči nadmerným koncentráciám chemických prvkov, pred odvedením do recipientu musia byť dostatočne chladené, dostatočnej kvality, zbavené nežiaducich chemických prvkov z geotermálnych vôd. Do vybudovania splaškovej kanalizácie je potrebné ako dočasné riešenie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do čistiarne odpadových vôd.

Splašková kanalizácia sa navrhne v zmysle platných noriem STN. Technické riešenie odkanalizovania bude predmetom podrobnej projektovej dokumentácie. Približné trasovanie jednotlivých stôk je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Odvádzanie dažďových vôd

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch akumuláciou do zberných nádrží a následne využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu retenčnej schopnosti územia a tým aj k potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou stavebných zámerov (retencia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podložia prostredníctvom vsakovacích jám (na základe hydrogeologického prieskumu a vsakovacej skúšky).

V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok.

Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

2.12.3 Energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Nadradené elektroenergetické sústavy a rozvody vysokého napätia

Riešeným územím (severovýchodne od zastavaného územia obce) prechádzajú elektrické vedenia VVN 2x110 kV č. 8788 a 8789 a VVN 220 kV č. 279. Severnejšie je vedené elektrické vedenie ZVN 400 kV č. 425, ktoré však samotným katastrálnym územím Šoporňa neprechádza.

Nároky na zásobovanie elektrickou energiou sú zabezpečované z vonkajšieho vedenia VN 22 kV č. 237. Toto vedenie prechádza severovýchodne od obce a prepája Sereď, resp. Šintavu s rozvodňou Kráľová, smerom na Dvorníky a Trnavu, s prepojením na 22 kV vedenie č. 1031. Vedenie je prierezu 3x120 mm² AlFe6, odbočky do distribučných

transformačných staníc sú prierezu 3x35 mm AlFe6. Do transformačných staníc TS3, TS7, TS14 sú vedené zemné káblivé prípojky. Všetky prípojky do distribučných staníc sú pripojené jednostranne - bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Transformačné stanice okrem obytnej zástavby a občianskej vybavenosti zásobujú aj viaceré výrobné a prevádzkové areály. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obytného územia a občianskej vybavenosti.

Výpočet energetickej bilancie

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pre rozšírenie výrobného územia a rekreačného územia je energetická bilancia len odhadovaná. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie **2 669** kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Tab.: Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	30 b.j.	95
2	5 b.j.	16
3	5 b.j.	16
4	16 b.j.	50
5	26 b.j.	82
6	24 b.j.	76
7	10 b.j.	32
8	80 b.j.	252
9	8 b.j.	25
13	6 b.j.	19
14	8 b.j.	25
prieluky	36 b.j.	113
15	-	500
16	-	1000
19, 20, 21	-	80
22	82 b.j.	258
24	-	30
Spolu		2669

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce trafostanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Navrhované riešenie počíta s výstavbou viacerých nových transformačných staníc TS-A, TS-B, TS-C, TS-D. Transformačná stanica TS-A s výkonom 630 kVA bude slúžiť pre zásobovanie navrhovaných rozvojových plôch č. 7, 8, 9. Transformačná stanica TS-B s bude slúžiť pre zásobovanie rozvojových plôch č. 13, 14 a 22. Transformačné stanice TS-C,

TS-D budú slúžiť pre navrhované plochy výroby a skladov č. 15 a 16. Ďalej sa počíta so zvýšením výkonu existujúcich transformačných staníc TS1 a TS6 na 630 kVA, ktoré budú slúžiť aj pre napojenie nových rozvojových plôch v rámci existujúcej zástavby. V prípade transformačnej stanice TS1 sa navrhuje zrušenie príslušnej odbočky nadzemného elektrického vedenia VN a jeho nahradenie zemným káblom v trase navrhovanej cesty.

Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN. Osobitne sa to týka rozvojových plôch č. 15, 22, 24, ktorými prechádzajú línie vonkajšieho elektrického vedenia VN 22 kV.

Rozvody nízkeho napätia

Navrhované rozvody nízkeho napätia (NN) budú vedené v zemných káblových ryhách. Pri križovaní podzemného vedenia s cestami alebo inými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Káble budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťažovanie a dovolený úbytok napätia. V jednotlivých rozvojových plochách budú vedenia NN vyvedené v prípojkových istiacich a rozpojovacích skriniach, ktoré budú v pilierovom vyhotovení a budú z nich vedené jednotlivé prípojky NN pre navrhovanú zástavbu.

Verejné osvetlenie

Všetky ulice sú pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových plochách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s cestami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Na vonkajších rozvodoch budú umiestnené kužeľové stožiare verejného osvetlenia, s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

Zásobovanie plynom

Stav zásobovania plynom

Obec Šoporňa je plynofikovaná. V obci je vybudovaná nízkotlaková (NTL) plynovodná sieť. Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce Šoporňa je vysokotlakový plynovod DN 300 PN 25 Trnava – Šaľa. Odber zemného plynu pre domácnosti a občiansku vybavenosť zabezpečujú dve samostatne stojace, typizované skriňové regulačné stanice, každá o výkone 1 200 m³/hod. Spoločnosť Agricola, s.r.o. je zásobovaná plynom z vlastnej regulačnej stanice RS 800, pričom vývod NTL z regulačnej stanice je prepojený na NTL rozvod miestnej siete. Ďalšie bývalé regulačné stanice nie sú pripojené na miestnu sieť. Sekundárne rozvody NTL v obci sú z lineárneho polyetylénu a z ocele. Miestna sieť vytvára podmienky pre 100 % plynofikáciu obce. Južne od obce sú vybudované zariadenia

katódovej ochrany. V grafickej časti sú zakreslené plynovody – vysokotlakové a nízkotlakové.

Výpočet spotreby plynu

Spotreba plynu je pre rozvojové plochy s obytnou funkciou (kategória domácnosť) vypočítaná nasledovne:

- hodinová spotreba zemného plynu $Q_H = (N_{IBV} \times HQ_{IBV})$
- ročná spotreba zemného plynu $Q_R = (N_{IBV} \times RQ_{IBV})$

(N_{IBV} = počet odberateľov v kategórii domácnosť – IBV, HQ_{IBV} = max. hodinový odber pre IBV, RQ_{IBV} = max. ročný odber pre IBV).

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je 814 800 m^3/rok .

Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované rozvojové plochy s obytnou funkciou. V prípade potreby je možné zabezpečiť zásobovanie zemným plynom aj pre navrhované rozvojové plochy výroby a skladov. Ich nároky na spotrebu zemného plynu však bez znalosti konkrétnych investičných zámerov nie je možné odhadnúť, preto neboli zaradené do bilancií spotreby zemného plynu.

Uskutočnenie investičných opatrení na zníženie energetickej spotreby pri výrobe tepla a zvyšujúci sa podiel alternatívnych palív zníži prírastok spotreby zemného plynu oproti výpočtu na základe kapacít rozvojových plôch. Predpokladaný prírastok spotreby zemného plynu preto bude predstavovať len 60 – 80% z vypočítaného maximálnemu prírastku.

Tab.: Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zem. plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zem. plynu Q_R (m^3/rok)
1	30 b.j.	42	72750
2	5 b.j.	7	12125
3	5 b.j.	7	12125
4	16 b.j.	22,4	38800
5	26 b.j.	36,4	63050
6	24 b.j.	33,6	58200
7	10 b.j.	14	24250
8	80 b.j.	112	194000
9	8 b.j.	11,2	19400
13	6 b.j.	8,4	14550
14	8 b.j.	11,2	19400

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zem. plynu Q_H (m ³ /hod)	Ročná spotreba zem. plynu Q_R (m ³ /rok)
22	82 b.j.	114,8	198850
prieluky	36 b.j.	50,4	87300
Spolu		470,4	814800

Návrh zásobovania plynom

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou. Niektoré rozvojové plochy (č. 13, 14) je možné zemným plynom zásobovať z existujúcich plynovodov. Ďalšie rozvojové plochy vyžadujú rozšírenie siete nízkotlakových plynovodov. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri cestách, prípadne v cestách, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami. Približné trasovanie navrhovaných NTL plynovodov je znázornené v grafickej časti, vo „výkrese riešenia verejného technického vybavenia“.

Jednotlivé stavby sa pripoja na verejný plynovod samostatnými prípojkami, ktorých dimenzie sa navrhnú v podrobnejšej projektovej dokumentácii, v súlade s platnými normami STN. Skrinky s meračmi spotreby plynu budú osadené v oplotení každého odberateľa.

Vzhľadom na rozsah rozvojových zámerov sa nepredpokladá, že nárast odberu plynu vyvolaný vznikom nových odberateľov v nových rozvojových plochách si vyžiada následné investície do existujúcich plynovodov alebo regulačnej stanice.

Pri realizácii výstavby sa vyžaduje dodržiavanie ochranných a bezpečnostných pásiem plynárenských zariadení, v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. Ochranné a bezpečnostné pásmo plynovodu je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TÚV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiteľu potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TÚV.

Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické

zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu.

2.12.4 Telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením a je zabezpečená z miestnej telefónnej ústredne ATÚ. Popri rýchlostnej ceste R1 sú vedené diaľkové optické telekomunikačné káble spoločností Orange Slovensko a Slovak Telekom.

Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové plochy. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku.

Telekomunikačné káble budú uložené pozdĺž cestných telies, spolu s ďalšími inžinierskymi sieťami. Napájací bod pre nové telefónne stanice bude určený pri začatí územného konania pre výstavbu danej rozvojovej plochy. Káblové rozvody sa zrealizujú podľa aktuálnych zámerov jednotlivých poskytovateľov telekomunikačných služieb. Vzhľadom k rýchlemu technologickému pokroku v tejto oblasti, najmä bezdrôtovej technológii, nie je účelné technické riešenie podrobne špecifikovať. Výhodné je komplexné riešenie, v rámci ktorého sa pre každý dom zabezpečí telefónna linka, fax, káblová televízia, rýchly internet, prípadne aj bezpečnostné služby, kamerové systémy a ďalšie inteligentné systémy.

Územie je vyhovujúco pokryté signálom mobilných operátorov. V obci sú situované dva telekomunikačné vysielače (z toho jeden je na hranici s k.ú. Pata). Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov. V obci je zriadený miestny rozhlas s ústredňou. Rozvody miestneho rozhlasu sa vybudujú aj v navrhovaných rozvojových plochách.

Pri výstavbe je nutné zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete s ohľadom na ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

2.12.5 Zariadenia civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie **osôb** je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne.

Územný plán nerieši konkrétnu výstavbu zariadení civilnej ochrany. V existujúcej zástavbe, ako aj v nových rozvojových plochách vytvárať jednoduché úkryty budované svojpomocne (v budovách právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov, vyššieho územného celku, obce, fyzických osôb). Úkrytie obyvateľov sa bude zabezpečovať podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas Vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu.

Riešenie záujmov civilnej ochrany musí byť v súlade s ďalšími vyhláškami, vyplývajúcimi zo zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov:

- Vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

2.13 Konceptia starostlivosti o životné prostredie

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Galanta medzi zaťažené oblasti. Kvalita ovzdušia v celom okrese sa zlepšila ukončením výroby v Niklovej hute v Seredi v roku 1993. V súčasnosti sa na území okresu nachádzajú len menšie zdroje znečistenia ovzdušia. Jediným väčším znečisťovateľom v okolí je Duslo Šaľa, produkujúce predovšetkým oxidy dusíka a tuhé znečisťujúce látky. Vďaka priaznivej polohe vo vzťahu k prevládajúcemu vzdušnému prúdeniu nie je miera priemyselného znečistenia vysoká. V obci Šoporňa sa [nachádzajú viaceré stredné zdroje znečisťovania ovzdušia⁵ a jeden veľký zdroj znečisťovania ovzdušia.⁶](#) Líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia je automobilová doprava na rýchlostnej ceste R1 a ceste II/573.

5 [DAK-KB, s.r.o. Šoporňa, prášková lakovňa, Dipex, s.r.o. Sereď, plynová kotolňa v Šoporni, KOOR, s.r.o., Bratislava, ZŠ v Šoporni, plynová kotolňa, PMS-plast, s.r.o. Šoporňa, priemyselné spracovanie plastov, Kameňolomy a štrkopieskovne, a.s., ťažba štrkopieskov - Šoporňa-Štrkovec -- nástupca od 18. 07. 2022 Slovensko štrkopiesky, s.r.o., Veľký Slavkov, Farma HYZA, a.s., Topoľčany - vykurovanie výkrmových hál v Šoporni](#)

6 [Farma HYZA, a.s., Topoľčany - chov hospodárskych zvierat – veľkochov brojlerov\).](#)

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Galanta podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2013	37,286	258,414	220,798	98,994	79,164
2014	41,624	275,537	232,343	95,727	93,340
2015	47,539	247,313	288,537	83,551	122,234
2016	40,623	223,110	241,352	81,048	163,683
2017	39,469	308,835	278,185	81,040	183,244
2018	37,635	247,743	232,814	77,444	211,241
2019	40,049	229,908	209,374	78,125	194,584
2020	40,228	204,437	188,255	71,079	162,174

Zdroj: NEIS

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v drobných vodných tokoch (kanáloch) nie je monitorovaná. Predpokladá sa stredná až vysoká miera znečistenia. V prípade podzemných vôd sú vo vrchných vrstvách v záujmovom priestore najčastejšie namerané nadlimitné koncentrácie Fe, Mn, NO₃, NH₄, fenolov, zo špecifických organických látok je často prekročená koncentrácia benzopyrénu. Podzemné vody sa zaraďujú do 4. triedy kvality (52,51%), zvyšok do najhoršej 5. triedy kvality (47,49%) - podľa www.beiss.sk.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V znečistení podzemných vôd sa odráža znečistenie povrchových vôd a pôdy predovšetkým v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby.

Erózia pôdy

Veterná erózia sa prejavuje na rozsiahlych pôdnych celkoch s ľahkými pôdami, ktoré sú nedostatočne chránené vegetáciou. Eolickou činnosťou vznikli v minulosti dunové presypy v južnej časti riešeného územia. Vodná erózia výnimočne postihuje strmšie svahy na pahorkatine, využívané ako orná pôda, s orbou kolmo na vrstevnice.

Radiačné zaťaženie

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – väčšina riešeného územia spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom, v severnej časti riešeného územia a na väčšine zastavaného územia je však radónové riziko nízke.

Seizmicita

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64. Najbližšie epicentrum sa nachádza v Komárne, ktoré patrí medzi seizmicky najaktívnejšie oblasti SR.

Environmentálne záťaže a riešenie odpadového hospodárstva

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu v Pustých Sadoch. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín. Bol tu vybudovaný nový zberný dvor. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci.

V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade s § 81 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej v oblasti odpadového hospodárstva odporúčame:

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území 1 nelegálnu skládku (pri ihrisku). Environmentálne záťaže tu nie sú evidované. Navrhuje sa úplná rekultivácia drobných skládok odpadu a smetísk.

Navrhované opatrenia starostlivosti o životné prostredie

V oblasti starostlivosti o životné prostredie sa navrhujú špecifické opatrenia, rozdelené do viacerých kategórií. Spolu s navrhovanými opatreniami na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity viaceré z nich vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – orba po vrstevnici
- zvýšiť podiel viacročných krmovín a ozimín na ornej pôde a zvýšenie podielu bezorbového obrábania pôdy
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk

- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- rešpektovať a chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových ciest a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; ladom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia – napr. organizovanie brigád a akcií skrášľovania obce
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- dobudovať v celej obci splaškovú kanalizáciu, s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny

- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- na voľných priestranstvách v centre obce a rozsiahlejších navrhovaných rozvojových plochách vytvoriť, resp. dobudovať parkovo upravené plochy verejnej zelene
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž ciest v zastavanom území obce
- v zastavanom území obce a jeho bezprostrednej blízkosti postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny (vrátane topoľov) vhodnejšími druhmi
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- preferovať renaturáciu a ochranu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bolo podrobne spracované v správe o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie (v etape konceptu).

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Časť vodnej nádrže Kráľová predstavuje výhradné ložisko Šoporňa (č. 626) - štrkopiesky a piesky, s určeným chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom. Ďalej sa v lokalite Štrkovec nachádzajú dve menšie ložiská nevyhradeného nerastu LNN č. 4698, 4788, [4806](#) štrkopiesky a piesky. Uvedené ložiská je potrebné v ďalšom riešení rešpektovať.

2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V riešenom území si zvýšenú ochranu vyžadujú tieto plochy:

- plochy navrhované na biocentrá a biokoridory
- chránené územia - chránené vtáčie územie SKCHVU010 Kráľová, prírodná pamiatka (PP) Štrkové presypy

2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch

Charakteristika pôdných pomerov

Z pôdných typov sa v riešenom území vyvinuli fluvizeme a černozeme, lokálne aj čiernice. Fluvizeme sa vyskytujú na rovinatej nive, kde boli ovplyvňované záplavami. Vo vyšších polohách, na tabuli sú černozeme. V prechodových polohách nájdeme lužné pôdy – čiernice, resp. černozeme čiernicové.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 01 - fluvizeme typické karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé
- 02 - fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 03 - fluvizeme typické karbonátové, ťažké
- 15 - fluvizeme stredne ťažké s ľahkým podorničím v teplých klim. regiónoch vysychavé
- 17 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké
- 18 - černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké
- 19 - čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom
- 26 - čiernice glejové, stredne ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 27 - čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové
- 34 - černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorničím, vysychavé

- 36 - černoze typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké
- 37 - černoze typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
- 39 - černoze typické a černoze hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké
- 40 - černoze typické a černoze hnedozemné na piesočnatých substrátoch, ľahké, vysýchavé

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v riešenom území je veľmi vysoká. Najkvalitnejšie pôdy v riešenom území sú zaradené podľa BPEJ do 1. a 2. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Najkvalitnejšiu pôdu podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódmi BPEJ: 0017002, 0017005, 0019002, 0020003, 0036002, 0036005, 0037002. Na časti ornej pôdy sú vybudované hydromelioračné opatrenia - závlahy.

Zhodnotenie a zdôvodnenie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Väčšina navrhovaných rozvojových plôch bola prevzatá z doterajšieho územného plánu obce v znení zmien a doplnkov, v rámci ktorého bol pre ne už vydaný súhlas s budúcim možným použitím poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery podľa § 13 a 14 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. To sa týka rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22.

K novým záberom poľnohospodárskej pôdy, ktoré neboli zahrnuté v doterajšej ÚPD, dôjde len v rozvojových plochách č. 7, 9, 13, 24.

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce na zastavané územie obce, ako aj zvyškové plochy v zastavanom území obce. V zastavanom území obce sú lokalizované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a prieluky. Ostatné rozvojové plochy sú lokalizované mimo zastavaného územia obce. Okrem rozvojových plôch č. 7, 9, 13 však tieto plochy boli zahrnuté už v doterajšej ÚPD.

Podľa druhu pozemku záberov ide v zastavanom území prevažne o záhrady, mimo zastavaného územia sa navrhujú hlavne zábery ornej pôdy. Rozvojové plochy č. 17, 19, 20, 21 (časť), ako aj niektoré prieluky (resp. ich časti), sú na pozemkoch vedených v KN ako ostatné plochy. Nedochádza tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod cestami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch návrhových etáp výstavby podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Do I. etapy sú zaradené najaktuálnejšie rozvojové priority a plochy s nižšou investičnou náročnosťou. Ďalšie rozvojové plochy sú zaradené do II. etapy. Lokality pre výstavbu s predpokladom záberov poľnohospodárskej pôdy sú zakreslené v grafickej časti vo „výkrese vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde a lesných pozemkoch“.

Celkový záber poľnohospodárskej pôdy je [127,5769](#) ha. Z toho nový záber predstavuje len 5,4423 ha. Zvyšok pripadá na lokality schválené v doterajšej ÚPD.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky. Najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území sú označené hrubým písmom.

Predpokladaný rozsah využívania lesných pozemkov na iné účely sa týka rozvojovej plochy č. 10 a jednej prieluky, s celkovou výmerou [0,8805](#) ha. Lesný porast je v podobe úzkeho pásu pozdĺž Šopornianskeho kanála lokalizovaný v zastavanom území, nepredstavuje preto porast vhodný pre hospodárske využitie. V územnom pláne obce Šoporňa sa ako kompenzácia záberov lesných pozemkov navrhujú plochy pre zalesnenie v lokalite Štrkovec.

Tab. Prehľad o štruktúre poľnohospodárskej pôdy v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera		Predpokladaná výmera PP			Užív. PP	Vybud. hydrom zariad.	Čas. etapa realiz	Iná inform.
			lokality v ha	spolu v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO				
1	Šoporňa	bývanie	4,7250	4,7250	0036002 /2. 0037002 /2. 0040001 /6.	0,2575 1,0760 3,3915	0,2575 1,0760 3,3915	FO	-	I.	schvál.
2	Šoporňa	bývanie	0,4645	0,4645	0036002 /2. 0037002 /2.	0,2008 0,2637	0,2008 0,2637	FO	-	I.	schvál.
3	Šoporňa	bývanie	0,8681	0,5244	0036002 /2.	0,5244	0,5244	FO	-	I.	schvál.
4	Šoporňa	bývanie	2,4470	2,4326	0002002 /2.	2,4326	2,4326	FO	-	II.	schvál.
5	Šoporňa	bývanie	4,6340	4,4600	0002002 /2.	4,4600	4,4600	FO	-	II.	schvál.
6	Šoporňa	bývanie	3,5050	3,4850	0002002 /2.	3,4850	3,4850	FO	-	II.	schvál.
7	Šoporňa	bývanie	1,2860	1,2860	0040001 /6.	1,2860	0	FO	-	I.	-
8	Šoporňa	bývanie	10,5500	10,2950	0040001 /6. 0002002 /2.	9,5080 0,7870	0			I.+II.	schvál.
9	Šoporňa	bývanie	1,3440	1,3440	0040001 /6. 0002002 /2.	0,0264 1,3176	0	FO	-	II.	-
10	Šoporňa	zeleň	0,7990	0	-	-	-	PO	-	I.	lesný po- zemok
13	Šoporňa	bývanie	1,2080	1,1543	0035001 /6. 0036005 /2.	1,1009 0,0534	-	FO	-	I.	
14	Šoporňa	bývanie	1,4870	1,4870	0036005 /2. 0035001 /6.	1,3383 0,1487	0	FO	-	I.	schvál.
15	Šoporňa	výroba	15,7550	15,7550	0040001 /6. 0035001 /6.	8,4070 7,3480	0	PO	-	I.	schvál.
16	Šoporňa	výroba	61,0310	58,2884	0035001 /6. 0037002 /2. 0040001 /6.	10,8265 15,6466 31,3653	0	FO	-	II.	schvál.

Číslo	K.ú.	Funkčné	Výmera	Predpokladaná výmera PP			Uživ.	Vybud.	Čas.	Iná	
Lok.		využitie	lokality	spolu	Z toho			PP	hydrom	etapa	inform.
			v ha	v ha	Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO		zariad.	realiz	
					0019002 /1.	0,4500					
17	Šoporňa	zeleň	0,4877	0	-	-	-	FO	-	I.	nepoľn. pôda
19	Šoporňa	rekreácia	4,8430	0	-	-	-	FO	-	I.	schvál. nepoľn. pôda
20	Šoporňa	rekreácia	3,8490	0	-	-	-	FO	-	I.	schvál. nepoľn. pôda
21	Šoporňa	rekreácia	11,9020	6,6570	0035001 /6. 0002002 /2.	0,8079 5,8491	0	FO	-	I.	schvál. nepoľn. pôda
22	Šoporňa	bývanie	13,1610	12,3528	0040001 /6. 0035001 /6.	7,5320 4,8208	-	FO	-	II.	schvál.
24	Šoporňa	výroba	1,6580	1,6580	0002002 /2. 0040001 /6.	0,4248 1,2332	-	FO	-	II.	-
Prieluky	Šoporňa	bývanie	1,2079	1,2079	0040001 /6. 0034005 /4. 0035001 /6. 0017002 /1. 0036002 /2. 0002002 /2.	0,2966 0,2882 0,2421 0,1656 0,0899 0,1255	0,2966 0 0 0 0,0899 0,1255	FO	-	I.	schvál.
Prieluka	Šoporňa	bývanie	0,0815	0	-	-	-	FO	-	II.	lesný pozemok
Spolu				127,5769							
Z toho nový záber spolu				5,4423							

Vysvetlivky: VPS – verejnoprospešná stavba, ZÚO = zastavané územie obce, schvál. = schválené v doterajšej ÚPD

2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie neprináša žiadne zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, či poškodzovali prírodu a krajinu. Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov, definujeme v záväznej časti tejto územnoplánovacej dokumentácie súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia.

V oblasti investícií do technickej infraštruktúry jednoznačne prispeje návrh vybudovania splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd aj v navrhovaných rozvojových plochách k udržaniu a zlepšeniu kvality vôd. Návrh napojenia nových rozvojových plôch na verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, plynovod prispeje k vysokému komfortu bývania, pričom sa nezníži kvalita ovzdušia.

Nárast počtu obyvateľov obce a z toho vyplývajúci potenciálny tlak na životné prostredie bude eliminovaný uplatnením stanovených zásad a záväzných regulatívov. Stanovené sú podrobné regulatívy pre umiestňovanie prípadných drobných remeselných prevádzok v obytnom území. Tým sa preventívne zabezpečí ochrana pred hlukovou záťažou, znečistením ovzdušia emisiami a zápachom. Z rovnakých dôvodov sa navrhuje výsadba pásov izolačnej zelene, prípadne realizácia ďalších opatrení v kontaktnom pásme výrobného územia a obytného územia.

Z hľadiska vplyvov na krajinu je v navrhovanom riešení posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch a minimálny podiel zelene. Ďalšie pozitívne environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia vyplývajú z priemetu konkrétnych opatrení krajinnoeekologického plánu a návrhu prvkov ÚSES.

Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia, ako aj špecifické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana a doplnenie funkčných brehových porastov a sprievodnej vegetácie tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny – založenie vsakovacích vegetačných pásov, vodozádržné opatrenia na vodných tokoch, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, renaturalizácia mokradí, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest a na rozčlenenie veľkých honov poľnohospodárskej pôdy. Ďalšie opatrenia v zmysle uvedenej stratégie sú navrhované v

sídelskom prostredí, v rámci opatrení na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy. Ide o výber relevantných adaptačných opatrení stratégie, z kategórií opatrení voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav, opatrení voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc, opatrení voči častejšiemu výskytu sucha, opatrení voči častejšiemu výskytu zrážok.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými kapacitami rozvojových plôch aj v prípade výraznejšieho nárastu počtu obyvateľov a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie.

V prípade naplnenia predpokladov mierneho prírastku obyvateľov obce dôjde k postupnému zlepšeniu sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov. Zvýšenie počtu obyvateľov tiež rozšíri trhový potenciál pre etablovanie nových prevádzok služieb a obchodu. Tieto zmeny budú mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Predpokladajú sa pozitívne sociálne dopady návrhov sformovania verejných a oddychových priestranstiev, rozšírenia možností pre šport a rekreáciu. Kultúrovane a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejnému priestoru.

Územno-technické dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhovaná výstavba v nových rozvojových plochách si vyžiada nároky na vybudovanie príslušnej technickej infraštruktúry – vodovodu pre zásobovanie pitnou vodou, splaškovej kanalizácie, strednotlakových rozvodov plynu, transformačných staníc a sekundárnych elektrických rozvodov, telekomunikačných rozvodov. V oblasti dopravnej infraštruktúry je nevyhnutné rozšíriť a rekonštruovať miestne cesty, dobudovať chodníky pre chodcov, odstavňé plochy. Pre zabezpečenie dopravného prístupu do nových rozvojových plôch je potrebné vybudovanie miestnych obslužných ciest a upokojených ciest.

Pri projektovaní stavieb je nutné zohľadňovať všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie v zmysle § 56 – 58 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

3. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU – ZÁVÄZNÁ ČASŤ

Závazná časť obsahuje:

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia
- zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- schému záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Z grafickej časti je súčasťou záväznej časti „Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“, t.j. výkresy č. 2 a 3.

3.1 Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, určenie prípustných, obmedzujúcich, vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia, určenie regulácie využitia plôch

Zásady organizácie územia z hľadiska priestorového usporiadania

Z hľadiska priestorového usporiadania sú záväzné nasledovné zásady:

- novou výstavbou zachovať a podporiť kompaktný pôdorys obce
- rozvinúť pôsobenie hlavnej kompozičnej osi a sekundárnej kompozičnej osi
- posilniť významné kompozičné osi výsadbou vysokej zelene
- rešpektovať a v rámci urbanistickej koncepcie rozvíjať systém uzlových priestorov
- primárne využívať priestorové rezervy v existujúcom zastavanom území obce
- navrhovanú uličnú sieť prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- rešpektovať priestorové obmedzenia pre výstavbu vyplývajúce z prítomnosti dopravných a inžinierskych stavieb a ich ochranných pásiem, ako aj záujmov ochrany prírody a krajiny
- uskutočniť komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej zóny obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch (osobitne na jej hlavnej prevádzkovo-kompozičnej osi)
- rešpektovať ako nezastavateľné plochy existujúce vyznačené plochy verejnej zelene
- konštrukcie oplotení pozemkov rodinných domov z uličnej strany môžu mať max. výšku 2 m
- vytvoriť kontinuálny uličný priestor zástavbou na voľných prielukách
- rodinné domy v navrhovaných rozvojových plochách budovať na pozemkoch s minimálnou veľkosťou 500 m², v existujúcej zástavbe sú prípustné aj pozemky s minimálnou veľkosťou 400 m²
- vhodnosť prípadnej radovej zástavby musí byť preverená urbanistickou štúdiou
- pri zástavbe prieluk dodržať založenú uličnú a stavebnú čiaru, zladíť architektonické riešenie stavieb (tvar striech, podlažnosť a pod.) s okolitými stavbami
- novú výstavbu v rámci rozvojových plôch povoľovať v nadväznosti na existujúcu zástavbu tak, aby nedošlo k vytváraniu stavebných enkláv vzdialených od existujúcej zástavby
- vypracovať pre rozvojové plochy č. 1, 5, 6, 7, 8, 9, 15, 16 pred povoľovaním výstavby podrobné urbanistické štúdie, s komplexným urbanistickým riešením i návrhom regulácie, dopravného a technického vybavenia a pre rozvojovú plochu č. 22 územný plán zóny
- individuálna chatová rekreácia v priestorových celkoch R3, R4, K1 je prípustná v doplnkových stavbách záhradných chatiek so zastavanou plochou do 25 m² a v rekreačných chatkách so zastavanou plochou od 25 m² do 100 m², v stavebnom vyhotovení drevených stavieb
- dodržiavať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre jednotlivé funkčné územia

- rozšíriť zastavané územie podľa navrhovanej hranice zastavaného územia, vyznačenej v grafickej časti a definovanej v kap. 3.7 záväznej časti
- rezervovať koridory pre líniové stavby ciest a technickej infraštruktúry podľa zásad uvedených v kap. 3.3 a 3.4

Zásady organizácie územia z hľadiska funkčného využívania

Z hľadiska funkčného využívania sú záväzné nasledovné zásady:

- rozvíjať v primeranom pomere obytnú funkciu, výrobnú funkciu a rekreačno-športovú funkciu
- nové plochy pre bývanie rozložiť do viacerých lokalít v zastavanom území obce a po jeho okrajoch
- výstavbu bytových domov povoľovať len v ťažiskovej časti obce (v centrálnej zóne obce), vo väzbe na existujúcu zástavbu bytových domov
- dôsledne priestorovo oddeľovať obytné funkcie a výrobné funkcie
- uskutočniť revitalizáciou pôvodne poľnohospodárskych výrobných areálov s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho charakteru
- výrobné územie rozširovať v polohách s dobrou dopravnou dostupnosťou na severnom okraji obce
- vo výrobnom území regulovať zdroje znečisťovania ovzdušia, pri obmedzení na zdroje s nevýrazným dopadom na kvalitu ovzdušia a s ohľadom na vidiecky charakter územia
- nepovoľovať v zastavanom území obce prevádzky priemyselnej výroby a logistiky nadmiestneho významu
- v lokalite Štrkovec rozvíjať vidiecke bývanie v podobe hospodárskych usadlostí v koexistencii s podnikateľskými aktivitami a poľnohospodárskou malovýrobou
- využiť rekreačný potenciál vodnej nádrže Kráľová pre aktivity pririečnej rekreácie
- vybudovať nástupné priestory rekreačných aktivít pri vodnej nádrži a mŕtvych ramenách Váhu v lokalitách pod Pasienkom, nad ihriskom (v kontaktnej polohe s obytným územím)
- rekreačné a podnikateľské aktivity v oblasti agroturistiky sústrediť do časti Štrkovec, prípadne do existujúcich poľnohospodárskych dvorov
- individuálnu chatovú rekreáciu obmedziť na lokalitu Malá Sihot'
- vybudovať plochy pre oddychové aktivity a športové ihriská pre deti a ostatné vekové skupiny obyvateľov v obytnom území, v rámci plôch verejnej zelene (najmä okolo bytových domov, na pozemku E-KN 1514/1, v navrhovaných rozvojových plochách č. 8 a č. 10, 17

- koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce, ako aj pozdĺž cesty II/573
- pri výstavbe obytných budov rešpektovať všetky ochranné pásma sietí a zariadení technickej a dopravnej infraštruktúry, ako aj hygienické ochranné pásma

Regulatívy priestorového usporiadania

Územný plán stanovuje súbor záväzných regulatívov priestorového usporiadania. Regulatívy sa vzťahujú na územie s predpokladom lokalizácie zástavby (nové rozvojové plochy) a plochy existujúcej zástavby. Pre usmernenie priestorového usporiadania zástavby sú definované nasledujúce regulatívy:

Maximálna výška zástavby

Regulatív maximálnej výšky zástavby je vyjadrený maximálnym počtom nadzemných podlaží (NP), resp. v metroch tam, kde sa nedá určiť podlažiami (v prípade výrobných, priemyselných, skladových budov). Do počtu nadzemných podlaží sa započítava obytné podkrovie a ustupujúce podlažie. Objekty, ktoré v čase schválenia tohto územného plánu a jeho regulatívov, vykazujú vyššiu podlažnosť ako je určené pre príslušný priestorový celok, si túto podlažnosť môžu zachovať aj pri prestavbe a rekonštrukcii, avšak nemôžu túto podlažnosť zvyšovať. Regulatív maximálnej výšky zástavby sa nevzťahuje na technické vybavenie (stožiare vysielateľov a pod.) umiestňované mimo zastavaného územia.

- 1 nadzemné podlažie – v obytnom území B2, v rekreačnom území R1, R4
- 1 nadzemné podlažie a súčasne 10 m – vo výrobnom území V1
- 2 nadzemné podlažia – v obytnom území B1, v území občianskeho vybavenia O1, v rekreačnom území R2, R3
- 2 nadzemné podlažia a súčasne 10 m – vo výrobnom území V3
- 21 m – vo výrobnom území V2
- 3 nadzemné podlažia – v zmiešanom území Z1
- nestanovené – vo výrobnom území V4

Maximálny podiel zastavaných plôch

Maximálny podiel zastavaných plôch je určený maximálnym percentom zastavanosti (pomer zastavanej plochy k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Do zastavaných plôch sa nezapočítavajú spevnené plochy. Záväzný regulatív maximálneho percenta zastavanosti je stanovený pre všetky plochy s predpokladom lokalizácie zástavby. Regulatív minimálnej intenzity využitia plôch nie je stanovený. Podrobné definície vybraných uvádzaných pojmov sú v kap. 4.2.

- maximálne 60% – vo výrobnom území V2
- maximálne 40% – v zmiešanom území Z1

- maximálne 35% – v obytnom území B1
- maximálne 30% – vo výrobnom území V1, V3, v rekreačnom území R2
- maximálne 25% – v obytnom území B2
- maximálne 20% – v rekreačnom území R1, v území občianskeho vybavenia O1
- maximálne 15% – v rekreačnom území R1, R4
- maximálne 10% – v rekreačnom území R3
- nestanovené – vo výrobnom území V4

Minimálny podiel zelene

Minimálny podiel zelene je určený ako minimálne percento zelene (pomer započítateľných plôch zelene k ploche pozemku alebo k skupine pozemkov x 100). Za započítateľné plochy sa považuje zeleň na rastlom teréne, nad podzemnými konštrukciami. Do plôch zelene sa nezapočítavajú zelené strechy a terasy objektov so zeleňou.

- minimálne 20% – vo výrobnom území V2, V3
- minimálne 30% – v obytnom území B1, v zmiešanom území Z1, vo výrobnom území V1
- minimálne 35% – v obytnom území B2, v rekreačnom území R2, v území občianskeho vybavenia O1
- minimálne 60% – v rekreačnom území R1, R3, R4
- nestanovené – vo výrobnom území V4

Odstupové vzdialenosti medzi objektmi

Pri umiestňovaní stavieb je potrebné riadiť sa vyhláškou č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Minimálne odstupové vzdialenosti medzi objektmi sú stanovené v § 6 tejto vyhlášky.

Regulatívny funkčného využitia územia

Územný plán obce v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12, ods. 4, písm. f) stanovuje nasledovný súbor regulatívov funkčného využívania územia:

- priradenie k prevládajúcemu funkčnému územiu (obytné / zmiešané / výrobné / rekreačné územie).
- prípustné funkčné využívanie – vymedzenie prevládajúceho funkčného využívania. Prípustné funkčné využívanie musí predstavovať väčšinu funkčných plôch príslušného priestorového celku.

- obmedzujúce funkčné využívanie – je prípustné len za stanovených podmienok, resp. obmedzení.
- zakazujúce funkčné využívanie – pomenúva neprípustné funkcie s predpokladom nevhodného pôsobenia na okolité prostredie

Regulatívy sa vzťahujú na priestorové (regulačné) celky, ktoré sú v komplexnom výkrese vymedzené grafickou značkou príslušného javu alebo javov a súčasne kódom priestorového celku. Názvy javov korešpondujú s názvami príslušných priestorových celkov. Niektoré javy definujú dva príbuzné priestorové celky, pričom v grafickej časti sú rozlíšené kódom priestorového celku. Súčasťou obytného územia sú aj vyznačené menšie plochy doplnkových funkcií obmedzujúceho funkčného využitia (občianske vybavenie), ktoré nie sú samostatne označené kódom priestorového celku. Centrálna zóna obce je vymedzená hranicou, ktorá definuje samostatný priestorový celok. V prípade územia bez predpokladu lokalizácie zástavby vyplýva príslušnosť k priestorovému celku z odseku „vymedzenie“, pričom mu prislúchajú viaceré grafické značky. Definované sú funkčné územia a im prislúchajúce priestorové celky:

Obytné územie

- B1: obytné územie jadrovej časti obce
- B2: obytné územie časti Štrkovec

Zmiešané územie a územie občianskeho vybavenia

- Z1: zmiešané územie centrálnej zóny obce
- O1: územie občianskeho vybavenia v časti Štrkovec

Rekreačné územie

- R1: rekreačné územie športu
- R2: rekreačné územie rekreačných zariadení
- R3: rekreačné územie extenzívnej rekreácie v krajine
- R4: rekreačné územie individuálnej chatovej rekreácie

Výrobné územie

- V1: výrobné územie ľahkej výroby a podnikateľských aktivít
- V2: výrobné územie priemyselnej výroby a skladov
- V3: výrobné územie poľnohospodárskej výroby
- V4: výrobné územie areálov technického vybavenia a ťažby

Územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

- K0: vodná nádrž Kráľová
- K1: voľná krajina lesná
- K2: voľná krajina oráčinová

- K3: sídelná zeleň

Regulácia funkčného využitia pre obytné územie

B1: obytné územie súvisle urbanizovaného územia obce

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním, ako aj s novou výstavbou rodinných domov s možnosťou zastúpenia menších prevádzok základného občianskeho vybavenia a drobných remeselných prevádzok v rodinných domoch, prípadne aj v samostatných objektoch pri dodržaní plošného limitu maximálnej zastavanej plochy. V záhradách existujúcich plôch bývania (t.j. mimo navrhovaných rozvojových plôch a prieluk) za existujúcimi rodinnými domami je prípustná výstavba najviac jedného ďalšieho rodinného domu; výstavba viacerých rodinných domov je podmienená spracovaním urbanistickej štúdie.

Vymedzenie:

- plochy bývania v rodinných domoch v súvisle urbanizovanom území obce
- navrhované rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 22

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu a so zastavanou plochou do 200 m²
- výrobné služby a podnikateľské aktivity bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky so zastavanou plochou do 200 m² (resp. bez zvyšovania zastavanej plochy pre existujúce stavby, ktoré presahujú uvedený limit pre zastavanú plochu)
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia
- bývanie v bytových domoch – len v rozvojovej ploche č. 22 a len v rozsahu max. 20% výmery rozvojovej plochy

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie v bytových domoch (okrem rozvojovej plochy č. 22)
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- priemyselná výroba, skladovanie a logistika
- technické a dopravné vybavenie vyššieho významu (vrátane čerpacích staníc pohonných hmôt)
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

B2: obytné územie časti Štrkovec

Charakteristika:

- V priestorovom celku sa počíta so zachovaním štruktúry majera s obytnými stavbami vidieckeho charakteru, vidieckych hospodárskych usadlostí s poľnohospodárskou malovýrobou a drobným chovom ako aj drobných podnikateľských remeselných prevádzok.

Vymedzenie:

- plochy bývania v hospodárskych usadlostiach v časti Štrkovec

Druh funkčného územia:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v rodinných domoch

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- výrobné služby a podnikateľské aktivity bez negatívnych a rušivých vplyvov – len prevádzky so zastavanou plochou do 500 m²
- živočíšna výroba (okrem drobného chovu)
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu pre potreby príslušného obytného územia

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- poľnohospodárska veľkovýroba, vrátane veľkochovu
- priemyselná výroba, skladovanie a logistika

- technické a dopravné vybavenie vyššieho významu
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

Regulácia funkčného využitia pre zmiešané územie a územie občianskeho vybavenia

Z1: zmiešané územie centrálnej zóny obce

Charakteristika:

- Jadrovú časť sídla tvorí centrálna zóna obce, ktorá má charakter polyfunkčného (zmiešaného) územia občianskeho vybavenia a bývania v bytových domoch a rodinných domoch.

Vymedzenie:

- centrálna zóna obce podľa vymedzenia v grafickej časti

Prevládajúce funkčné územie:

- **obytné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- bývanie v bytových domoch
- bývanie v rodinných domoch
- základné občianske vybavenie typu maloobchod, služby pre obyvateľstvo, sociálne služby (vrátane zdravotníckych a vzdelávacích zariadení), verejné stravovanie, administratíva, kultúrne zariadenia – len miestneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- ihriská a oddychové plochy – len miestneho významu
- verejná zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- živočíšna výroba (vrátane drobného chovu)
- priemyselná výroba, skladovanie a logistika
- občianske vybavenie vyššieho významu s negatívnymi vplyvmi na kvalitu prostredia a/alebo s vysokými nárokmi na dopravnú obsluhu
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu

- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

O1: územie občianskeho vybavenia v časti Štrkovec

Charakteristika:

- Areál domova sociálnych služieb predstavuje špecifické zariadenie sociálnej infraštruktúry.

Vymedzenie:

- domov sociálnych služieb v časti Štrkovec

Prevládajúce funkčné územie:

- **územie občianskeho vybavenia**

Prípustné funkčné využívanie:

- občianske vybavenie typu sociálne služby

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie (vrátane odstavných a parkovacích plôch, garáží) - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- ubytovanie zamestnancov

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy funkčného využívania

Regulácia funkčného využitia pre rekreačné územie

R1: rekreačné územie športu

Charakteristika:

- Existujúci športový areál s futbalovým ihriskom sa zachová, dobuduje a doplní sa jeho vybavenie.

Vymedzenie:

- existujúci športový areál

Prevládajúce funkčné územie:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- šport a rekreácia – športové ihriská a zariadenia pre rekreáciu a šport

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- výroba akéhokoľvek druhu, skladovanie a logistika
- občianske vybavenie nesúvisiace s prípustným funkčným využívaním
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu

R2: rekreačné územie rekreačných zariadení

Charakteristika:

- Existujúce rekreačné zariadenie s areálom sa zachová, bez predpokladu jeho rozširovania o nové plochy. V bezprostrednom okolí sa v rámci priestorového celku K1 predpokladajú rozptýlené rekreačné aktivity v krajine.

Vymedzenie:

- areál rekreačného zariadenia Hotel Relax Inn v lokalite Majšín

Prevládajúce funkčné územie:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia – prechodné ubytovanie

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- športové ihriská a zariadenia športu
- občianske vybavenie – len zariadenia súvisiace s prípustným funkčným využívaním
- verejná a vyhradená zeleň – na podporu oddychových a rekreačných funkcií

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- trvalé bývanie (okrem ubytovania zamestnancov a správcov)
- výroba akéhokoľvek druhu, skladovanie a logistika
- občianske vybavenie nesúvisiace s prípustným funkčným využívaním
- technické vybavenie a dopravné vybavenie vyššieho významu

R3: rekreačné územie extenzívnej rekreácie v krajine

Charakteristika:

- Územie budú tvoriť (na rozdiel od priestorového celku R2) len extenzívne využívané plochy vo voľnej krajine s prevahou prírodných prvkov bez predpokladu lokalizácie koncentrovanej zástavby objektov pre rekreáciu alebo iné funkčné využívanie. Sú určené predovšetkým na pobytové športovo-rekreačné aktivity v krajine rôzneho druhu. Počíta sa s využitím plôch pri štrkoviskách v lokalite Štrkovec pre rekreačné aktivity (napr. športový rybolov a chov rýb).

Vymedzenie:

- navrhované rozvojové plochy č. 19, 20, 21

Prevládajúce funkčné územie:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- rekreácia a šport v krajine
- trvalé trávne porasty, lesné porasty, nelesná vegetácia
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- individuálna chatová rekreácia
- prírodné ihriská do výmery 500 m²
- prechodné ubytovanie - s kapacitou do 20 lôžok
- vodné plochy pre hospodárske účely a pre účely športového rybolovu
- ťažba nerastných surovín (štrkopieskov) - len na základe platných povolení

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- výstavba nových trvalých stavieb pre bývanie, výrobu, sklady, občiansku vybavenosť

R4: rekreačné územie individuálnej chatovej rekreácie

Charakteristika:

- Existujúca chatová a záhradkárska osada sa zachová v súčasnom rozsahu, bez predpokladu ďalšieho rozširovania.

Vymedzenie:

- chatová a záhradkárka osada pri Váhu v lokalite Malá sihoť

Prevládajúce funkčné územie:

- **rekreačné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- individuálna chatová rekreácia

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku
- ihriská a oddychové plochy
- verejná, poloverejná a súkromná zeleň

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- bývanie
- výroba akéhokoľvek druhu, skladovanie a logistika
- občianske vybavenie
- iné formy rekreácie, vrátane prechodného ubytovania
- nadradené dopravné a technické vybavenie

Regulácia funkčného využitia pre výrobné územie

V1: výrobné územie ľahkej výroby a podnikateľských aktivít

Charakteristika:

- Územie tvoria existujúce areály a navrhované plochy výrobných a nevýrobných podnikateľských aktivít, ktoré vzhľadom k bezprostrednému kontaktu s obytným územím nesmú zahŕňať prevádzky s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie.

Vymedzenie:

- existujúce areály DIPEX, spol. s r.o. a Agricola, s.r.o., kovošrotu
- navrhované rozvojové plochy č. 15, 24

Prevládajúce funkčné územie:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- remeselno-výrobné prevádzky, výrobné služby, zariadenia stavebníctva

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku, vrátane parkovísk a garáží
- sklady (logistika) lokálneho významu
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi
- služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)
- občianske vybavenie nasledovných druhov: služby, maloobchod, verejné stravovanie
- prechodné ubytovanie – len pre zamestnancov

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- živočíšna výroba
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín
- priemyselná výroba s negatívnymi vplyvmi na životné prostredia, zdravie a kvalitu života obyvateľov
- sklady (logistika) regionálneho významu
- šport a rekreácia
- všetky ostatné druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov

V2: výrobné územie priemyselnej výroby a skladov

Charakteristika:

- Územie je určené pre výstavbu parku priemyselnej výroby a logistiky, vzhľadom k výhodnej polohe pri rýchlostnej ceste R1

Vymedzenie:

- navrhovaná rozvojová plocha č. 16 (pre navrhovaný priemyselný park)

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- priemyselná výroba
- sklady (logistika) regionálneho významu

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku, vrátane parkovísk
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi a inými podnikateľskými subjektmi
- služby využívané zamestnancami výrobných podnikov (napr. závodná jedáleň)
- čerpacia stanica pohonných hmôt

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- prechodné ubytovanie
- živočíšna výroba
- občianske vybavenie celoobecného a regionálneho významu, zariadenia kultúry, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb
- šport a rekreácia
- odpadové hospodárstvo a zber druhotných surovín

V3: výrobné územie poľnohospodárskej výroby

Charakteristika:

- farma sa bude naďalej využívať primárne na poľnohospodársku výrobu.

Vymedzenie:

- existujúca farma HYZA, a.s.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska výroba (vrátane živočíšnej výroby)

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- remeselná-výrobné prevádzky, výrobné služby, vrátane stavebníctva
- príslušné verejné dopravné a technické vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku, vrátane parkovísk a garáží
- administratívne budovy využívané výrobnými podnikmi
- sklady (logistika) miestneho významu

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- bývanie
- občianske vybavenie

- priemyselná výroba
- šport a rekreácia (okrem agroturistiky)
- sklady (logistika) regionálneho významu

V4: výrobné územie areálov technického vybavenia a ťažby

Charakteristika:

- Priestorový celok zahŕňa rôznorodé plochy technického vybavenia vytvárajúce rozsiahlejšie samostatné areály

Vymedzenie:

- jednotlivé areály určené pre technické vybavenie (ČOV, zberný dvor s kompostoviskom)
- plochy stavieb vodného diela Kráľová a plochy
- zariadenia ťažby štrkopieskov pri vodnom diele.

Druh funkčného územia:

- **výrobné územie**

Prípustné funkčné využívanie:

- technické vybavenie miestneho a regionálneho významu
- ťažba nerastných surovín na základe platných povolení

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné dopravné vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku

Zakazujúce funkčné využívanie (nepripustné):

- všetky ostatné druhy využívania

Regulatívy funkčného využitia územia pre územie bez predpokladu lokalizácie zástavby

K0: vodná nádrž Kráľová

Bez stanovenia regulácie.

K1: voľná krajina lesná

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny lesnej K1 tvoria lužné lesy a vlhké lúky, ktoré sú pilierom ekologickej stability pre široké okolie. Socioekonomické aktivity sú prípustné len v minimálnom rozsahu.

Vymedzenie:

- Celok predstavuje pás nivy Váhu v medzihrádzovom priestore.

Prípustné funkčné využívanie:

- lesné porasty

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie
- zariadenia a stavby pre účely lesného hospodárstva – senníky, horáreň, posedy a pod.
- individuálna chatová rekreácia – len v časti vymedzenej pre rozptýlenú rekreáciu v krajine
- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.
- trvalé trávne porasty, vodné plochy

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

K2: voľná krajina oráčinová

Charakteristika:

- Územie voľnej krajiny oráčinovej K2 je intenzívne poľnohospodársky využívané ako orná pôda. Je vhodné na poľnohospodárske využitie, bez lokalizácie novej zástavby. Pre zvýšenie ekologickej stability sú potrebné ekostabilizačné opatrenia a dobudovanie prvkov ÚSES.

Vymedzenie:

- Ide o oráčinovú krajinu na rovine a pahorkatine.

Prípustné funkčné využívanie:

- poľnohospodárska pôda (orná pôda, trvalé kultúry, trvalé trávne porasty)
- nelesná drevinová vegetácia, lesné porasty, vodné plochy

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie – len nevyhnutné vybavenie
- zariadenia a stavby pre poľnohospodársku výrobu – poľné hnojiská, kompostoviská, skleníky, prístrešky a pod.

- doplnkové vybavenie cyklistických trás a peších turistických trás – prístrešky, odpočívadlá, rozhľadne atď.

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- výstavba akýchkoľvek iných trvalých stavieb
- ťažba nerastných surovín

K3: sídelná zeleň

Charakteristika:

- Sídelná zeleň nadväzuje na obytné územie. Tvorí ju verejná zeleň a špeciálna zeleň (vrátane cintorína), ako aj súkromná zeleň rozsiahlejších záhrad v zastavanom území obce a v lokalite Štrkovec. Je nevyhnutná pre zabezpečenie kvality životného prostredia, ako aj ekologickej stability územia.

Vymedzenie:

- verejná zeleň
- existujúca špeciálna zeleň (cintorín)
- súkromná zeleň záhrad v zastavanom území bez predpokladu zástavby (podľa vyznačenia v grafickej časti)
- navrhované rozvojové plochy č. 10, 17 (pre verejnú zeleň s ihriskami a oddychovými plochami)

Prípustné funkčné využívanie:

- záhrady, vrátane hospodárskych objektov v nevyhnutnom rozsahu
- verejná zeleň
- špeciálna zeleň (cintorín), vrátane objektov pohrebných a súvisiacich služieb – len existujúci areál cintorína

Obmedzujúce funkčné využívanie (prípustné s obmedzením):

- ihriská a oddychové plochy – len v rámci plôch verejnej zelene
- príslušné verejné technické vybavenie a verejné dopravné vybavenie - len vybavenie nevyhnutné pre obsluhu daného priestorového celku

Zakazujúce funkčné využívanie (neprípustné):

- všetky ostatné druhy využívania

3.2 Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

Stanovujú sa záväzné zásady pre umiestňovanie občianskej vybavenosti:

- zariadenia dennej potreby umiestňovať v primeranej pešej dostupnosti v záujme vytvárania podmienok pre základnú obsluhu všetkých obyvateľov
- nové prevádzky obchodu a služieb celoobecného významu pre obyvateľstvo situovať primárne v rámci vymedzenej centrálnej zóny obce
- prevádzky obchodu a služieb v zastavanom území ďalej situovať pozdĺž cesty II/573
- vo vymedzenej centrálnej zóne obce môžu byť funkcie bývania a služieb integrované v rámci polyfunkčných budov (t.j. jednotlivé funkcie prípustného funkčného využívania a obmedzujúceho funkčného využívania je možné kombinovať v rámci polyfunkčných domov)
- v rámci rozsiahlejších navrhovaných rozvojových plôch pre rozšírenie obytného územia vybudovať základnú občiansku vybavenosť typu obchodu a služieb
- v rozvojovej ploche č. 22 vybudovať občiansku vybavenosť v rozsahu min. 10% funkčných plôch; investor tejto rozvojovej plochy musí zabezpečiť primerané kapacity predškolského vzdelávania (rozšírením existujúcej MŠ alebo zriadením novej MŠ v rozvojovej ploche č. 22)
- usmerňovať rozvoj služieb (najmä v skupine výrobných služieb) v obytnom území tak, aby nedochádzalo k negatívnemu pôsobeniu na kvalitu obytného prostredia
- uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry
- uskutočniť rekonštrukciu športového areálu a doplnenie jeho vybavenia
- dobudovanie oddychových priestranstiev s ihriskami pre deti a ostatné vekové kategórie na verejných priestranstvách

3.3 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného dopravného vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať existujúce koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry – rýchlostnú cestu R1, cesty I., II. a III. triedy a ich výhľadové šírkové usporiadanie

- doplniť dopravný systém obce o verejne prístupné miestne a upokojené cesty pre dopravnú obsluhu plôch pre stavebné využitie
- na slepých existujúcich a navrhovaných cestách s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, vybudovať obratiská
- vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných hlavných miestnych ciest
- rekonštrukcia, rozšírenie a dobudovanie chodníkov pre mikromobilitu (chodcov a cyklistov) pozdĺž prieľahu ciest II/573 a III/1313 zastavaným územím obce
- vybudovať cykloturistickú trasu po ľavostrannej hrádzi vodného diela Kráľová
- podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je dopravné napojenie prostredníctvom vybudovaných spevnených ciest - asfaltových alebo betónových
- ku každej obytnej a rekreačnej stavbe musí byť zabezpečené samostatné dopravné napojenie, ktoré žiadnym spôsobom nepoškodzuje a neohrozuje cudzí majetok
- na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne troch osobných vozidiel (vrátane garáží) v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2
- zabezpečiť pešiu dostupnosť zastávok do vzdialenosti 500 m

3.4 Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

Z hľadiska umiestnenia verejného technického vybavenia je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- podmieňujúcim predpokladom výstavby nových budov v navrhovaných rozvojových plochách je vybudované technické vybavenie
- rešpektovať existujúce potrubia a zariadenia verejného vodovodu
- rekonštruovať rozvodnú vodovodnú sieť v nevyhovujúcom stave
- zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu v súlade s urbanistickou koncepciou – rozšíriť vodovodnú sieť o rozvody v navrhovaných uliciach a rozvojových plochách
- nové vodovodné potrubia v maximálnej miere zokruhovať s existujúcimi potrubiami a umiestňovať ich do verejných priestranstiev
- dobudovať splaškovú kanalizáciu v celej obci s čistením odpadových vôd
- trasy kanalizácií a zariadenia na nich umiestňovať do verejných priestranstiev

- do úplného dobudovania splaškovej kanalizácie ako dočasné riešenie vybudovať žumpy a zdržané odpadové vody vyvážať na zneškodnenie do čistiarne odpadových vôd
- prípadnú výstavbu v blízkosti vodných tokov je nevyhnuté situovať nad hladinu storočnej vody (Q100), stavby na území so zvýšenou hladinou podzemných vôd budovať bez pivničných priestorov, s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom
- rešpektovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z., zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“
- rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia – závlahy a odvodnenia
- zachytávať dažďové vody na pozemkoch príslušných budov
- rešpektovať koridory existujúcich vedení elektrickej energie VN, VVN
- v zastavanom území realizovať rozvodné elektrické siete káblowymi vedeniami v zemi
- transformačné stanice v zastavanom území budovať s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- rešpektovať koridory existujúcich plynovodov
- plynofikovanie nových rozvojových plôch uskutočňovať predĺžením, alebo vysadením nových odbočiek plynovodov
- rešpektovať trasy telekomunikačných káblov a zariadenia telekomunikačnej infraštruktúry
- vysielacie telekomunikačné zariadenia (s výnimkou WiFi vysieláčov) neumiestňovať v zastavanom území ani v jeho navrhovanom rozšírení
- trasy nových a rekonštruovaných rozvodov miestnej telekomunikačnej siete realizovať zemným vedením
- v existujúcej zástavbe, ako aj v objektoch v nových rozvojových plochách vytvoriť jednoduché úkryty budované svojpomocne v zmysle vyhlášky č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- ukrytie zabezpečiť podľa plánu ukrytia obce na základe osobného a vecného plnenia podľa určovacieho listu počas vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo v čase vojny a vojnového stavu

3.5 Zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt

Z hľadiska zachovania kultúrnohistorických hodnôt je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- zachovať a chrániť hmotné nehnuteľné pamätihodnosti vyhlásené VZN Obce Šoporňa č. 2/2006 o pamätihodnostiach obce Šoporňa s účinnosťou od 24.09.2006: r.k. kostol Panny Márie Snežnej, kaplnka sv. Anny, socha sv. Vendelína, socha sv. Jána Nepomuckého, kamenný kríž, socha Božského Srdca Ježišovho, socha sv. Floriána, božia muka, židovský cintorín, hlavný kríž cintorína, Šimonov kríž, pamätná tabuľa SNP a pamätná tabuľa k 25. výročiu oslobodenia obce, pamätná izba; v m.č. Štrkovec: kaštieľ, kaplnka Panny Márie, drevená zvonica
- zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ani v zozname pamätihodností obce, ale majú historické a kultúrne hodnoty: dobové náhrobníky v areáli cintorína a vstupná brána cintorína, budova fary, nárožný objekt parc. č. 17/2, objekt so súp. č. 1552, objekty súp. č. 1198, parc. č. 138/2 a 138/3-5, objekt na parc. č. 863/12, pamätník padlým v 1. svetovej vojne; v m.č. Štrkovec: vodojem, vážnica, kolárska dielňa, dom deputátikov spojený so sýpkou, ľadovňa s mliečnicou, objekt na úschovu kočov, objekt pre drobnochov, domy deputátikov parc. č. 11399/23, 11399/28, 11399/12,42,43, liehovar, baliareň tabaku, budova bývalej školy, obytný dom, dve chlebové pece, dom kováča spojený s obytným domom, maštale parc. č. 11399/20, 11399/13
- zachovať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ani v zozname pamätihodností obce, ale majú historické a kultúrne hodnoty
- zachovať vidiecky (historický) charakter zástavby a charakter historického pôdorysu v najstarších častiach zastavaného územia obce - zachovať pôvodnú uličnú čiaru, výšku zástavby, spôsob zástavby v uličnej časti parcely, spôsob zastrešenia
- zachovať mierku pôvodnej zástavby a typickú siluetu zástavby, ako aj diaľkové pohľady na výškovú dominantu obce – rímskokatolícky kostol
- zachovať urbanistické a kultúrno-historické hodnoty areálu bývalého veľkostatku v miestnej časti Štrkovec
- z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk dodržiavať nasledovné požiadavky:
 - investor, resp. stavebník každej stavby, vyžadujúcej si zemné práce, si od Krajského pamiatkového úradu Trnava v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie

komunikácií, bytová výstavba atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk, ako aj k porušeniu dosiaľ nevidovaných archeologických nálezov a nálezísk

- o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Trnava v súlade s pamiatkovým zákonom

3.6 Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability

Zásady ochrany a využívania prírodných zdrojov

Z hľadiska ochrany a využívania prírodných zdrojov je potrebné rešpektovať:

- ložiská nevyhradeného nerastu LNN č. 4698, 4788 štrkopiesky a piesky
- prieskumné územie Topoľčany určené rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 11.12.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.12.2018, na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu vyhradeného nerastu: horľavý zemný plyn v etape vyhľadávacieho ložiskového geologického prieskumu pre skupinu objednávateľov - spoločnosť NAFTA a.s. , Bratislava a Vermilion Slovakia Exploration s.r.o., Bratislava.

Zásady ochrany prírody a krajiny

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- rešpektovať Chránené vtáčie územie SKCHVU010 Kráľová
- rešpektovať prírodnú pamiatku (PP) Štrkové presypy
- rešpektovať chránený strom S 162 „Dub letný v Štrkovci“

Zásady vytvárania územného systému ekologickej stability (ÚSES)

V zmysle návrhu systému ekologickej stability je nutné rešpektovať / dobudovať navrhované prvky ÚSES, tak aby plnili požadované funkcie biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku:

- biocentrá regionálneho významu RBc31 Šopornianske mŕtve ramená a Majšín, RBc33 Štrkovec, RBc34 Štrkovecké presypy

- biocentrá miestneho významu MBc Vtáčí ostrov, MBc Prosniská
- biokoridor nadregionálneho významu NBk01 Váh
- biokoridor regionálneho významu RBk13 Jarčie
- biokoridory miestneho významu MBk Jarčie – preložka, MBk Malý jarok, MBk Štrkovec - Prosniská
- interakčné prvky plošného a líniového charakteru: sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde (stromoradia, aleje pozdĺž poľných ciest, na hraniciach pôdnych celkov a pod.), menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentrá, vodné toky (kanály) so sprievodnou vegetáciou (ktoré nie sú definované ako biokoridory – napr. Šoporniansky kan.), plochy zelene v zastavanom území – v rozsiahlejších záhradách na západnom okraji obce (v kontakte s RBc31), trvalé trávne porasty (zväčša podmáčané porasty), extenzívne ovocné sady, vinice v kontakte s biokoridormi

Zásady starostlivosti o životné prostredie a implementácie ekostabilizačných opatrení

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a vytvárania a udržiavania ekologickej stability je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov a sprievodnej zelene pozdĺž vodných tokov (mimo zastavaného územia obce)
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade so zákonom č. 150/2019 Z.z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a súvisiacou legislatívou
- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich zmene na ornú pôdu
- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov

- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene okolo, resp. v rámci výrobných areálov a hospodárskych dvorov, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia
- revitalizovať existujúcu líniiovú zeleň a vysadiť novú líniiovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových ciest a poľných ciest
- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do príľahlej krajiny
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- na voľných priestranstvách v centre obce a rozsiahlejších navrhovaných rozvojových plochách vytvoriť, resp. dobudovať parkovo upravené plochy verejnej zelene
- v zastavanom území obce a jeho bezprostrednej blízkosti postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny (vrátane topoľov) vhodnejšími druhmi
- vysadiť aspoň jednostrannú líniiovú zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- úplná rekultivácia drobných skládok odpadu a smetísk
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

3.7 Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce je vymedzené hranicou zastavaného územia obce stanovenou k 1. 1. 1990.

V súvislosti s návrhom rozvojových plôch vymedzuje územný plán obce Šoporňa zastavané územie obce tak, že bude zahŕňať:

- existujúce zastavané územie vymedzené súčasnou hranicou zastavaného územia obce, vrátane nových rozvojových plôch č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
- nové rozvojové plochy č. 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 24

Nové rozvojové plochy č. 19, 20, 21, určené pre rekreačné využitie priamo nenadväzujú na zastavané územie, preto sa nenavrhujú začleniť do zastavaného územia obce.

Hranica zastavaného územia obce k 1.1.1990 a navrhovaná hranica zastavaného územia obce sú vyznačené v grafickej časti územného plánu obce Šoporňa.

3.8 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

Ochranné pásma dopravy a dopravných zariadení

Z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať:

- cestné ochranné pásma mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce (v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.):
 - ochranné pásmo rýchlostnej cesty – v šírke 100 m od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia
 - ochranné pásmo cesty I. triedy – 50 m od osi vozovky
 - ochranné pásmo cesty II. triedy – 25 m od osi vozovky
 - ochranné pásmo cesty III. triedy – 20 m od osi vozovky

Ochranné pásma technického vybavenia

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je v zmysle príslušných právnych predpisov potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - 400 kV – 25 m
 - 220 kV – 20 m
 - 110 kV – 15 m
 - 22 kV – 10 m (pre vodiče bez izolácie)
- ochranné pásma vonkajšieho podzemného elektrického vedenia (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla – 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- ochranné pásma elektrickej stanice (v zmysle § 43 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov):
 - vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- ochranné pásma plynovodu (v zmysle § 79 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - pre technologické objekty (regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrny uzly) – 8 m
 - pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm – 4 m
 - pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území mesta s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa – 1 m
- bezpečnostné pásma plynovodu (v zmysle § 80 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov) vymedzené vodorovnou

vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:

- pri regulačných stanicich, filtračných stanicich, armatúrnych uzloch – 50 m
- pri plynovodoch prevádzkovaných s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm – 20 m
- pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území – 10 m
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete (v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásma vodovodu a kanalizácie (v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov) vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie o ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - pri priemere potrubia do 500 mm vrátane – 1,8 m
 - nad priemerom potrubia 500 mm – 3,0 m
- ochranné pásma čistiare odpadových vôd od stredu čistiare odpadových vôd po okraj súvislej bytovej výstavby (v zmysle STN 756401)

Ostatné ochranné pásma (ochranné pásma vodných tokov, cintorína, lesa, hygienické)

V riešenom území je ďalej potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- ochranné pásma vodohospodársky významných vodných tokov (Váh, Jarčie, Zájarčie) 6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne a pri drobných vodných tokoch 4 m od brehovej čiary obojstranne, v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102. V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Potrebné je zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom pri vodohospodársky významných vodných tokoch 10 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary.
- ochranné pásma cintorína – môže určiť obec vo VZN najviac 50 m od hranice pohrebiska (v zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov)
- ochranné pásma lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

- ochranné pásmo hospodárskeho dvora so živočíšnou výrobou – určuje sa podľa počtu a druhu hospodárskych zvierat v súlade s dokumentom "Zásady chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí SR, MP SR 1992"

Chránené územia

V riešenom území je potrebné rešpektovať chránené územia (uvedené v kap. 2.11):

- chránené vtáčie územie SKCHVU010 Kráľová
- prírodná pamiatka (PP) Štrkové presypy

3.9 Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

V zmysle § 108 stavebného zákona a nálezu Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. územný plán obce vymedzuje verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Verejný záujem na vyvlastnení pre tieto účely sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní. Za stavby podľa odseku 2 písm. a) sa považujú stavby určené na verejnoprospešné služby a pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré vymedzil a schválil schvaľujúci orgán v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie (§108 ods. 3 stavebného zákona).

Územný plán obce Šoporňa vymedzuje plochy, resp. koridory pre verejnoprospešné stavby v rozsahu zoznamu verejnoprospešných stavieb podľa kap. 3.10 tejto dokumentácie. Verejnoprospešné stavby a plochy pre umiestnenie verejnoprospešných stavieb sú zakreslené v „komplexnom výkrese priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“. Ako verejnoprospešné stavby sú definované plochy a koridory pre dopravné stavby, plochy a koridory pre distribučné energetické a vodohospodárske zariadenia, plochy pre sociálnu vybavenosť.

Predpokladá sa, že k deleniu a sceľovaniu pozemkov dôjde na všetkých plochách vymedzených ako rozvojové plochy. Nakoľko územný plán obce Šoporňa nie je riešený s podrobnosťou územného plánu zóny, nie sú definované parcely, ktorých sa proces delenia a sceľovania bude dotýkať.

Územný plán obce Šoporňa nevymedzuje plochy a objekty na asanácie. Ich vymedzenie je potrebné vykonať v prípade kolízie s navrhovanými verejnoprospešnými stavbami na základe podrobnejšej dokumentácie.

3.10 Zoznam verejnoprospešných stavieb

Územný plán obce Šoporňa určuje zoznam verejnoprospešných stavieb v nasledovnom rozsahu a s označeniami:

- 1 - rekonštrukcia a rozšírenie ciest II/573 a III/1313 [a ich križovatiek](#) *
- 2 - nové miestne a upokojené cesty *
- 3 - rekonštrukcia a rozšírenie miestnych a upokojených ciest *
- 4 - dobudovanie a rozšírenie chodníkov pre chodcov pri ceste II/573 a III/1313
- 5 - samostatné cyklistické trasy
- 6 - autobusové zastávky
- 7 - dobudovanie a intenzifikácia čistiarne odpadových vôd
- 8 - nové transformačné stanice, vrátane prívodných vedení
- 9 - protipovodňové úpravy na vodných tokoch
- 10 - verejné oddychové a parkové priestranstvá
- 11 - dobudovanie a rekonštrukcia športového areálu

* vrátane inžinierskych sietí (splašková kanalizácia, rozvody vody, plynu, elektrickej energie NN, telekomunikácií)

3.11 Vymedzenie častí obce pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny

V zmysle § 11 stavebného zákona môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstaráť dokumentáciu nižšieho stupňa (územný plán zóny).

Územný plán obce Šoporňa vymedzuje pre podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny rozvojovú plochu č. 22.

3.12 Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb je súčasťou „komplexného výkresu priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami“.

Všetky položky predstavujú záväznú časť riešenia. Verejnoprospešné stavby sú vyznačené v zmysle ich definície v kapitolách č. 3.9 a 3.10.

4. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

4.1 Zoznam východiskových podkladov

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Čutrík, L. a kol: Šoporňa – minulosť a súčasnosť. Remedium, 2001.
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoekologický plán obce Šoporňa, 2019
- Oficiálna stránka obce Šoporňa www.soporna.sk
- Prieskumy a rozborý na územný plán obce Šoporňa, 2019
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šoporňa na roky 2015 – 2020
- Projektová dokumentácia Šoporňa - rozšírenie kanalizácie a ČOV. 2015
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Galanta, Esprit, 2019
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Galanta, SAŽP 1994
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán obce Šoporňa, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, 2014

4.2 Doplnujúce definície vybraných pojmov

Zastavaná plocha

Za plochu zastavanú stavbami sa považuje pôdorysný priemet všetkých častí stavby vymedzený vonkajším obvodom zvislých konštrukcií uvažovanej stavby nachádzajúcich sa nad úrovňou upraveného terénu do vodorovnej roviny. Úroveň terénu je definovaná plochou určenou prienikom základne budovy a priliehajúceho upraveného terénu. Do plochy zastavanej stavbami sa nezapočítava pôdorysný priemer spevnených plôch.

Spevnená plocha

Spevnené plochy sú plochy so stavebnou úpravou, ktoré nie sú zastavané stavbou. Ako spevnené plochy sa počítajú dláždené chodníky, odkvapové chodníky, príjazdové cesty, terasy na úrovni terénu, exteriérové schodiská, dláždené detské alebo viacúčelové ihriská, atď - t.j. všetky upravené povrchy na teréne, z ktorých nemôže dažďová voda vsakovať prirodzeným spôsobom do zeme.

Podlažie

Podlažie je časť budovy vymedzená dvoma najbližšie nad sebou nasledujúcimi horizontálnymi deliacimi konštrukciami. Budovy môžu mať podzemné, nadzemné a ustupujúce podlažie.

Nadzemné podlažie

Za nadzemné podlažie sa považuje každé podlažie, ktoré má priemernú úroveň podlahy na úrovni príľahlého terénu, nad úrovňou príľahlého terénu, alebo v úrovni nie hlbšej ako 800 mm pod úrovňou príľahlého terénu. Ostatné podlažia sú podzemné. Do počtu nadzemných podlaží sa započítava obytné podkrovie a ustupujúce podlažie. Pri rôznych výškových úrovniach podlahy sa priemerná úroveň podlahy určí váženým priemerom jednotlivých výškových úrovní podláh celého podlažia.

Podzemné podlažie

Za podzemné podlažie sa považuje každé podlažie, ktoré iná úroveň podlahy v priemere nižšie ako 800 mm pod úrovňou upraveného príľahlého terénu. Ostatné podlažia sú nadzemné.

Podkrovie

Podkrovie je vnútorný priestor domu prístupný z posledného (najvyššieho) nadzemného podlažia, ktorý je vymedzený konštrukciou krovu a ďalšími stavebnými konštrukciami a je určený na účelové využitie. Za podkrovie sa považuje také podlažie, ktoré má aspoň nad tretinou podlahovej plochy šikmú konštrukciu krovu, a ktorého zvislé obvodové steny nadväzujú na šikmú strešnú. resp. stropnú konštrukciu, nie sú vyššie ako polovica výšky

bežného nadzemného podlažia domu. V podkroví je dovolené iba jedno podkrovné podlažie. Podkrovie sa nezahŕňa do počtu nadzemných podlaží.

Ustupujúce podlažie

Ustupujúce podlažie je posledné podlažie, ak jeho zastavaná plocha je menšia ako 50 % zastavanej plochy predchádzajúceho (predposledného) podlažia. Ustupujúce podlažie sa nezahŕňa do počtu nadzemných podlaží.